

ת"פ 102/10 - מדינת ישראל נגד נחום בן יצחק, אוהד דדון

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט י' נועם

ת"פ 102-10

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

1. נחום בן יצחק

ע"י ב"כ עו"ד ק' בן שטיינברג

2. אוהד דדון

ע"י ב"כ עוה"ד ר' פישר ונ' שטרול

פסק-דין

פתח דבר

1. ביום 9.10.09 בשעה 3:00 לפנות בוקר, ליד מועדון "ואן גוך" ברחוב כורש בירושלים, נהרג י. (א.) מ. ז"ל (להלן - המנוח), בהיותו בלבד. חייו של המנוח קופדו כתוצאה מדקירת סכין בצווארו. הוא קרס במקום ומת בתוך זמן קצר מדימום מאסיבי מעורק הצוואר. באותו אירוע, בסמוך לדקירת המנוח, נדקר בחזהו א. ס., בן דודו של המנוח. האירוע הטראגי התרחש על-רקע עימות בין צעירים, זאת בעקבות מחלוקת של מה בכך שהחלה בתוך המועדון.

בגין האירוע האמור הוגש כתב-האישום דנן נגד נאשם 1 - נחום בן יצחק, ונגד נאשם 2 - אוהד דדון, שבו הואשמו השניים בעבירות שלהלן: הריגה - לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק); חבלה בכוונה מחמירה - לפי סעיף 329(א)(1) לחוק; תקיפה בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 382 לחוק; והחזקת סכין - לפי סעיף 186 לחוק. התביעה האשימה את הנאשמים בביצוע העבירות האמורות כמבצעים בצוותא, זאת מכוח דיני השותפות, מבלי שייחסה למי מהם את מעשי הדקירה הפיזיים, בין במנוח ובין בא. ס..

כתב-האישום

2. להלן העובדות המיוחסות לנאשמים בכתב-האישום. ביום 8.10.09 יצאו הנאשמים יחד עם הקטינה ל' (להלן - ל'), חברתו דאז של נאשם 2, אשר הייתה כבת 17 באותה עת, מבתיהם ב... לבילוי במועדון בירושלים. השלושה, שנסעו

עמוד 1

במכוניתו של נאשם 1, ניגשו תחילה למועדון "אייזן", לשם נכנס רק נאשם 2 לפרק זמן קצר. וזאת לאחר שהנאשמים שמו משקה חריף מבקבוק שרכשו ב..... בהמשך נסעו הנאשמים ול' למועדון "ואן גוך" (להלן גם - המועדון), ונכנסו למועדון לאחר שהחנו את הרכב בצדו המזרחי של רחוב כורש. לפני כניסתם למועדון שמו הנאשמים מספר כוסות נוספות מבקבוק השתייה. השלושה נכנסו למועדון ובילו במקום בריקודים. בעת שהייתם במקום הם שמו כוסות נוספות של משקה חריף.

כן נטען בכתב-האישום, כי במהלך הבילוי במועדון התפתח עימות פיזי, של דחיפות הדדיות, בין ל' לבין י. ב. י. (להלן - י.), חברתו של המנוח. נאשם 2 התערב בעימות ודחף את י.; ובתגובה לכך קראה י. למנוח. המנוח התקרב אל נאשם 2 עם קבוצה מחבריו, ובין המנוח לבין נאשם 2 התפתח דין ודברים, שבמהלכו אמר נאשם 2 למנוח, בין-היתר: "בוא צא בחוץ אם אתה גבר", או ביטוי דומה. במקביל קרא נאשם 2 לנאשם 1 לצאת עמו מהמועדון כי "יש בעיות". הנאשמים ול' מצד אחד, והמנוח וקבוצה של חבריו מצד שני, יצאו מהמועדון לרחוב כורש, ועמדו על המדרכה מול פתח המועדון.

על-פי הנתען, נאשם 2 והמנוח החלו להתעמת ביניהם, ומנהל האירוע במועדון ביקש מהשניים להתרחק מהמקום, כדי שלא יריבו בקרבת המועדון. נאשם 2 והמנוח פנו לסמטה המחברת בין רחוב כורש לבין מגרש חנייה פנימי (להלן - הסמטה), שם המשיכו להתעמת. באותו הזמן, רץ נאשם 1 לרכב והביא עמו סכין, שהיה ברכב. הוא חזר לסמטה ואמר לנאשם 2: "אל תדאג אני מצויד", זאת על-מנת שידע כי ברשותו סכין. עוד נטען, כי נאשם 1 קרא בקול לעבר הנוכחים: "אני מצויד", הוסיף כי הוא חבר של נאשם 2, ואיים - "אתם לא יודעים מי אני ותכף אשתגע ואוציא את מה שיש לי" (או ביטוי דומה), אגב הצבעה לעבר כיס מכנסיו. הוא הוסיף וצעק: "אנחנו לא סוגרים כלום", והצטרף לעימות בין נאשם 2 לבין המנוח. בין שני הנאשמים לבין המנוח ואחרים התפתחה קטטה שכללה דחיפות ומכות הדדיות. כאשר התערבה י. בקטטה, בכך שדחפה את נאשם 1 בכדי להרחיקו מהמנוח, הכה אותה נאשם 1 באגרוף בפנים.

עוד טוענת המאשימה בכתב-האישום, כי בשלב זה יצאו הנאשמים ול' מהסמטה לרחוב כורש ופנו מזרחה לכיוון הרכב. לאחר מספר מטרים, רדף אחריהם המנוח כשהוא אוחז באבן, ובהגיעו בסמוך אליהם השליכה לעברם, אך זו לא פגעה במי מהם. בשלב זה תקף נאשם 2 את המנוח, ואחד מהנאשמים דקר את המנוח בסכין בצווארו ובכתפו. הדקירה גרמה לחתך עמוק באורך 10 ס"מ, שעבר דרך השריר וחתך את עורק התרדמה מימין (העורק הראשי המספק דם לראש). כתוצאה מהדקירה בצוואר, קרס המנוח לארץ ומת מאובדן דם תוך זמן קצר. בה-בעת, הגיע למקום א. ס., בן דודו של המנוח (להלן - א.), ובתגובה לדקירתו של המנוח, התעמת עם הנאשמים. על-פי הנתען, א. הכה את נאשם 2

באגרופו בראש; ובתגובה הכו אותו שני הנאשמים באגרופים ובבעיטות, ואחד מהם דקר אותו בסכין בחזה, דקירה שחדרה לגופו ופגעה בריאה. בתכוף לכך רצו הנאשמים ול' לעבר הרכב, ונמלטו בנסיעה ל..... בדרכם השליכו את הסכין שבאמצעותו בוצעו הדקירות, ובהמשך אף העלימו את בגדיהם שהיו מגואלים בדם. עד כאן - העובדות הנטענות בכתב-האישום.

תשובת הנאשמים לאישום

3. נאשם 1 לא חלק בתשובתו לאישום על נסיבות הגעתו למועדון. בכל הנוגע לתקרית שאירעה בתוך המועדון, אישר נאשם 1 כי נאשם 2 "קרא לו לצאת החוצה", אך טען כי לא היה בקרבת הנצים ולא נטל חלק בעימות בתוך המועדון. באשר לאירועים מחוץ למועדון, הכחיש נאשם 1 כי היה לו חלק בעימות בין נאשם 2 לבין המנוח בסמטה, וכן הכחיש כי צעק "אנחנו לא סוגרים כלום". לטענתו, מילים אלו הושמעו על-ידי אחד מחבריו של המנוח. נאשם 1 אישר בתשובתו לאישום, כי רץ לרכבו להביא סכין, אך לטענתו עשה זאת לבקשת נאשם 2. הוא טען, כי מסר לנאשם 2 את הסכין כדי שירתיע באמצעותו את המתקהלים, ולפיכך גם צעק "אני מצויד", כדי להביא להפסקת המריבה בין נאשם 2 לבין האחרים. כמו-כן טען נאשם 1, כי לא שלף סכין, וממילא לא עשה כל שימוש פוגעני בסכין. הוא הכחיש כי הייתה קטטה כלשהי בינו לבין המנוח; אך אישר כי הכה את י., זאת בעת שנאלץ, לטענתו, להדוף אותה מעליו. בנוסף, הכחיש נאשם 1 כי המנוח רדף אחריו והשליך אבן לכיוונו. לטענתו, המנוח התעמת עם נאשם 2 בלבד, כאשר הוא עצמו, נאשם 1, לא היה כלל בקרבתם. נאשם 1 הכחיש כי התעמת עם המנוח או עם א., וממילא - כי דקר מי מהם. באשר להתרחשויות לאחר התקרית ברחוב, הכחיש נאשם 1 את ההמלטות מהזירה ואת השלכת הסכין; והוסיף וטען, כי בגדיו לא היו מגואלים בדם, וכי היו אלו בגדיו של נאשם 2 שהוחתמו בדם.

4. נאשם 2 טען בתשובתו לאישום, כי בתקרית שבה נהרג המנוח היו - כלשון בא-כוחו - "שני אירועים המנותקים זה מזה לחלוטין". לגרסתו, האירוע הראשון היה בסמטה, והוא הסתיים "בלחיצת יד ומחילה הדדית" שלו ושל המנוח; ובאירוע השני, שהסתיים במותו של המנוח ובפציעתו של א., היה זה נאשם 1 שדקר את המנוח ואת א., זאת בשעה שנאשם 2 עשה כל מאמץ בכדי להסתלק מהמקום. בכל הנוגע להתרחשות בתוך המועדון, הודה הנאשם 2 בתשובתו לאישום, כי בתגובה לעימות שנתגלע בין י. לבין חברתו ל' "הדף" את י.; ואף אישר כי על-רקע זה התפתח דין ודברים בינו לבין המנוח. לטענתו, המנוח אמר לו: "בוא צא החוצה", והוא הסכים לכך. נאשם 2 הכחיש כי ביציאתו מהמועדון קרא לנאשם 1 להצטרף אליו. בכל הנוגע להתרחשויות מחוץ למועדון, טען נאשם 2, כי שוחח עם המנוח במטרה לסיים את הפרשה בצורה חברית - בלחיצת יד, וכך אף היה. לגרסתו, בשלב מסוים הם נתבקשו להתרחק מהמועדון, ועל-כן פנו לעבר הסמטה. הוא הכחיש כי התעמת עם המנוח בסמטה, וטען כי הם הגיעו לכדי סיום האירוע בלחיצת יד, תוך

שהסובבים אותם צועקים: "הכל נסגר, הכל נסגר". לגרסתו של נאשם 2, בשלב זה החל אירוע נוסף - שכונה על-ידו בתשובתו לאישום - "הפרשייה השנייה". לגרסתו, בשלב זה הופיע נאשם 1 בזירה וצעק לעבר הנוכחים: "כלום לא נסגר", "אני מצויד", "אתם לא יודעים מי אני ותיכף אשתגע ואוציא את מה שיש לי בכיס", תוך שהוא מצביע לעבר כיס מכנסיו. לדבריו, בשלב זה הכה נאשם 1 את י., חברתו של המנוח, במכת אגרוף בפנים, וכתוצאה מכך פרצה קטטה מרובת משתתפים. לדבריו, במהלך הקטטה הוכה בראשו, ובתכוף לכך פתח בריצה מן הסמטה לרחוב כורש, בכדי לנתק עצמו מן האירועים. על-פי גרסתו, במהלך מנוסתו צעק לו מאן דהוא: "אוהד תיזהר", ומשמע זאת ופנה להביט לאחור, הבחין במנוח אשר רדף אחריו כשהוא אוחז לבנה בידו, מתוך כוונה להטיחה בראשו. בתגובה, ומתוך מטרה להגן על עצמו, הדף את ידו של המנוח והכה אותו בצד שמאל של פלג גופו העליון. לטענתו, בשלב זה הגיח נאשם 1 מאחורי המנוח ודקר אותו בצדו הימני של הצוואר, ומיד לאחר מכן קרס המנוח על הקרקע. נאשם 2 הוסיף וטען בתשובתו לאישום, כי בעת יציאתו מהסמטה לא היה לו מידע לגבי מיקומו של נאשם 1 ומעשיו באותה עת; והדגיש כי מעשיו של נאשם 1 בוצעו בניגוד מוחלט לכוונותיו ולמעשיו שלו. נאשם 2 אף הכחיש כי היה לו עימות כלשהו עם א.. לנוכח האמור, טען נאשם 2 בתשובתו לאישום כי לא ניתן לראותו כמי שפעל בצוותא חדא עם נאשם 1, בתקיפתם של המנוח וא..

עיקר האירועים ותמצית יריעת המחלוקת

5. אקדים ואסקור תחילה את תמצית האירועים כפי שנתחווה משמיעת הראיות, תוך התמקדות בהצגת עיקר יריעת המחלוקת העובדתית והמשפטית.

השלב הראשון של האירועים היה במועדון. במהלך הבילוי במועדון נדחפה, מבלי משים, חברתו של נאשם 2, ל', על-ידי חברתו של המנוח, י.; ובתגובה - דחף נאשם 2 את י.. משדיווחה י. למנוח על התקרית, ניגש האחרון לנאשם 2 ושאל אותו מדוע דחף את חברתו. לאחר חילופי דברים ביניהם, יצאו השניים מהמועדון לשם בירור המחלוקת. בשאלה, מי היה זה שביקש מרעהו לצאת מהמועדון, כמו-גם בשאלת תוכן הדברים שהושמעו, נשמעו גרסאות שונות על-ידי העדים. מהעדויות עולה, כי נשמעו המילים "בוא נצא בחוץ" ובהקשר זה אף הושמעה המילה "גבר". חלק מהעדים ציינו שנאשם 2 אמר למנוח: "בוא בחוץ אם אתה גבר", או מילים בסגנון דומה. מנגד, טען נאשם 2 בעדותו, כי אמר למנוח: "בוא נצא בחוץ לדבר, גבר", או מילים דומות, זאת כדי להידבר עמו בחוץ, הואיל ולא נתאפשר להם לשוחח בתוך המועדון, מחמת הרעש והצפיפות. לאחר שנאשם 2 והמנוח יצאו מהמועדון, יצא לרחוב גם נאשם 1 - אשר לא נכח ליד השניים בעת ששוחחו בתוך המועדון. לטענת המאשימה, נאשם 2 הזמין את המנוח לעימות מחוץ למועדון, ושני הנאשמים יצאו מהמקום "יציאה מודעת לעימות ולקטטה" (כלשון ב"כ המאשימה בסיכומיו). נאשם 2 טען, כאמור, כי יצא מן המועדון, כדי לשוחח עם המנוח, להבהיר לו מה קרה במועדון וליישב עמו את ההדורים; ונאשם 1 טען, כי יצא

מהמועדון לבקשתו של נאשם 2, ללא מודעות לרקע שקדם לכך.

6. השלב השני של האירועים היה בסמטה, מחוץ למועדון. בעניין שלב זה, נשמעו גרסאות של עדים לא מעטים, כאשר כל אחד תיאר פרטים שנחרטו בזיכרונו, מזווית ראייתו ועל-פי מה שהתמקד בו. המנוח ונאשם 2 עמדו בצד שמאל של הסמטה ושוחחו ביניהם; ורבים אחרים, חלקם חבריו של המנוח, החלו להתקהל במקום, ועמדו בצד ימין. אין חולק, כי בשלב כלשהו רץ נאשם 1 לרכבו, שחנה ברחוב כורש, נטל מתוכו סכין וחזר עמו לזירה. עם חזרתו לזירה, כשהסכין בכיסו, צעק נאשם 1 בקול רם שהוא מצויד בסכין. על תוכן הדברים שצעק, נשמעו גרסאות שונות. מרבית העדים ציינו שנאשם 1 צעק: "אני מצויד", "אני מסודר", זאת אגב הצבעה לעבר כיסו, ואף הוסיף קריאות אזהרה ואיום, שכל אחד מהעדים ציין חלק מהן: "אתם לא יודעים מה אני מסוגל לעשות", "תיכף אני אשתגע ואוציא את מה שיש לי בכיס", "אתם לא יודעים עם מי אתם מתעסקים", "אני אוציא את מה שיש לי, אני מצויד", "אתם תאכלו פה חורים" או "אני אעשה בכם חורים". נאשם 1 טען בעדותו, כי צעק: "אני מצויד, אני מסודר", ועשה זאת, בין-השאר, כדי להרתיע את המתקהלים מפני פגיעה בנאשם 2. לדבריו, הביא את הסכין מהרכב לבקשת נאשם 2, וכאשר הגיע לזירה, העביר לו את הסכין בהסתר, ואחרון הכניסו לכיסו. נאשם 2 הכחיש הן את הזמנת הסכין והן את קבלתו. המחלוקת בעניין היוזמה להבאת הסכין, ובשאלה האם הועבר מידי נאשם 2 לידי נאשם 1, תידון ותוכרע בהמשך הכרעת-הדין. בשלב כלשהו, בעת שהייתם של המתקהלים בסמטה, פרצה תגרה, שאודות נסיבותיה נשמעו גרסאות שונות. מעיקר העדויות עולה, כי נאשם 1 תקף את י. בסמטה והכה אותה בפניה; ואף נאשם 1 עצמו לא חלק בעדותו על כך שפגע בפניה של י. אירוע זה הצית תקרית אלימה בסמטה. מייד בתכוף לתקיפתה של י. על-ידי נאשם 1, החלה להתפתח תגרה במקום, ושני הנאשמים נמלטו מהסמטה לכיוון רחוב כורש, כאשר המנוח וחבריו דולקים בעקבותיהם. המנוח רדף אחרי נאשם 2, כשהוא אוחז אבן גדולה בידו מתוך כוונה להשליכה עליו. המאשימה גורסת, כי בתקרית האלימה בסמטה היו מעורבים שני הנאשמים, וכי היא באה בעקבות ובהמשך ליציאתם של השניים מן המועדון לשם עימות עם המנוח. נאשם 2 טען, כי שוחח עם המנוח בסמטה בכדי ליישב עמו את ההדורים; כי בעת שהיו קרובים להתפיס, חלה תפנית בלתי צפויה כתוצאה ממעשיו האמורים של נאשם 1; כי לא תקף איש בסמטה; וכי נמלט מהמקום ברגע שפרצה המהומה. נאשם 1 טען, כי נדחף על-ידי י. ונאלץ להדוף אותה, כי בשלב זה הותקף על-ידי אחרים, בין-השאר וככל הנראה גם באמצעות נשק קר, ונמלט מן הסמטה לכיוון רחוב כורש בעקבותיו של נאשם 1.

7. השלב השלישי של האירועים התרחש בעת מנוסת הנאשמים ברחוב כורש. בשלב זה של האירוע נפגע המנוח מדקירה קטלנית בצווארו, וכן נדקר א. בחזהו. אודות ההתרחשויות בשלב זה נשמעו גרסאות שונות מפי העדים השונים - מי שנטלו חלק בעימות, עדי הראיה שעמדו במרחקים שונים ממוקד הזירה וכן הנאשמים עצמם. קטע קצר ביותר

מהעימות, הנמשך כארבע שניות בלבד, אף תועד במצלמת האבטחה שהותקנה על קיר בניין הפרקליטות אשר נמצא במקום. אין חולק, כי בעת הימלטותם של הנאשמים ברחוב כורש, לאחר יציאתם מן הסמטה, רדפו המנוח וחלק מחבריו אחר הנאשמים; כי המנוח רץ בעקבותיו של נאשם 2, כשהוא אוחז אבן בידו ומנסה להשליכה לעברו של נאשם 2; כי בתכוף לאחר מכן, אירע עימות אלים, שנמשך שניות ספורות, ואשר במהלכו נדקר המנוח בצווארו וא. נדקר בחזהו; וכי מייד בהמשך עזבו הנאשמים ול" את הזירה, ורצו לרכבם שחנה בהמשך רחוב כורש. עדי הראיה מסרו בעדויותיהם בבית-המשפט, וכן בהודעותיהם במשטרה, גרסאות שונות אודות זיהוים של מי שתקפו את המנוח ואת א., ועל כך יורחב הדיון בהמשך. בכל הנוגע לגרסת הנאשמים, יאמר בתמצית, כי הללו הטילו כל אחד על רעהו את האשם בביצוע הדקירות. נאשם 2 טען, כי המנוח רדף אחריו כשהוא מצויד באבן; כי הדף את האבן מידו; וכי בעת העימות עמו, שכלל מכות הדדיות, הגיח לפתע נאשם 1 מן הצד, הכה את המנוח בצווארו ופצע אותו. לדבריו, מייד לאחר מכן המשיך במנוסה ברחוב כורש, אך לא שלל אפשרות לפיה בטרם החל להימלט אף התעמת עם א.. נאשם 1 טען, כי בעת שברח מהסמטה לרחוב כורש, הבחין כי המנוח רודף אחר נאשם 2. לדבריו, תשומת לבו הופנתה אותה עת לל", ולפיכך לא ראה מה אירע בין המנוח לבין נאשם 2. על-פי עדותו, בשעה שהמשיך לרוץ ברחוב כורש הבחין בשני אנשים שרועים על הארץ. הוא חלף על פניהם, והמשיך בריצה בעקבותיו של נאשם 2 לעבר הרכב. בסיכומיה ביקשה המאשימה, כי ייקבע ששני הנאשמים אחראים לדקירות במנוח וב א. ולתוצאות המעשים, זאת מכוח היותם - לשיטתה - מבצעים בצוותא, לפי דיני השותפות. היא גרסה, כי לא ניתן להוכיח בוודאות הנדרשת מי דקר את המנוח ואת א.; אך לא שללה בסיכומיה, כי בית-המשפט מוסמך לקבוע מי ביצע את הדקירות בפועל, ככל שיסבור שהדבר הוכח מהראיות שהובאו לפניו. מטעם זה לא טענה המאשימה, הן בכתב-האישום והן בסיכומיה, מי משני הנאשמים ביצע את הדקירות. הנאשמים אחזו בעמדה משפטית משותפת, לפיה יש לדחות את בקשת הפרקליטות להחלת דיני השותפות על כל אחד מהם; וטענו - כל אחד מטעמיו - כי לא הייתה חבירה משותפת, אף לא ספונטאנית, לביצוע תקיפה אלימה בזירה. עם זאת, כל אחד מהשניים טען, כי הדקירות בוצעו על-ידי רעהו, וחלק ניכר של הגנת הנאשמים, ובכלל זה חקירות העדים, התמקד בשאלת זיהויו של הדוקר.

8. השלב הרביעי של האירוע מתמקד הן בהמלטות מהזירה, שבמהלכה נשמעה התוודות של נאשם 1 בביצוע הדקירות, והן בהימלטותו של נאשם 1 לצפון הארץ לתקופה ממושכת. מייד לאחר התקרית ברחוב כורש, רצו שני הנאשמים ול" בעקבותיהם בהמשך הרחוב והגיעו לרכב. הם נסעו למעלה-אדומים, דרך תחנת הדלק "פז מנדלבאום" - שם יצא נאשם 2 מן הרכב לקנות שתיה לאחר שהסיר מעליו את חולצתו. ב.... הורידו הנאשמים את ל" מן הרכב, ובהמשך - נסעו לדירת אחיו של נאשם 2, הנמצאת ב..... בשעות הבוקר התייצב נאשם 2 במשטרה. נאשם 1 נמלט מירושלים והסתתר בצפון הארץ במשך תקופה ממושכת של כחודשיים, עד להסגרתו למשטרה באמצעות אביו. במהלך הנסיעה ברכב, נשמעה מפי נאשם 1 התוודות בביצוע דקירות. ל" העידה, כי במהלך הנסיעה אמר נאשם 1: "ואי, ואי,

ואי, דקרתיו שלושה אנשים, נראה לי שאחד מת". נאשם 1 אישר בעדותו, כי אמר ברכב לל" "דקרתיו שלושה אנשים", אך טען שעשה זאת לבקשתו של נאשם 2, אשר ביקש ממנו, בטרם נכנסה ל" לרכב, לומר שהוא ביצע את הדקירה, זאת כדי של" "לא תיבהל" ו"לא תעשה לו בעיות". נאשם 2 הכחיש את טענתו האמורה של נאשם 1, שלפיה התבקש על-ידו לומר את הדברים, וטען, כפי שהעידה ל", כי נאשם 1 אמר ברכב באופן ספונטאני: "ואי, ואי, דקרתיו שלושה אנשים, נראה לי אחד מהם מת". נאשם 2 הוסיף, כי במענה לשאלתו לנאשם 1 מדוע עשה זאת, ציין נאשם 1 כי לא הייתה לו ברירה שכן "כולם קפצו עלינו". כל אחד מהשלושה - הנאשמים ול" - מסר גרסה שונה על הנסיבות שבהן הושלך הסכין מהרכב ועל מקום השלכתו. בכל הנוגע לדברים שהוחלפו בדירתו של אחיו של נאשם 2, העידו נאשם 2 וגיסתו, לינוי דדון, כי נאשם 1 הודה בפניהם כי דקר את המנוח. נאשם 1 הכחיש את הדברים, וטען כי לא השמיע התוודות כלשהי בדירת אחיו של נאשם 2. למחלוקת בעניין השמעת ההתוודויות האמורות, הן במהלך הנסיעה ברכב והן בדירת אחיו של נאשם 2, אשוב בהמשך.

עד כאן נסקרו תמצית הראיות ועיקר המחלוקות.

מבט-על אודות הראיות

9. מדובר בתיק רב-היקף בהיבט הראייתי, שבו העידו כשלושים עדים במשך כארבעים דיונים. על האירועים במועדון וברחוב העידו מטעם המאשימה שורה ארוכה של עדים. מרביתם של העדים היו חבריו וידידיו של המנוח: א. ס., בן דודו של המנוח, שנפגע באירוע; י. ב. י., חברתו של המנוח; ד. ח., חברתו של א. (להלן - ד.); כ. ב. א. (להלן - כ.); א. א. (להלן - א.); א. ק. (להלן - א.); ד. ר. (להלן - ר.); ו. ב. מ. (להלן - מ.). עדי ראיה נוספים שהעידו מטעם המאשימה היו: הקטינהל", חברתו אותה עת של נאשם 2 כאמור; י. ש., שטיפל במנוח בסמוך לפגיעתו; וכן א. ל., מי ששימש כחצ"ן של המסיבה במועדון. כן נשמעו עדויותיהם של אחותה ואביה של ל", על הגרסה שמסרה להם בתכופ לחזרתה לביתה בבוקר האירוע. בנוסף העידו המומחה לרפואה משפטית, פרופ' יהודה היס, אשר ניתח את גופת המנוח; רפ"ק עמי לייפר, שתיעד את הממצאים בזירה; סנ"צ מוטי אדרעי, קצין אגף החקירות של מרחב ציון, שהיה מופקד על החקירה מתוקף תפקידו; רפ"ק יורם סנדורי, שעמד בראש צוות החקירה המיוחד שהוקם לחקירת האירוע (הצח"מ); שני חוקרי צוות הצח"מ - שלמה קדושומיכאל שמשון; חוקרים שביצעו פעולות חקירה שונות; ואנשי מקצוע שטיפלו בסרטי מצלמות האבטחה שתיעדו חלק מהזירה. בפרשת ההגנה העידו שני הנאשמים. מטעם נאשם 2 הוזמנה עדת התביעה י. ישעיה, למסירת עדות משלימה; וכן נשמעו עדויותיהם של לינוי דדון - גיסתו של נאשם 2, אורן פלדמן - איש מקצוע בתחום של סרטי מצלמות אבטחה, והוריו של נאשם 1 - על נסיבות הימלטותו של בנם מירושלים לתקופה ממושכת בתכופ לאירוע.

במסגרת ייעול הדיון, הוגשו בהסכמה עשרות רבות של מוצגים מטעם המאשימה, וכן מוצגים מטעם נאשם 1 ותיק מוצגים מטעם נאשם 2. הפרוטוקול מחזיק כ-1,500 עמודים - רובם מוקלדים, ועשרות המוצגים מקיפים מאות עמודים.

מבט-על אודות החקירה המשטרית

10. עם תחילת החקירה הוקם צוות חקירה מיוחד בראשותו של רפ"ק יורם סנדורי. הצוות דאג לאיסוף ראיות בזירת העבירה ולגביית הודעות מעדים - הן עדים שהיו מעורבים בתקרית, והן עדי ראיה שהיו בקרבת מקום. התיאורים שמסרו העדים היו שונים ומגוונים, זאת לנוכח העובדה שהאירועים היו במהלך התקהלות שבה היו מעורבים אנשים רבים, שהעימות הפיזי התרחש בפרק זמן של שניות בודדות, שהמעורבים שינו תנוחה ומיקום תוך כדי העימות, שהעדים עמדו במקומות שונים, ושכל אחד מהם מיקד את מבטו במקום אחר. גם לא ניתן להתעלם מכך שחלק מהעדים היו תחת השפעת משקאות משכרים באותו הערב, כפי שהעידו, והדבר השפיע על יכולתם להבחין בפרטים ולשחזר את האירועים. לכך יש להוסיף, כי חלק מהעדים שוחחו לאחר האירוע עם חבריהם שהיו בזירה, וקיימת אפשרות כי עדותם הושפעה ממידע ששמעו מאחרים. זאת ועוד, לנוכח העובדה ששני הנאשמים מסרו בסופו של יום, כי היו בקרבתם של המנוח וא. עובר לדקירתם, ולאור הודאתו של נאשם 2 לפיה התעמת עם המנוח ברחוב והעובדה שלא שלל את האפשרות כי התעמת גם עם א. - נקל להבין את הגרסאות השונות שמסרו עדי הראיה בדבר זהותם של התוקפים, כאשר חלק טענו שהתוקף היה נאשם 1, חלק אחר טען שהתוקף היה נאשם 2, וחלק גרסו כי שני הנאשמים תקפו את הנפגעים.

11. במסגרת מאמציה של המשטרה למצות את החקירה בעניין זהות הדוקר או הדוקרים, נתפסו כאמור סרטים ממצלמות האבטחה. באחד מהסרטים תועד קטע בן ארבע שניות, של עימות הנחזה להיות בין המנוח לבין נאשם 2. כפי שיצוין בהמשך, אין חולק כי המערכת שצילמה את הסרט האמור הייתה פגומה, ועל-כן תועד רק קטע בודד של התקרית, שלא משקף את כל מהלך האירוע, מבלי לדעת מה אירע לפני קטע זה ולאחריו. זאת ועוד: התיעוד החזותי בקטע זה הוא באיכות ירודה ביותר, מטושטש לחלוטין, וכלל אינו מאפשר לזהות את הדמויות ולהבחין ביניהן, פרט להבדלים כלליים בגובה ובחולצות. חוקרי המשטרה היו משוכנעים בעת החקירה, כפי שהעידו במהלך המשפט, כי בעימות נחזה נאשם 2 חובט בצווארו של המנוח, וכי מדובר בעימות האחרון של המנוח בטרם נפל על המדרכה. הם עמדו על דעתם זו גם בזמן המשפט, וצינו כי לדידם מי שדקר את המנוח היה נאשם 2. בהיותם משוכנעים כי הדוקר הנו נאשם 2, הציגו החוקרים את הסרט האמור למרבית העדים, ובכלל זה לנאשמים, מתוך מגמה שהללו יאשרו בעדותם את התזה האמורה. אקדים ואציין כבר עתה, כי תזה זו אינה מבוססת כלל ועיקר, שכן מדובר בסרט קטוע בן ארבע

שניות, ממערכת צילום פגומה ובלתי תקינה, ולא ניתן להסיק ממנו כי הוא מתעד את החבטה האחרונה במנוח בטרם נפל מתבוסס בדמו. לא ניתן לשלול, כי הצגת הסרטים על-ידי החוקרים לנחקרים השונים השפיעה על עדותם של העדים, בין במודע ובין שלא במודע. באשר לעדותה של ל', ייאמר בקצרה, כי בהודעותיה הראשונות בחקירה היא הפלילה את נאשם 1 כמי שדקר את המנוח; ובשלב מאוחר יותר, לאחר שנעצרה לחקירה (בין-השאר לאור סברת החוקרים, כי הסרט מתעד כיצד נאשם 2 דוקר את המנוח), ציינה בהודעותיה כי העימות הפיזי האחרון של המנוח היה עם נאשם 2 בלבד. הנאשמים מסרו אף הם גרסאות שונות וסותרות תוך כדי החקירה המשטרית, וחקירותיהם כללו גביית הודעות (רובן מוקלטות), ביצוע שחזורים בזירה, הפגשה עם מדובבים, וכן עריכת עימותים - בינם לבין עצמם ובינם לבין ל'. באמרתיו הראשונות בחקירה הכחיש נאשם 2 מעורבות בנטילת חלק בעימות פיזי כלשהו, ואף לא הפליל את נאשם 1. רק בהמשך החקירות, החל נאשם 2 לספר על חלקו באירוע ועל מעשיו של נאשם 1, זאת באופן הדרגתי. נאשם 1, שכאמור הסגיר עצמו לאחר חודשים של המלטות מירושלים, הכחיש בתחילת החקירות את מעורבותו באירועים, גם לאחר שנאשם 2 הטיח בו את גרסתו המפלילה נגדו. רק בהמשך החקירה החל נאשם 1 לחשוף בהדרגתיות את מעורבותו באירועים והפליל את נאשם 2.

חוות-הדעת המקצועיות וסרטי מצלמות האבטחה

12. לבית-המשפט הוגשו - בין השאר - חוות-דעת של מומחה לרפואה משפטית, פרופ' יהודה היס, על הפגיעות במנוח, דו"ח ותצלומים מזירת העבירה, וכן קטעים מסרטי וידאו של מספר מצלמות אבטחה ברחוב כורש.

מחוות הדעת הפתולוגית (ת/2) וכן מעדותו של פרופ' היס, עולה כי מותו של המנוח נגרם עקב דימום מפצע דקירה בצוואר עם חתך בעורקי התרדמה מימין. עוד עולה מחוות הדעת, כי בגופת המנוח נמצאו שלושה פצעי דקירה בצוואר מימין, פצע חתך בכתף ימין, פצע חתך באצבע יד שמאל ופצע קרע בגבה השמאלית, זאת בנוסף לפצעי שפשוף ושריטות במקומות שונים. על-פי חוות-הדעת, ייתכן שהפצעים נגרמו על-ידי אותו להב או להבים דומים, באורך של לפחות כ-8 ס"מ וברוחב שאינו גדול מ-3 ס"מ. כן נקבע בחוות-הדעת, כי פצע החתך באצבע כף יד שמאל, יכול להתיישב עם "פצע הגנה", דהיינו - כתוצאה מהושטת היד להדיפת תקיפה באמצעות סכין. בעדותו בבית-המשפט ציין פרופ' היס, כי אין אפשרות לקבוע האם הדוקר עמד מול המנוח, מצדו או מאחוריו, והאם כל החבלות נגרמו מחפץ חד אחד, או ממספר חפצים. הוא לא שלל את האפשרות לפיה כל הפציעות נגרמו כתוצאה מהנפת יד אחת לכיוון הצוואר והזרוע, כאשר האצבע נפגעה שעה שהמנוח ניסה להדוף את הדקירה; וכן לא שלל אפשרות לפיה הדקירות נגרמו על-ידי שלושה דוקרים (עמ' 275).

על הפגיעות ב א. ס. ניתן ללמוד מגיליון סיכום המחלה (ת/4), שממנו עולה כי הנפגע נדקר בחזה, כי הדקירה הותירה חתך של כ-2 ס"מ, וכי הנפגע אושפז לטיפול בבית-החולים למשך 12 יום, שבמהלכו הוכנס נקז לתוך בית החזה.

13. על הממצאים בזירת העבירה ניתן ללמוד מחוות-הדעת (ת/5) של מומחה המעבדה לזיהוי פלילי, רפ"ק עמיהוד לייפר, וכן מעדותו של המומחה בבית-המשפט. מחוות הדעת ומהתצלומים שצורפו לה עולה, כי כתם הדם המרכזי נמצא על המדרכה ברחוב כורש, ליד קיר בניין הפרקליטות, זאת באזור שבין הסמטה לבין קרן הרחובות כורש - עוזי חסון. מהשוואת התמונות בלוח התצלומים המצורף לחוות-הדעת (ת/5), לסרט האבטחה שצולם מקיר בניין הפרקליטות (ת/8), ניכר כי מדובר במקום שבו נפל המנוח על המדרכה, לאחר שנפגע בצווארו. מחוות-הדעת של המומחית ענת גסט (ת/1), בעניין בדיקות DNA, עולה כי כתמי הדם על המדרכה (שסומנו 1, 3 ו-7 בחוות-דעתו של לייפר), הם של המנוח; וכתמים 4-6 שנמצאו על-גבי עמוד הקיר ולרגליו, אינם של המנוח ואינם של נאשם 2; ולא מן הנמנע כי מדובר בדם של א., אשר כאמור נפצע במהלך האירוע והתקרב לאחר פציעתו למקום נפילתו של המנוח. יוער, כי חוות-הדעת לא התייחסה לבדיקות DNA של נאשם 1, למרות שככל הנראה (על-פי עדותו של החוקר קדוש, בדבר בירור שערך עם המומחית), פרופיל ה-DNA שלו היה אותה עת במאגר. עוד יצוין, כי באזור נפילתו של המנוח נמצאו שרשרת ותליון מוכתמים בדם, אך החקירה המשטרתית לא העלתה ממי נפלו השרשרת והתליון ולמי יש לשייך את כתם הדם. מעיון בדו"ח מז"פ ובתצלומים, עולה כי באזור הכביש עצמו, מול המדרכה שבה נפל המנוח, קיימות סבכות לניקוז מי גשמים ליד פח אשפה - מקום שאליו התייחסו חלק מהעדים כמקום תקיפתו של א..

לבית-המשפט הוגשו סרטים של מספר מצלמות אבטחה, אשר תיעדו שניות בודדות של האירועים, בשלבים השונים. מדובר בסרטים שהופקו מארבע מצלמות: האחת - שהוצבה בקיר בניין הפרקליטות, בסמוך למקום נפילתו של המנוח; השנייה - שהותקנה על גג בניין הפרקליטות וצפתה לעבר צומת הרחובות כורש - עוזי חסון; השלישית - שנמצאה בחנות "סקיוריטי" בהמשך רחוב כורש, לכיוון מזרח; והרביעית - אחת ממצלמות תחנת הדלק "פז מנדלבאום", ליד הקונסוליה האמריקאית שבמזרח העיר, מקום שבו עצרו הנאשמים את הרכב לאחר הימלטותם מהזירה.

אתיחס תחילה לסרטי מצלמות האבטחה שהותקנו בגג בניין הפרקליטות ובחנות "סקיוריטי" (מצלמות שנחזות בלוח התצלומים ת/6). במצלמה שהותקנה על גג בניין הפרקליטות והייתה מכוונת לצומת הרחובות כורש - עוזי חסון, נראים שני הנאשמים נמלטים מהזירה, כאשר הם צמודים אחד לשני, ול' בעקבותיהם. השניים גם נקלטו מספר שניות לאחר מכן במצלמת חנות "סקיוריטי", הממוקמת בהמשך הרחוב, זאת כאשר נאשם 1 ונאשם 2 רצים בצמוד איש

לרעהו ול" רצה מאחוריהם. בצילום האחרון ניתן לראות כתם על החולצה הבהירה של נאשם 2. לטענת המאשימה, ייתכן שמדובר בכתם דם, וזו הייתה הסיבה לכך שנאשם 2 הסיר את חולצתו לאחר מכן. לגרסת ב"כ נאשם 2, הנסמכת על עדותו של המומחה מטעמו, מדובר בכתם שנוצר מִצֵּל. כמו-כן יצוין, כי בסרט מצלמת גג בניין הפרקליטות, כמו-גם בסרט מצלמת קיר בניין הפרקליטות, נקלטה דמות רצה הלוך ושוב, דבר המתיישב עם ריצתו של נאשם 1 לרכב להביא סכין, עובדה שלא הייתה שנויה במחלוקת. בסרט מצלמת האבטחה של תחנת הדלק "פז מנדלבאום", תועד נאשם 2 במצלמת האבטחה של חנות "ילו", כשהוא קונה שתייה, כאשר הוא לבוש גופיה בלבד בפלג גופו העליון.

14. מכאן לסרט מצלמת קיר בניין הפרקליטות (המופיע באסופת התקליטורים ת/8). הסרט נתפס על-ידי חוקרי המשטרה ממערכת מצלמות האבטחה של בניין פרקליטות מחוז ירושלים. אין חולק, כי סרט זה, המתעד חלק מהעימות עם המנוח על המדרכה ברחוב כורש, הנו סרט שאיכותו הוויזואלית ירודה ביותר, כאשר הצילום עצמו קטוע, ואופן הפעולה של מערכת התייעוד, שאינה מקליטה ברצף, כוללת "קפיצות" לא מעטות, ובלתי מוסברות. משעה 3:18:46 יש קפיצה של 17 שניות עד ל-3:19:03, ובשלב זה רואים שתי דמויות נכנסות ל"פריים", בעימות שנמשך 4 שניות עד ל-3:19:07. על קטע זה נסב עיקר המחלוקת בתיק. לטענת המאשימה, מדובר בעימות בין נאשם 2 לבין המנוח, שבמהלכו נדקר המנוח בצווארו; ולגרסת נאשם 2 - לא ניתן לזהות את המתעמתים, ואף אם מדובר בעימות של נאשם 2 עם המנוח - לא עולה כי מדובר בתקיפה שגרמה לתוצאה הקטלנית. לאחר הקטע הקצר של העימות בן ארבע השניות, קיימת "קפיצה" בסרט עד ל-3:19:26, שם כבר נראים הטיפולים במנוח וניסיונות ההחייאה. בניסיון לשפר את האיכות הוויזואלית, וכן להאט את מהירות הסרט כדי לשפר את יכולת ההבחנה בפרטים, הוגש תקליטור "משופר" (ת/8(2)), וכן הודפסו תמונות הסרט, "פריים" אחר "פריים", כחלק מ-ת/8. הקטע האמור, בן ארבע השניות בלבד, שלפניו ואחריו היו "קפיצות" ממושכות יחסית בצילומים, הוצג על-ידי המשטרה לעדים רבים, מקרב עדי הראייה, בשלב החקירה; והוא אף הוצג בבית-המשפט מספר פעמים, ובכלל זה לחלק מהעדים. הסרט הנו, כאמור, באיכות ויזואלית ירודה ביותר. הדמויות המתעמתות נראות מטושטשות, ולא ניתן להבחין בפרטים מזהים כלשהם, פרט לכך שאחד מהשניים לבש חולצה בהירה בעלת שרוולים ארוכים, והשני לבש חולצה עם שרוולים קצרים. קשה אף להבחין בפרטי העימות הפיזי עצמו - האם מדובר בדחיפות או במהלומות. שתי הדמויות נכנסות ל"פריים" של התמונה בתנועה ובשינוי מיקום ותנוחה, תוך כדי הסתובבות, מאזור הכביש לאזור המדרכה. במהלך התגרה שתי הדמויות דוחפות זו את זו. הדמות הראשונה, עם החולצה בעלת השרוולים הקצרים, הודפת את הדמות השנייה, עם השרוולים הארוכים, על קיר בניין הפרקליטות; והדמות השנייה הודפת את הדמות הראשונה בחזרה אגב הנפת יד לפניו, ולא ברור אם מדובר בדחיפה או במכת אגרוף. בשלב זה, בעיצומו של העימות הקצר בן ארבע השניות, נקטע הסרט. יודגש, כי בסרט לא נראית נפילה של הדמות הראשונה. אין חולק, כי המנוח לבש חולצה עם שרוולים קצרים, ונאשם 2 לבש חולצה עם שרוולים ארוכים. נאשם 2 לא זיהה עצמו בסרט, אך לא שלל האפשרות לפיה הסרט מתעד את העימות שהיה לו עם

15. על האירוע במועדון העידו מספר עדים. אין חולק, כי במהלך הריקודים נדחפה י., כנראה מבלי משים, על-ידי ל, חברתו של נאשם 2, ובין השתיים היו חילופי מילים בעניין זה. עוד אין מחלוקת, כי בעקבות הדחיפה האמורה וחילופי הדברים בין הצעירות, התערב נאשם 2 ודחף את י., בהושיטו את שתי ידיו לכיוון כתפיה. בשלב זה דיווחה י. למנוח על מעשיו של נאשם 2, והמנוח פנה אליו לבירור פשר מעשיו. על שאירע משלב זה, ועד ליציאתם של נאשם 2 והמנוח מן המועדון, קיימת מחלוקת בין הצדדים. המחלוקת מתמקדת בשאלה, לצורך מה יצאו השניים מהמועדון ומה היו חילופי הדברים ביניהם. המאשימה גורסת, כי בין הנאשם לבין המנוח התפתח עימות מילולי, שבסיומו יצאו השניים מהמועדון כדי להמשיך את העימות ואף להסלימו, בין אם מדובר היה ביציאה בעקבות דבריו של נאשם 2 למנוח: "בוא צא החוצה אם אתה גבר", או ביטוי דומה (כפי שהעידו חלק מהעדים); ובין אם נעשה הדבר בעקבות קריאתו של המנוח לנאשם 2: "בוא צא אם אתה גבר" או התבטאות דומה (כגרסת נאשם 2). נאשם 2 טוען, כי כאשר ניסה להסביר למנוח מה אירע במהלך הריקודים, לא הבין המנוח את דבריו מחמת הצפיפות והרעש, ואמר לו: "בוא נצא בחוץ לדבר גבר", או משפט דומה (עמ' 1025); כי יצא מהמועדון על-פי בקשתו של המנוח; וכי בכוונתו היה ליישב את ההדורים מחוץ למועדון, להסביר למנוח מדוע דחף את חברתו ולבקש ממנה סליחה. אסקור להלן את העדויות בעניין שלב זה של האירועים.

16. י.ב.י, חברתו של המנוח, מסרה עדות התומכת בגרסתו של נאשם 2, בצינה כי המנוח ונאשם 2 יצאו מהמועדון לצורך יישור ההדורים ביניהם, ולא לשם עימות. בהקשר זה ציינה, כי נאשם 2 אמר למנוח: "בוא, אתה רוצה לסגור את זה בחוץ?", והמנוח השיב לו: "כן, נצא אני ואתה". היא ציינה בעדותה בחקירה הראשית, כי להערכתה השניים יצאו "בשביל שלא יצאו כולם ולא יהיה בלאגן"; כי תוך כדי היציאה הם התחילו לדבר, ואף בשלב מסוים ראתה אותם "סוג של מחובקים, כאילו שמים יד אחד על השני"; וכי מחמת העובדה שהיו הרבה אנשים ברחוב, הם ירדו לשוחח בסמטה (עמ' 190). בחקירה הנגדית ציינה י., כי גם בראיון בטלוויזיה, בתוכנית של רפי רשף, מסרה שהנאשם והמנוח יצאו מהמועדון "במטרה לדבר", והוסיפה - "כשהם יצאו מהמועדון ראיתי אותם שמים יד אחד על השני, וזה כאילו הולך להיסגר" (עמ' 201-202). בחקירה החוזרת אישרה י. את הגרסה שמסרה בהודעה במשטרה, לפיה היה זה נאשם 2 שאמר למנוח: "בוא, אתה רוצה לסגור את זה בחוץ?", וכי המנוח השיבו: "כן, בוא" (עמ' 210). בסיכומיו ציין ב"כ המאשימה, כי י. מסרה "עדות מדודה וזהירה" (כלשונו), אך אין להתעלם בעניין זה מנטייתה הטבעית של י., לטענתו, לומר דברים לזכותו של המנוח, ולראות בו צד תמים שלא עשה דבר, ובוודאי שלא מי שיצא מהמועדון במודע לעימות ולריב שבסופו מצא את מותו. יוער, כי בהודעתה במשטרה מיום 12.10.09 ציינה י., כי נאשם 2 אמר למנוח שהוא מצטער, וכי אף אמרה

דברים אלו בראיון בתוכנית של רפי רשף. ואולם בעדותה בבית-המשפט, מסרה כי אינה זוכרת את אמירת הדברים מפי הנאשם, ויתכן שמסרה על דברים ששמעה מפי אחרים, עת שוחחה עִמם על האירוע (עמ' 205).

17. ד.ח., חברתו של א., ציינה בעדותה כי לאחר שהתפתח עימות מילולי בין י. לבין ל', בעקבות דחיפת האחרונה את הראשונה, התקרב נאשם 2 ל.י., אמר לה לא להתקרב לחברתו ודחף את י.. עוד מסרה ד. בעדותה, כי כאשר המנוח הגיע למקום, ושאל את נאשם 2 מדוע דחף את חברתו, הגיב נאשם 2: "אם אתה חושב שאתה גבר, בוא תצא בחוץ". המנוח השיב בחיוב, השניים יצאו מהמועדון, ובעקבותיהם - אחרים. לדבריה, שומר השער של המועדון אמר למתקהלים: "אם אתה רוצים לריב, תריבו בצד", ביקש מהם להתרחק מהמקום, והקבוצה עשתה את דרכה לסמטה (עמ' 215).

18. א. ס., בן דודו של המנוח, מסר בעדותו, כי עמד במרחק של כשני מטרים מהמנוח ומנאשם 2 בעת שהשניים שוחחו במועדון, ועל-כן לא שמע את תוכן הדברים. את תיאור המפגש במועדון והיציאה ממנו תיאר כדלהלן: "אוהד והמנוח דיברו במועדון, הם יצאו החוצה כי היה רעש, יצאנו אחריהם, הרבה אנשים יצאו אחריהם, היינו ממול המועדון, אוהד והמנוח דיברו, רצו לסגור, כן לסגור, דיברו, דיברו ביניהם, ואז היו הרבה אנשים שבאו אליהם, אחד הדורמנים ניגש אליהם ואמר לנו תלכו מפה, אל תעשו את זה פה, תשברו את הראש רחוק מהמועדון. נכנסנו לתוך הסמטה" (עמ' 21).

19. ד. ב. היה אף הוא במועדון עם המנוח. הודעותיו במשטרה (ת/88 ות/89) הוגשו כתחליף לעדות בחקירה הראשית. בהודעתו השנייה ציין, כי לא שמע את הויכוח בין המנוח לבין נאשם 2, מחמת הרעש במועדון; ובחקירה הנגדית הסביר, כי לא שמע על מה דיברו השניים, אך לפי הבנתו והתרשמותו מהבעות הפנים - "הדיבור לא יותר מדי אגרסיבי", והם "דיברו די יפה אחד עם השני... מישהו אומר בוא נצא החוצה, או משהו כזה" (עמ' 304).

א. א., שבילה במועדון ומכיר הן את המנוח והן את הנאשמים, מסר בעדותו כי הוא מתקשה לזכור את האירועים, ובכלל זה את הנסיבות שבהן יצאו המעורבים מתוך המועדון. בהודעתו במשטרה (ת/105 ש' 7) ציין העד, כי ראה "ויכוח כלשהו והמולה" בין י. לבין ל', וכן בין המנוח לבין נאשם 2, וכי אמר לצדדים: "די, אין צורך לריב", ו"כולם יצאו מהמועדון".

20. ל', חברתו של נאשם 2, תיארה בעדותה את הויכוח שהתפתח בינה לבין י., וציינה כי כאשר התכוונה לבקש סליחה מ.י., והאחרונה וחברותיה התעמתו עִמה, נתן נאשם 2 ל.י. "דחיפה קטנה ביד, שתעזוב אותי" (עמ' 381). בהקשר

זה הוסיפה ל': "היא נתנה לי דחיפה בקטנה, ואז אוהד התערב... אמר לה אל תגעי בחברה שלי ונתן לה דחיפה קטנה בכתף" (עמ' 382). לגרסתה, בתכוף לכך הגיע המנוח למקום, שאל את נאשם 2 מדוע נגע בחברתו, ובהמשך אמר לנאשם 2: "בוא בחוץ", ונאשם 2 הגיב: "בוא אם אתה גבר, משהו כזה" (עמ' 382); והשניים יצאו מן המועדון, כשאחרים מצטרפים אליהם, ובכלל זה נאשם 1 (עמ' 494). ל' הוסיפה בעדותה, כי התקשתה לשמוע את חילופי המילים בין המנוח לבין נאשם 2 בתוך המועדון, מחמת הרעש המוגבר בתוכו, אך הבהירה כי המילים "בוא אם אתה גבר" או מילים דומות, לא הושמעו "בקטע של ריב" (כלשונה), וכי השניים "באו לסגור את זה" (עמ' 498). בהמשך, מחוץ למועדון, נאשם 2 והמנוח "התחילו בקטע של דיבורים, ריב כזה", ואז אחד מעובדי המקום אמר להם ולמי שנקבצו לידם: "אם אתם רוצים לריב, אל תריבו פה" (עמ' 381-382); והקבוצה התקדמה לכיוון הסמטה. בחקירה החוזרת אישרה ל', כי בהודעתה במשטרה מיום 9.10.09, מסרה שנאשם 2 אמר למנוח "בוא נדבר בחוץ, אני ואתה לבד בחוץ, נסגור את זה יפה", וציינה כי כך היו פני הדברים (עמ' 568), וכי נאשם 2 אמר: "בוא בחוץ אם אתה גבר" (עמ' 569).

21. אלעד לוי, שהיה כאמור היחצ"ן של המסיבה במועדון, מסר עדותו עוד במהלך פרשת התביעה, כעד מטעם נאשם 2. הלה ציין, כי ראה התקהלות מחוץ למועדון, והבחין בנאשם 2 עם חברתו ל', וכן במנוח וחברתו י.. לדבריו, אמר לנאשם 2: "אם יש בעיה, שילך מהמועדון"; ומיד בהמשך ראה כי נאשם 2 לוחץ את ידו של המנוח "לחיצת יד חברית", ואף "חיבק" אותו בסיטואציה של "חיבוק ידידותי" (עמ' 436-440). אלעד הבהיר, כי במילים: "חיבוק ידידותי" התכוון ל"זרוע מונחת על הכתף... מבחינתי, חיבוק של שני חברים" (עמ' 446-447). העד שאל את נאשם 2 אם הכל בסדר, והוא השיב בחיוב. משלב זה ואילך, לא ראה העד את המשך האירועים.

22. גרסתו של נאשם 2 לגבי האירועים בתוך המועדון, הייתה גרסה מתפתחת. בתחילת חקירתו במשטרה הכחיש כי התרחש אירוע כלשהו בתוך המועדון (ת/57); בהמשך מסר, כי הדחיפות במועדון נעשו על-ידי אחרים, ולא ציין כי התערב בריב בין הבנות ושדחף את י. (ת/54 ות/55); ובהודעתו מיום 26.10.09 (ת/3) ציין לראשונה, כי ל' נדחפה והוא "דחף בחזרה", מבלי לציין שדחף את י.. גם בנוגע לחילופי הדברים עם המנוח בתוך המועדון, מסר נאשם 2 בחקירתו גרסה מתפתחת. בהודעתו הראשונה מיום 9.10.09, לא הזכיר כי קיים שיחה עם המנוח במועדון (ת/57), אך בעקבות עימות מבוקר בינו לבין ל', שנערך ביום 13.10.09 התייחס לחילופי הדברים עם המנוח בתוך המועדון. בעימות המבוקר ציין נאשם 2, כי המנוח אמר לו: "צא בחוץ אם אתה גבר", או מילים בסגנון דומה; ובהמשך, בעקבות דברי ל' בעימות, מסר כי המנוח אמר לו: "בוא נצא", והוא השיבו: "בוא נצא בחוץ" (ת/72(ב)). בהמשך חקירותיו במשטרה, ציין נאשם 2 כי המנוח אמר לו: "בוא תצא", והוא השיב למנוח: "בוא נצא", והשניים יצאו מן המועדון (ת/54, ת/53 ות/46). בעדותו

בבית-המשפט מסר נאשם 2 גרסה מעט שונה. לדבריו, כאשר ניגש אליו המנוח ושאל מדוע דחף את חברתו, ניסה להסביר לו מה אירע, אך התרשם שהמנוח לא מבין את הסבריו בשל הרעש והצפיפות במועדון, וכלשונו: "הבנתי ממנו שהוא ענה לי, שהוא לא מבין מה אני אומר לו. היה רעש במועדון, צפיפות, צעקות של אנשים. הוא ניגש אליי יותר קרוב ואמר לי 'בוא נצא לבחוף לדבר גבר' " (עמ' 1025, 1149). בהמשך עדותו הבהיר, כי אינו זוכר את המילים המדויקות - "בוא נצא, גבר - משהו כזה" (עמ' 1078). בנוסף ציין נאשם 2, כי הקריאה לצאת אל מחוץ למועדון לא נשמעה כאיום או הזמנה לעימות פיזי, וכי התכוון להסביר למנוח מה אירע במהלך העימות עם י., וכלשונו: "הבנתי שבאמת הוא רוצה לשאול אותי מה קרה שם, כי הוא לא היה ליד... כשהוא פנה אליי, הרגשתי צורך מעצמי לבוא ולהסביר לו... הרגשתי שדחפתי את חברה שלו, לא הייתי בסדר. הרגשתי שאני רוצה להסביר לו, כי הוא לא הבין אותי" (עמ' 1025). כן הדגיש, כי לא יזם את היציאה מן המועדון, וכלשונו: "המנוח פנה אליי וביקש שנדבר בחוף, אני נענית לבקשה שלו" (עמ' 1026). נאשם 2 הוסיף והעיד, כי לא קרא לנאשם 1 להצטרף אליו, כי חברים רבים של המנוח יצאו עמו מהמועדון (א., א., י., ד. וא.א - שעד אותה עת לא הכירם בשמותיהם). לדבריו, כאשר הגיעו לכניסה למועדון, שאל אותו המנוח מדוע דחף את חברתו, וכאשר התכוון להשיב לו, ניגש אליהם אלעד לוי ושאל אם "הכל בסדר". הוא והמנוח השיבו לו, כל אחד בנפרד, כי "הכל בסדר"; ולבקשתו של אלעד, התרחקו מהכניסה למועדון לכיוון הסמטה, כאשר חבריו של המנוח (שנמנו לעיל) הולכים בעקבותיהם. המאשימה גורסת, כי המילים שהשתמש בהן נאשם 2 בתחילת חקירתו במשטרה: "צא בחוף אם אתה גבר", שונות מהמילים שציין בעדותו בבית-המשפט: "בוא נצא לדבר גבר"; כאשר לטענתה, האמרה הראשונה הנה באופן מובהק "הזמנה לעימות", או "הליכה מודעת לעימות", לעומת האמרה השנייה, שהיא "הזמנה ניטרלית" (פסקאות 36 ו-42 לסיכומים בכתב). גרסה זו אף הוצגה על-ידי ב"כ המאשימה לנאשם 2 בחקירתו הנגדית, והאחרון ציין כי הוא מתקשה לזכור את המילים המדויקות שהוחלפו עם המנוח, אך נחרט בזיכרונו, כי המנוח אמר לו "בוא צא בחוף גבר" (עמ' 1153-1154)

23. נאשם 1 העיד, כי לא עמד ליד נאשם 2 במהלך העימות במועדון, ואין מחלוקת על כך. לדבריו, בשעה ששוחח עם צעירים במועדון, הגיע אליו נאשם 2 ואמר לו: "נחום, יש בעיות בוא החוצה" (עמ' 861). לטענתו, לא הבין מה קרה, וממילא - את משמעות הבקשה. הוא העיד, כי ביציאה מהמועדון ראה ויכוחים סוערים, "חילופי ידיים" ודחיפות; אך עדותו לא הלמה כלל ועיקר את עדויותיהם של יתר העדים, לרבות זו של יחצ"ן המועדון, אלעד לוי.

24. מכאן, להערכת הראיות והמסקנות בעניין נסיבות היציאה מן המועדון. ממכלול העדויות עולה, כי נאשם 2 והמנוח יצאו מן המועדון כדי להמשיך את הבירור שהחל בתוכו, אודות הנסיבות שבהן דחף נאשם 2 את י., חברתו של המנוח. כפי שעולה מהעדויות, המנוח ניגש לברר עם נאשם 2 מדוע דחף את י., ובתוך המועדון הייתה ביניהם שיחה

בלבד, ללא כל עימות פיזי. אין לשלול את טענת נאשם 2, לפיה במהלך שיחה זו השתדל להסביר את הרקע למעשה וניסה ליישב את ההדורים עם המנוח, וכי הוא והמנוח החליטו להמשיך את השיחה בחוץ, מחמת הרעש והצפיפות בתוך המועדון. לא ניתן לצפות, כי מי מהעדים יוכל לזכור את המלים המדויקות שהוחלפו בין המנוח לבין נאשם 2 עובר ליציאה מן המועדון, ובפרט על-רקע הרעש והצפיפות במועדון. אין חולק, כי בין חילופי הדברים היו המלים "בוא נצא בחוץ", וככל הנראה, אף נאמרה המילה "גבר", כפי שצינו חלק מהעדים וכן נאשם 2 עצמו. בין אם נאשם 2 אמר את המלים "בוא נצא החוצה אם אתה גבר" או ביטוי דומה - כגרסת חלק מהעדים, ובין אם השמיע המנוח את הדברים ואמר "בוא נצא בחוץ לדבר, גבר" - כטענת נאשם 2, תיארו העדים סיטואציה של יציאה לצורך בירור המחלוקת ויישוב ההדורים ביניהם בהידברות, ולא לשם עימות פיזי או קטטה. מסקנה זו נתמכת בעדותה של י., חברתו של המנוח, שהייתה בקרבם של השניים ואשר שמעה את הצדדים אף מדברים על כך ש"יסגרו" את העניין בחוץ, עת יצאו מהמועדון כאשר אחד מניח את ידו על כתפו של רעהו. הנחת היד על הכתף בסיטואציה של "חיבוק ידידותי", זכתה לתימוכין בעדותו של אלעד לוי, יחצ"ן המסיבה במועדון. התרשמות דומה הייתה לל', אשר ציינה כי הקריאה לצאת מן המועדון, לא נעשתה בקונוטציה של עימות, וכי השניים יצאו לרחוב כדי "לסגור" את המחלוקת בהידברות. מסקנה זו אף נתמכת בעדויותיהם של א. ס. וד.ב, שהעידו, כאמור, כי נאשם 2 והמנוח יצאו מן המועדון כדי לדבר ו"לסגור" את העניין ביניהם, ולא נשארו לשוחח בתוכו מחמת הרעש והצפיפות. גם הליכתו של נאשם 2 יחד עם המנוח, לצד שמאל של הסמטה, בנפרד מיתר המתקהלים, אינה מתיישבת עם התזה של התביעה, לפיה נאשם 2 יצא להתעמת עם המנוח, ופרט כאשר נאשם 2 עמד במקום לבדו, כאשר נאשם 1 מרוחק ממנו, ומרבית המתקהלים מסביב היו חבריו של המנוח. ממכלול העדויות לא ניתן להסיק את טענת המאשימה בסיכומיה, לפיה יציאתם של נאשם 2 והמנוח מן המועדון נעשתה מתוך "הליכה מודעת לעימות". נהפוך הוא: מהראיות עולה, כי השניים יצאו מהמועדון מתוך רצון לשוחח ו"לסגור" את המחלוקת בהידברות. מכאן שהנדבך הראשון בתזה של התביעה - בדבר החלת דיני השותפות על התוצאות הטרגיות של האירוע מחמת יציאה מודעת של הנאשמים והמנוח מן המועדון לשם עימות פיזי של תגרה או תקיפה - נעדר בסיס.

האירועים בסמטה

25. עתה אפנה לדיון בעניין האירועים בסמטה; ותחילה - לסקירת הראיות.

א.ס., שהוא כאמור בן דודו של המנוח, העיד כי בעקבות בקשת עובד המועדון, ככל הנראה היחצ"ן, שלא לעמוד ליד פתח המועדון, נכנסו נאשם 2 והמנוח לסמטה ועמם צעירים רבים נוספים. על-פי עדותו, בסמטה לא היו דחיפות ולא ננקטה כל אלימות; וכלשונו - "לא היה מגע ידיים, היה יותר מילולי" (עמ' 29). א. הוסיף והעיד, כי בשלב כלשהו נכנס נאשם 1 לסמטה וצעק לעבר המנוח: "איציק, אתה מכיר אותי ואתה יודע שאני לא פראייר, אתם תאכלו

פה חורים... אני מצויד" (עמ' 22; וכן עמ' 29-30), "זה חבר, אח" (עמ' 72). לדברי א., בשלב זה נאשם 2 והמנוח עמדו בצד שמאל של הסמטה, בעוד א., א. א. ואחרים, עמדו בסמוך לנאשם 1, בצד ימין. עוד ציין א., כי בתגובה להשמעת הקריאות האמורות, דחף את נאשם 1, וצעירים נוספים מחבורתו הצטרפו לדחיפות (עמ' 48); וכי מיד בסמוך לכך פרצה קטטה בין המעורבים משני הצדדים, ובכלל זה בין נאשם 2 לבין המנוח. לגרסתו, בתכוף לאחר מכן, הכה אחד מהנאשמים את י. במכת אגרוף בפנים, ומישהו צעק למנוח כי חברתו קיבלה מכת אגרוף. מיד לאחר מכן נמלטו שני הנאשמים בריצה מהסמטה לרחוב כורש. בכל הנוגע לצעקתו של נאשם 1, הוסיף וציין א., כי הלה "תפס משהו בכיס, ואמר: תיזהרו אני מצויד", וכן ביצע "תנועות שעוד שנייה מוציא סכין" (עמ' 47; 72-73). בחקירה הנגדית של ב"כ נאשם 2, ציין א. כי בשלב כלשהו ראה שהמנוח ונאשם 2 נוטים "להשלים" או "להסתדר" עת עמדו בסמטה, שכן ביקשו "לסגור" את העניין ביניהם, אך הדבר לא צלח או "התקלקל", כתוצאה ממכת האגרוף שחבט נאשם 1 בפניה של י. (עמ' 71-78).

26. י.ב.י, חברתו של המנוח, העידה כי התרשמה שנאשם 2 והמנוח ירדו לסמטה "בשביל לדבר ולסגור את העניינים", וכי מדובר היה בהידברות על עניין מה בכך - "כי זה היה שטות כאילו" (עמ' 191). לדבריה, עמדה במרחק מהשניים. על-פי עדותה, בשלב שבו שוחחו ביניהם נאשם 2 והמנוח, הגיע נאשם 1 לסמטה, וצעק: "שאף אחד לא ידבר אתו, הוא חבר שלי, כבוד של חבר" (לעיל). על-פי עדותה, המנוח צעק לעבר נאשם 1: "אני לא מבין, מה, אתה רוצה לריב?", והיא לא הצליחה לשמוע את תגובתו של נאשם 1, אלא רק את צעקתו הנוספת של המנוח: "אז תפסיק להתערב" (לעיל). י. הוסיפה וציינה בעדותה, כי בשלב זה המשיכו נאשם 2 והמנוח לשוחח ביניהם, אך נאשם 1, שנותר לעמוד בסמטה, המשיך לצעוק: "שאף אחד לא ידבר איתי, למה תכף אני אשתגע ואוציא את מה שיש לי בכיס" תוך הדגמת טפיחת כף ידו על הכיס באזור המותן. לגרסתה, בשלב כלשהו התרשמה שנאשם 1 מתקדם לעבר המנוח - "התקדם במטרה להתחיל" (עמ' 211), ובכדי למנוע זאת, נעמדה "באמצע על-מנת להפריד", ו"הזיזה" אותו, או-אז ספגה ממנו חבטת אגרוף בפנים (עמ' 192, 196). לאחר שהתאוששה מעוצמת המכה, הבחינה י. שכל הנוכחים רצים מהסמטה לרחוב כורש. היא הבהירה בעדותה, כי בשלב שבו שוחחו נאשם 2 והמנוח בסמטה, לא ננקטה אלימות על-ידי מי מהשניים (עמ' 208), וכי נאשם 1 הגיע לסמטה והשמיע את הצעקות האמורות לאחר כ-2-3 דקות, בעיצומה של השיחה בין המנוח לבין נאשם 2.

27. ד.ח., חברתו של א. שנפצע באירוע, מסרה בעדותה כי עמדה בסמטה בתוך "גוש של אנשים" שהיו, כלשונה, "גם מהצד שלנו וגם מהצד שלהם"; כי במרחק של מספר מטרים מצד שמאל, עמדו המנוח ונאשם 2 בנפרד מהגוש (עמ' 215); וכי בשל המרחק לא שמעה על מה שוחחו. היא הדגישה בעדותה, כי המנוח ונאשם 2 "דיברו יפה, ולא

הייתה שום אלימות" (לעיל). על-פי עדותה, בשלב שהשניים שוחחו ביניהם, הגיח לפתע נאשם 1 בריצה, נעמד לידם והחל לצעוק בקול: "הלכתי לאוטו, אני מצויד", "הלכתי לאוטו הבאתי ציוד, אתם לא מכירים אותי, אתם לא יודעים מה אני מסוגל לעשות, אוהד הוא כמו אחד בשבילי, מי שיריב איתו אני אתערב" (עמ' 216). עוד העידה ד., כי בשלב זה א.א תפס את נאשם 1 בחולצתו, ואמר לו: "אנחנו לא אנשים של ריבים, אל תתערב, הם מדברים יפה" (עמ' 216). לדבריה, כאשר היא וחבריה התקדמו לכיוונם של המנוח ונאשם 2, התקדם נאשם 1 אף הוא לעברם של המנוח ונאשם 2, ואמר לאחרון: "לא סוגרים איתם, אל תסגור איתם, אלה שרמוטות" (עמ' 217). על-פי עדותה של ד., בעקבות הצעקה האמורה החל עימות פיזי בין המנוח לבין נאשם 1, והיא ויתר האנשים ניסו להפריד ביניהם, ואגב כך חבט נאשם 1 בפניה של י.: "וכולנו הפרדנו, עם הגוף, י. דחפה את נחום... היא הפרידה ועמדה באמצע, ותוך כדי נחום נתן לה אגרוף באף" (עמ' 217). ד. הוסיפה והעידה, כי י. צעקה מכאבים; כי נשמעו קריאות "י. קיבלה בוקס"; כי הנאשמים נמלטו מהסמטה לרחוב כורש; וכי בתכוף לכך נטל המנוח אבן בידו והתחיל לרוץ מהסמטה לכיוון רחוב כורש, אגב ניסיון להשליך את האבן אחר הנמלטים (עמ' 217). בהודעתה במשטרה מיום 15.10.09 ציינה ד., כי המנוח "דחף את נ. והם התחילו ללכת מכות, אך לא הספיקו לריב". בעדותה הבהירה, כי התכוונה לכך שהשניים "לא הספיקו לריב הרבה זמן", וכי היא וחבריה הפרידו ביניהם (עמ' 228); אולם הדגישה, כי בטרם ההפרדה "היו אגרופים" בין הנאשם 1 לבין המנוח (עמ' 229). ד. אישרה בעדותה, כי שתתה משקאות משכרים במהלך הערב, אך ציינה כי לא הייתה שיכורה. כן הדגישה, כי על אף ששמעה על האירועים מפי עדי ראיה ומפי שוטרים, הקפידה למסור עדותה בהתאם לפרטים שנחרטו בזיכרונה.

28. ד. ב., מסר בהודעותיו במשטרה (ת/88 ו-ת/89, אשר הוגשו כתחליף לעדות בחקירה ראשית) וכן בעדותו בבית-המשפט, כי ביציאה מהמועדון, עוד לפני הכניסה לסמטה, החלו "ריבים מילוליים וקצת דחיפות ידיים" בין המנוח לבין "מי שהיה שם". הוא העיד, כי בסמטה התעמת עם נאשם 2 "פנים אל פנים"; כי הוא "זוכר את אוהד שהם מחזיקים אותו, החזיקו אותי, מתווכחים כזה"; וכי אינו זוכר מה היו חילופי המילים בינו לבין נאשם 2, אך העימות היה מילולי בלבד (עמ' 304). לדבריו, בשלב כלשהו, הגיע לסמטה נאשם 1, צעק "אני אוציא את מה שיש לי, אל תדליקו אותי, אתם לא יודעים עם מי אתם מתעסקים, אני אוציא את מה שיש לי, אני מצויד" (ת/88). על-פי עדותו של דוד, נאשם 1 אמר זאת תוך כדי הטיית הראש לצדדים, בתנועות שתוארו כ"קליקים" (עמ' 304-305). כן ציין דוד, כי בשלב כלשהו ניגשה אליו י. כשהיא בוכייה וטענה שקיבלה מכת אגרוף בפנים מנאשם 1 (ת/88). יצוין, כי גרסתו של דוד, בדבר העימות שהיה לו עם נאשם 2 בסמטה, לא הוזכרה בהודעותיו במשטרה, והועלתה לראשונה בראיון בפרקליטות, ובהמשך - בעדות בבית-המשפט. לדבריו, בהודעה במשטרה מסר גרסה קצרה על האירועים הטראומטיים, ועדותו בבית-המשפט משקפת את שזכר מהאירוע.

29. יחזקאל שלמה, שהיה האדם הראשון שניגש לטפל במנוח לאחר נפילתו לארץ, מסר בעדותו, כי בשלב שבו התקהלו הצעירים בסמטה, היו במקום בין 20 ל-25 אנשים, רובם בחורות, וכי הוא עצמו הצטרף אליהם לסמטה מתוך סקרנות. הוא ציין, כי היה במקום "גוש של אנשים"; ולשאלה, האם הבחין בקטטה במקום השיב: "אפשר להגיד שכן"; אך הוסיף והבהיר: "זה לא מכות אחד עם השני, יותר חילופי צעקות ודחיפות וכאלה... היה גוש של אנשים... ממש גוש של אנשים" (עמ' 308).

30. א. א., חברו של המנוח, לא היה מעוניין להעיד בבית-המשפט. בחקירתו במשטרה ציין א., כי אינו מעוניין להעיד: "מבחינת מצפון לא יכול להעיד, לא מתאים לי, פחד הלשנה, כל הסיבות... לא עולה להעיד" (ת/106). הוא אף נמנע מלהגיע לראיון בפרקליטות. בעדותו בבית-המשפט התחמק מלהשיב באופן ענייני לשאלות, בטענה שאינו זוכר דבר מהאירוע. הוא הוכרז "עד עוין", והודעותיו במשטרה - אשר נגבו על-ידי החוקר קדוש כשלושה שבועות לאחר האירוע - הוגשו כראיות (ת/105-ת/106). אלעד אישר באופן כללי, כי לא אמר במשטרה "סתם דברים"; כי אינו "שקרן"; ולשאלה - האם תיאר נכונה את האירועים בהודעותיו במשטרה - השיב: "אם אמרתי, אז כן, אבל אני לא זוכר מה אמרתי" (עמ' 321). בהודעותיו במשטרה (ת/105 ו-ת/106) ציין אלעד, כי בתוך הסמטה היו "דיבורים" בין המנוח לבין נאשם 2; ובשלב מסוים "כולם עמדו והתווכחו", והמנוח ונאשם 2 ניגשו לצד ושוחחו ביניהם בחלק הפנימי של הסמטה. בהמשך, הגיע נאשם 1 ואמר: "מה אתם גברים, גם אני יכול ללכת להביא אנשים", ובתגובה אמרו לו אנשים שלא להתערב. לדבריו, בסמוך לכך התקרבו נאשם 2 והמנוח למרכז הסמטה, ו"שם החלה מעין קטטה כזאת, כל אחד זרק משפטים, נהייה מריבה, כמה אגרופים, משהו כזה בין הצדדים, עד שנפרדו ואמרו כאילו נדבר מחר" (ת/105). בהודעתו השנייה במשטרה ציין, כי המריבה הייתה בין המנוח לבין שני הנאשמים "וכל מי שהיה מסביב" (ת/106). על-פי גרסאותיו של אלעד במשטרה, בשלב זה יצאו שני הנאשמים ול' מהסמטה לרחוב כורש, וכאשר אחד מהנוכחים צעק למנוח "חברה שלך קיבלה מכה", וכאשר י. אמרה למנוח "קיבלתי אגרופ" - המנוח "התעצבן" ורץ לרחוב כורש בעקבות הנאשמים (ת/105).

31. א. ק., שהיה אף הוא מידידיו של המנוח, ציין בעדותו כי בסמטה התאספו אנשים רבים, אך המנוח ונאשם 2 עמדו בצד ושוחחו ביניהם, וכי הוא עמד במרחק-מה מהם. לדבריו, "הם עמדו ודיברו, והאווירה הייתה טובה" (עמ' 331). לשאלה, מה דיברו ביניהם השניים בסמטה, השיב כי אינו זוכר, שכן עמד במרחק של כשלושה מטרים מהם, והוסיף: "ראיתי שהם מדברים, לא הייתה שום התקוטטות ולא שום דבר" (עמ' 332). לדבריו, בשלב כלשהו נשמעה צעקה: "י. קיבלה מכה"; והמנוח, אשר שמע זאת, התקדם בריצה לעברם של שני הנאשמים, שכבר היו במנוסה מהמקום לכיוון רח' כורש (עמ' 331). יצוין, כי בהודעתו במשטרה מיום 14.10.09 (ת/107), שנגבתה חמישה ימים לאחר האירוע,

ואשר המאשימה מבקשת לסמוך עליה הממצאים לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, ציין א. כי נאשם 2 והמנוח "שוחחו יפה בכוונה לסגור את הסיפור שהיה עם הבחורות שהתווכחו בתוך המועדון", וכי נאשם 1 הגיע בשלב כלשהו לסמטה, ואמר: "אתם לא מכירים אותי, אני עוד רגע אשתגע על כולכם", "אני אוציא את מה שיש לי". א. טען בעדותו, כי יתכן ששמע את הדברים האמורים מפי נאשם 1, אך הדבר אינו זכור לו במועד עדותו, מחמת חלוף הזמן מעת האירוע. במענה לשאלת בא-כוחו של נאשם 2, ציין א. כי במהלך האירועים בסמטה, המנוח ונאשם 2 "דיברו יפה, לסגור את העניינים; ולא הייתה נימה של ריב בכלל ביניהם" (עמ' 364, 370). א. העיד, כי בעת האירוע, כמו-גם בשעת חקירתו במשטרה, לא היה "מסטול בכדי לשכוח מי היה שם", על אף ששתה באותו הלילה משקאות משכרים (עמ' 337). כמו-כן הבהיר א., כי זיהה את הנאשמים על-פי בגדיהם, ובעדותו בבית-המשפט אף זיהה אותם על סמך מראה הפנים (עמ' 333-334).

32. ב.מ, חברו של המנוח, העיד כי הגיע לביולו במועדון יחד עם ד. ר.. בשלב מסוים הוא חש ברע ויצא להתאוורר יחד עם האחרון. לדבריו, היו בסמטה "חמישה עשר אנשים רבים בצעקות", וכאשר נכנס לתוך הסמטה ראה שהאנשים "דיברו והתווכחו פה ושם" (עמ' 681). לדבריו, לפתע נשמעה צעקה של נערה, ומייד הבחין בשני אנשים שהתחילו לרוץ מתוך הסמטה לרחוב כורש, וכן במנוח ו א. שרצו בעקבותיהם. העד הדגיש בעדותו, כי בסמטה לא הבחין בהתנהגות אלימה מצד הנאשמים, פרט לויכוחים: "הם לא עשו כלום, הם עמדו והתווכחו וזהו" (עמ' 684), "ריב מילולי" בלבד (עמ' 707); וכן הוסיף, כי אמנם בעדותו ציין, כי שמע מישהו צועק: "אני מצויד", אך לא שמע את נאשם 1 אומר: "אני אעשה בכם חורים".

33. ל', חברתו לשעבר של נאשם 2, העידה כי בסמטה היה אירוע אליים. לדבריה, י. ואדם נוסף "עם קוקו" התנפלו עליה. י. תפסה אותה בצווארה, והאדם הנוסף אחז בכתפה. לדבריה, המנוח ונאשם 2 עמדו בשלב זה בצד שמאל של הסמטה ונאשם 1 עמד בצד ימין במרחק של כארבעה מטרים מהם. על-פי עדותה, פרצה תקרית אלימה בין המנוח לבין נאשם 2, והשניים הכו איש את רעהו ובעטו זה בזה. לדבריה, בשלב זה עלה נאשם 1 לרח' כורש וחזר כעבור שתי דקות. לאחר שחזר, עמד ליד נאשם 2 ושוחח עמו, זאת בשעה שהאחרון רב עם המנוח. ל' הוסיפה והעידה, כי כאשר נאשם 1 חזר לסמטה הוא אמר לנאשם 2: "אל תדאג אני מאורגן"; כי המנוח ונאשם 2 המשיכו לריב, וכאשר י. רצתה להפריד ביניהם, נתן לה נאשם 1 מכת אגרוף באף; וכי כאשר המנוח ונאשם 2 "רצו לסגור את זה וללחוץ ידיים", צעק מישהו למנוח: "אל תסגור את זה, חברה שלך קיבלה אגרוף". בעקבות קריאה זו, המשיכו המנוח ונאשם 2 לריב - "בעיטות, ידיים, רגליים", ובשלב זה "המנוח לקח לבנה שהייתה על הרצפה, ובה לזרוק לכיוון אוהד". בתגובה, רץ נאשם 2 במעלה הסמטה לרחוב כורש בכדי שלא להיפגע מהאבן, והמנוח רץ בעקבותיו עם האבן בידו (עמ' 333-334). ל'

הוסיפה וציינה בעדותה, כי לא שמעה איומים מצדו של נאשם 1, אם כי שמעה שנאשם 1 אמר לנאשם 2 שהוא "מצויד" (עמ' 495). כן הבהירה ל', כי בעת האירועים האלימים בסמטה לא עמדה ליד המנוח ונאשם 2, אלא במרחק של כ-3-4 מטרים מהם, וכי בינה לבין השניים עמדו אנשים נוספים.

34. נאשם 1 העיד, כי לאחר שיצא מן המועדון הבחין בסמוך לו ב"דיבורים סוערים, חילופי ידיים, דחיפות וכדומה" (עמ' 861). לדבריו, עמד בצד ולא הבין "מה קורה, מי נגד מי ומה הולך" (לעיל). על-פי עדותו, במהלך הכניסה לתוך הסמטה, ראה "ויכוחים וחילופי ידיים". על-פי עדותו, התקרב אליו נאשם 2 ואמר לו: "נחום, תרוץ לאוטו תביא את הסכין" (עמ' 862), ובשלב זה עמדו בקרבתם אנשים רבים - כ-15-20 איש. נאשם 1 העיד, כי רץ לרכבו שחנה ברחוב כורש והביא משם סכין. כשחזר לסמטה, ראה "ויכוחים", ואז צעק לנאשם 2: "אני מצויד, אני מסודר", זאת בכדי שהלה "יידע שהבאתי לו את זה" (עמ' 862). הוא הבהיר, כי הצעקה לפיה הוא "מצויד", הייתה "בקולי קולות ... כדי שאוהד ישמע וגם כדי להפחיד ולהרתיע שיעזבו אותנו" (עמ' 863). לגרסתו, בזמן זה היה עימות בין נאשם 2 לבין יתר הצעירים, שכלל "ויכוחים ומהלומות". על-פי גרסתו, הוא התקרב בשלב האמור לנאשם 2 והעביר לו, בהסתר, את הסכין, והאחרון הכניס את הסכין לכיסו - "העברתי לו את זה בשושו, יעני בשקט, אוהד לקח את הסכין והכניס אותה לכיס" (עמ' 863). לדבריו, סבר שנאשם 2 ישתמש בסכין רק לשם הרתעה, ולא מעבר לכך. עוד העיד נאשם 1, כי בהמשך נעמד בצד ושאל את נאשם 2: "אוהד אתה בסדר?". או-אז הבינו מקצת מהמתקבלים שהוא חברו של נאשם 2, ומשכך, תפסו אותו והצמידו אותו לקיר, ואחד מהם אף איים עליו בסכין, באמרו: "אם לא תירגע, נפגע בך" (עמ' 864). לגרסתו, בשלב זה צעק מאן-דהוא מהמתאספים: "זה נסגר", ואלו שתפסו אותו - הרפו ממנו. כאשר התקדם לעברו של נאשם 2 ושאל אם הוא בסדר, התנפלה עליו צעירה (י.), אשר החלה "לקלל, להרביץ ולשרוט" אותו (עמ' 864). בתגובה, הדף אותה לפניו עם שתי ידיו ופגע בלחייה. לדבריו, בשלב זה אחד מהמתקבלים ניסה לדקור אותו בצד החזה, ואף סבר כי נדקר; והתפתחה "מהומה" שבה הותקף, וכלשונו: "והתחיל להיות בלאגן, הרוחות התחילו להתלהט ואנשים התחילו פשוט להרביץ, באו אנשים והתחילו להכות אותי...". (עמ' 864-865). נאשם 1 הוסיף והעיד, כי לאחר שקיבל "כמה מכות", הבחין ש"פתאום כולם התחילו לרוץ, כולם ברחו" מהסמטה לכיוון רח' כורש, הן "דורמנים" שהיו במקום והן יתר המתקבלים; כי נאשם 2 אמר לו בשלב זה: "נחום תרוץ" (עמ' 865); כי הוא רץ בעקבותיו של נאשם 2 מהסמטה לכיוון רח' כורש; וכי בשלב האמור הבחין ב"בחור שחום וגבוה" שהרים אבן גדולה והשליך אותה לעבר נאשם 2 בשעת מנוסתו.

35. נאשם 2 מסר בעדותו גרסה שונה על האירועים בסמטה, והטיל את ה"אשם" בהסלמת העימות המילולי לעימות פיזי, על נאשם 1. הוא העיד, כי ניסה ליישב את ההדורים עם המנוח, הסביר לו מדוע דחף את חברתו במועדון

ואמר לו שהוא מוכן לבקש ממנה סליחה. על-פי גרסתו, בזמן ששוחח עם המנוח, שמע לפתע את נאשם 1 צועק: "אני מצויד, אתם לא יודעים מי אני, אני אתן לכם חורים" (עמ' 1029, 1079). לדבריו, לא התייחס לצעקותיו של נאשם 1, כדי לא להסלים את האווירה, והמשיך לשוחח עם המנוח בנפרד מיתר המתקהלים - "שמתי יד על המנוח ונכנסנו יותר בפנים" (עמ' 1029). הוא ציין, כי הסביר למנוח מה היו נסיבות התקרית במועדון שבמהלכה נדחפה י., וכי המנוח אמר לו שהוא לא צריך לבקש ממנו סליחה אלא מי.. על-פי עדותו של נאשם 2, בעת שהתכוון לבקש סליחה מי., חש מכה בראשו מאחור, והמנוח העיר למתקהלים: "למה אתם מרימים עליו יד, אתם לא רואים שאנחנו מדברים, תעזבו אותו" (עמ' 1032). לדבריו, באותו שלב נאשם 1 "קפץ על י. ונתן לה אגרוף בפנים", והדבר הצית תקרית אלימה, וכלשונו: "התחיל בלאגן בתוך רחבת הסמטה, מכות, נתנו לי מכות, אני החזרתי, בשנייה שיכולתי לברוח ברחתי, לא רציתי להיות בסיטואציה של אלימות ומכות" (עמ' 1032), "קבוצה אחת באה והרימה ידיים עלי ועל נחום, ואני החזרתי, ובשנייה שיכולתי לברוח ברחתי" (עמ' 1081). הוא הוסיף, כי המנוח היה מבין אלו שהכו אותו, בעקבות תקיפתה של י. על-ידי נאשם 1, וכי עד לאותו שלב הוא רק שוחח עמו ולא היה ביניהם כל עימות פיזי: "ועד שהגענו לשלב שנחום קפץ על יעל ונתן לה את האגרוף, רק אז א.א.[המנוח] בפעם הראשונה ברחוב כורש הרים עלי ידיים, לפני כן לא הרים עלי ידיים אפילו לא קילל אותי, ההיפך הוא הנכון" (עמ' 1204). בשלב זה, נמלט מן המקום ורץ מהסמטה לרחוב כורש, ולא הבחין כי המנוח רודף אחריו עם אבן. לדבריו, הבחין במנוח ובאבן רק שלאחר של' צעקה לעברו: "אוהד תיזהר" (עמ' 1082). נאשם 2 הכחיש, כי ביקש מנאשם 1 להביא סכין, כמו-גם את טענת נאשם 1 לפיה הסכין הועבר לידיו בסמטה.

36. מכאן, לדיון ולהכרעה בעניין האירועים בסמטה. בשלב זה של הדיון אתייחס לכל האירועים בסמטה, למעט המחלוקת בין שני הנאשמים בשאלה, האם נאשם 1 הביא את הסכין למקום לבקשתו של נאשם 2, ובשאלה הנוספת - האם הראשון אף העביר לשני את הסכין, כטענתו, בהסתר. בעניין ההכרעה העובדתית בפרק זה, נקודת המוצא היא שמדובר בהתקהלות רבת משתתפים באזור חשוך, ובאירוע דינאמי שבו נטלו חלק מספר אנשים; כאשר כל עד תיאר פרטים מהאירוע מזווית ראייתו בנקודת זמן נתונה, ועל-פי מה שהתמקד בו באותה עת מהמקום שבו עמד. לכך יש להוסיף את המגבלות הטבעיות של היכולת להבחין בפרטים כאשר מדובר באירוע רב משתתפים; ובפרט לגבי עדים שלא נטלו חלק במוקד האירוע אלא היו במעגל הצופים מן הצד, על כל המשתמע מכך - בהיבטים של הסתר ויכולת הבחנה בפרטים. על-רקע האמור, ולנוכח היותם של חלק מהעדים נתונים להשפעת משקאות משכרים, כמו-גם העובדה שחלק מהעדים שוחחו ביניהם על האירוע, וייתכן שהושפעו במידה זו או אחרת מגרסאות ששמעו מאחרים - נדרשת בחינה מוקפדת וזהירה של העדויות לצורך קביעת העובדות אודות האירועים בסמטה.

37. אפנה תחילה לדיון בעניין הבאת הסכין על-ידי נאשם 1, ולאיומים שהשמיע בדבר האפשרות שיעשה בה שימוש.

גרסתם של מרבית העדים, בדבר הצעקות שהשמיע נאשם 1 - כי הוא מצויד בסכין ושיזהרו פן ידקור אותם - נשמעה אמינה, שכן הועלתה על-ידי רוב הנוכחים, ואף זכתה ברובה לאישורו של נאשם 1 עצמו. העדים העידו, כי עד להגעתו של נאשם 1 לזירה, הייתה הידברות בין המנוח לבין נאשם 2, והיה זה נאשם 1 שהביא לשינוי באירוע ולהסלמתו לתקרית אלימה. מעדויות העדים עולה, כי נאשם 1 צעק לנוכחים שהוא "מצויד" (והכוונה לסכין), איים עליהם כי יוציאו מכיסו ויעשה בו שימוש, וכן הזהירם לבל יתעמתו עם נאשם 2, חברו. כל עד זכר את דברי האיום בווריאציה זו או אחרת, ועיקר העדויות בעניין זה היו זהות. נאשם 1 אמר לנוכחים: "אני מצויד", "אתם תאכלו פה חורים" והצביע על כיס מכנסיו, באמרו "תיזהרו אני מצויד", אגב הדגמת תנועות של הכנה לשליפת סכין. הוא קרא לעבר המנוח: "איציק, אתה מכיר אותי ואתה יודע שאני לא פראייר...", והזהיר את הנוכחים שלא לפגוע בנאשם 2 באמרו: "זה חבר, אח" (כגרסת א.). הוא אף איים על הנוכחים במילים: "תיכף אשתגע ואוציא את מה שיש לי בכיס" (כגרסתם של י. וא. ק.); או בהתבטאויות דומות: "הבאתי ציוד, אתם לא מכירים אותי, אתם לא יודעים מה אני מסוגל לעשות, אוהד הוא כמו אח בשבילי, מי שיריב איתו אני אתערב" (כגרסת ד.ח.); או אמירה כמו - "אוציא את מה שיש לי, אל תדליקו אותי, אתם לא יודעים עם מי אתם מתעסקים... אני מצויד" (כגרסת ד. ב.). הגרסאות, שתמכו זו בזו, זכו בעיקרן לאישורו של נאשם 1 עצמו, אשר העיד, כאמור, כי כאשר חזר מן הרכב לסמטה, צעק בקול "אני מצויד, אני מסודר", ולדבריו עשה זאת הן על-מנת שנאשם 2 ידע כי הביא סכין, והן ובעיקר כדי "להפחיד ולהרתיע" את המתקהלים לבל יתקפו את חברו.

38. ומכאן להתפתחות התקרית האלימה בסמטה. ממכלול עדויות עדי התביעה אודות התקרית בסמטה, עולה כי עד להתערבותו של נאשם 1, היו חילופי דברים בין המנוח לבין נאשם 2, שעמדו כאמור בצד שמאל של הסמטה, ושוחחו ביניהם ללא אלימות פיזית. אין לשלול, כי האווירה הייתה מתוחה, שכן בשלב זה טרם הסתיים המפגש בבקשת סליחה מצד נאשם 2 או בפיוס של השניים, ואט אט נקבצו למקום חבריו של המנוח, וכן עוברי אורח מקרב באי-המועדון. ואולם, אווירה מתוחה זו לא גלשה עד לשלב האמור לעימות פיזי, לא כל שכן מצדו של נאשם 2; בפרט כאשר לא הייתה סיבה לכך שיתקוף את המנוח באותה עת, שכן הטרוניות והכעס היו מצד המנוח וחבריו כלפי נאשם 2 ולא להיפך, מה-גם שנאשם 2 עמד באותו שלב יחיד מול המנוח וחבריו. הגעתו של נאשם 1 לזירה, לאחר ששב מן הרכב עם סכין בכיסו, גרמה להתססת האווירה, ולהתפתחותה של קטטה במקום, זאת לאחר שצעק בקול כי הוא "מצויד" ופגע באנשים. כהרף, הציתו התערבותו ואימויו עימות פיזי, שהתבטא בתפיסתו ובתקיפתו של נאשם 1 על-ידי חבריו של המנוח - א. ס. וא.א (כפי שאישרו האחרונים בעדותם). העימות הסלים בשעה שנאשם 1 הכה את י. בפניה בעת שזו עמדה בינו לבין המנוח. מיד בהמשך, בעקבות הצעקות כי י. הותקפה, התפתחה תגרה בסמטה לפרק זמן של שניות ספורות, והנאשמים נמלטו לכיוון רחוב כורש. על בסיס העדויות שנשמעו, לא ניתן לקבוע בוודאות הנדרשת מי תקף את מי בתגרה הקצרה, בסמוך לתקיפתה של י. על-ידי נאשם 1, זאת נוכח ריבוי המתקהלים וההמולה שפרצה במקום; וכל שניתן לקבוע הוא כי בשלב זה, בעקבות תקיפת נאשם 1 את י., ועל-רקע הצעקה שי. הוכתה בפניה, רצו שני הנאשמים מן הסמטה לרחוב

כורש. המנוח רדף אחרי נאשם 2 כשהוא מחזיק אבן בידו, שאותה ניסה להשליך לעברו; וחבריו של המנוח - ובראשם א. (בן-דודו) וא. ק. - הצטרפו אליו למרדף אחר הנאשמים. מן המקובץ לעיל עולה, כי בסמטה פרצה קטטה, כתוצאה מהגעתו של נאשם 1 לזירה, עת קרא בקול שהוא "מצויד" בסכין, איים לפגוע באמצעותו במתקהלים וחיבט בפניה של י., חברתו של המנוח. על-רקע האמור פרצה תגרה במקום, והנאשמים נמלטו מהסמטה לרחוב כורש, כאשר המנוח וחבריו רודפים אחריהם. ההכרעה במחלוקת שבין הנאשמים, בשאלה האם הסכין הובא לבקשת נאשם 2 ונמסר לו בסמטה - כטענת נאשם 1, תידון ותוכרע, כאמור, בהמשך. בשלב שבו שוחחו נאשם 2 והמנוח בסמטה, כמו-גם בשלב הקודם של היציאה מהמועדון, לא הוכחה טענת המאשימה כי המעורבים, קרי - הנאשמים או מי מהם מצד אחד, והמנוח או מי מחבריו מצד שני - יצאו למקום לשם תגרה או תקיפה. ממילא לא הייתה חבירה משותפת של שני הנאשמים לעימות פיזי עם המנוח וחבריו; ויתרה מכך - נאשם 2 והמנוח ניסו ליישב את ההדורים בשיחה וללא אלימות. נאשם 1 היה מי שהצית את התקרית האלימה בסמטה והסלים את ההידברות לעימות פיזי, ומיד אחר-כך נמלטו שני הנאשמים מהמקום כאשר המנוח וחבריו רודפים אחריהם.

סקירת הראיות על האירוע ברחוב כורש

39. ההכרעה במחלוקת, בשאלת זיהויים של מי שהיו מעורבים בעימות הפיזי ברחוב כורש עם המנוח ועם א., נסמכת הן על עדויות עדי הראיה, הן על הממצאים בזירה ובכללם סרטי מצלמות האבטחה, והן על ראיות נוספות בדבר המלטות הנאשמים והתוודותו של נאשם 1 בביצוע הדקירות. אסקור בשני הפרקים הבאים את עיקר הראיות - הן לגבי האירוע ברחוב כורש, והן לגבי המלטות, ובהמשך אפנה להכרעה במחלוקות העובדתיות והמשפטיות.

א. ס., שכאמור נפצע באירוע, העיד כי שני הנאשמים רצו לרחוב כורש כאשר המנוח וא. ק. דלקו בעקבותיהם. לדבריו, גם הוא עצמו הצטרף למרדף, אך היה במרחק מאחוריהם. הוא מסר בעדותו בחקירה הראשית גרסה לקונית על הנסיבות שבהן נפגע המנוח, וכל שצוין בעניין היה: "רצתי לכיוונם, כאשר באתי מרחוק, באתי לכיוון שלהם, א.היה על הרצפה, אני לא זוכר בדיוק, הייתה קטטה ביניהם ואז הוא נפל על הרצפה, מה שאני ראיתי - מרחוק" (עמ' 22). כן העיד א., כי לאחר שראה את ה"קטטה" מרחוק, רץ לכיוונו של נאשם 2, חיבט במכות אגרופו בראשו של נאשם 2, ושני הנאשמים הִכו אותו באגרופים ובבעיטות; כי כתוצאה מכך נפל על הרצפה, וכאשר קם על רגליו וניסה לרוץ, חש בקוצר נשימה והבין שנדקר בחזה; כי הנאשמים נמלטו בריצה מן המקום; וכי תפס את ד.ח. ומנע ממנה לרדוף אחר הנאשמים. עוד העיד, כי כאשר הפנה מבטו למדרכה, הבחין בכך שהמנוח שוכב מתבוסס בדמו, ואנשים צעקו: "הוא מת", ואף קראו לעברו (של א.): "כל החולצה שלך דם, נדקרת!"; וכי בשלב זה איבד את הכרתו (עמ' 22).

22-23). כאן המקום לציין, כי בסרט מצלמת האבטחה מגג בניין הפרקליטות, נצפו שני הנאשמים בורחים לכיוון צד המזרחי של רחוב כורש יחד עם ל", כאשר ד. רצה בעקבותיהם אך א. תופס אותה ומונע ממנה להמשיך במרדף. כאשר נשאל א. בחקירתו הנגדית, ובכלל זה על-ידי בית-המשפט, מדוע קפץ על נאשם 2 ולא על נאשם 1, השיב, כפי שציין אף בהודעתו במשטרה: "כי אוהד התחיל את כל המריבה במועדון, ולמה דווקא עליו קפצתי? כי אני זוכר שבגללו כל המריבה הזאת פרצה, אז קפצתי עליו בגלל זה" (עמ' 37). כאשר נדרש לפרט בחקירה הנגדית את הנסיבות שבהן ראה את המנוח נפגע, השיב כי כאשר יצא מהסמטה לרחוב כורש, לאחר שהמנוח וא. ק. רדפו אחרי הנאשמים, הבחין כי המנוח "עף אחורה" כשהוא תופס את צווארו, אך הדגיש כי ראה זאת ממרחק (עמ' 37-38). כשנתבקש לתאר את העימות ברחוב כורש, שב וציין כי המנוח וא. ק. רצו אחר הנאשמים, וכי לאחר מספר שניות אף הוא רץ בעקבותיהם, יחד עם אחרים, וכשהגיע למקום - המנוח כבר נפל על המדרכה, ובשלב זה החל העימות על הכביש בינו לבין נאשם 2. הוא הדגיש מספר פעמים, כי העימות עם הנאשמים על הכביש היה לאחר שהמנוח נפל. באשר לעימות זה ציין א. בעדותו, וכן בהודעתו במשטרה, כי התעמת עם נאשם 2 "פנים מול פנים", ובשלב זה נאשם 1 "תקף אותו", את א., "מכל צד אפשרי" (עמ' 74; 79). כאשר הוצג לו בבית-המשפט סרט העימות ממצלמת קיר בניין הפרקליטות, טען א. כי אינו מזהה בסרט את המנוח ואת נאשם 2 (שכן, כאמור, לא ניתן לזהות בסרט דמויות, אלא פרטי לבוש כלליים בלבד); והוסיף כי כאשר המשטרה הציגה לו את הסרט במהלך החקירה, ניסה החוקר קדוש "לכוון אותו" לומר שהדוקר היה הבחור שלבש את החולצה הבהירה, וכי אף התלונן בעת הראיון בפרקליטות על ניסיונו של החוקר להשפיע על עדותו (עמ' 66-67). יוער, כי בעדותו מסר א. שבמהלך החקירה המשטרית הוצג לו סרט שבו זיהה את הנאשמים מתקוטטים עם המנוח וכן את נפילת המנוח כשהוא מחזיק בצווארו. ככל הנראה מדובר בסרט קיר בניין הפרקליטות, ובהשערות שהיו בשעתו לעד אודות הנחזה בסרט, שאיכותו כאמור הנה ירודה ביותר ואשר לא ניתן להבחין בו בפרטים. א. אישר, כי בעת מפגשיו עם חבריו, הן בעת שביקרו אותו בבית-החולים, והן לאחר מכן, נחשף באופן טבעי לגרסאות העדים על פרטי האירוע, כל אחד מנקודת מבטו; אך לדבריו, הפרטים שעליהם העיד בבית-המשפט נמסרו מזיכרונו ולא כתוצאה מהשפעת הדברים ששמע מחבריו. במהלך עדותו נשאל א. על כתבה ששודרה במהדורת החדשות בערוץ 10, שבה לכאורה נשמע קולו של א. בראיון טלפוני, עת ציין כי נאשם 1 התעמת עם המנוח כשבידו סכין. א. הכחיש בעדותו, כי אמר דברים בראיון, והעלה סברה לפיה אחד מחבריו "דיבר במקומו" בטלפון (עמ' 74). א. אף תיאר את הפגיעות הקשות שנגרמו לו כתוצאה מדקירתו, ואת הטיפול הרפואי שלו נזקק במהלך אשפוזו בבית-החולים.

40. ד.ח., חברתו של א., ציינה בעדותה כי ראתה "שני גושים של קטטות" ברחוב כורש - קטטה אחת שבה התעמת המנוח עם אדם אחד, וקטטה נוספת שבה התעמת א. עם שני הנאשמים (עמ' 218). היא ציינה, כי באירוע הייתה "קצת מעורפלת", שכן שתתה שתי כוסות של וודקה רדבול, אך לא הייתה "שיכורה" וזוכרת את עיקר הדברים (עמ' 229, 221). עם זאת הדגישה, כי היא מתקשה לזכור בוודאות חלק מפרטי העימות, ואת חלקם של המעורבים בו; זאת הן

מחמת הטראומה שחוותה, והן כתוצאה מכך ששוחחה עם רבים מעדי הראיה לאחר האירוע. בהקשר האחרון ציינה, כי "לאחר השיחות עם חברים הכל התערער לי" (עמ' 217), "אתה שומע כל מיני סיפורים, אז אתה מתבלבל" (עמ' 227). תרומה ל"בלבול", הייתה מן הסתם להצגת סרט מצלמת האבטחה בפני העדה במהלך החקירה המשטרית, ולשיחותיה של העדה עם השוטרים על סרט זה. על-רקע האמור ציינה ד., כי השתדלה למסור בעדותה רק פרטים שנחרטו בזיכרונה בוודאות. באשר לאירוע ברחוב כורש ציינה ד., כי המנוח רדף אחר אנשים וזרק לעברם אבן, וכי נאשם 1 (אותו זיהתה לפי החולצה הירוקה שלבש) התקרב לעבר המנוח. לדבריה, ראתה את המנוח מתעמת ברחוב כורש עם "אדם אחד", שלא זכור לה מי הוא. היא סברה תחילה כי מדובר בבחור גבוה, שזה להערכתה נאשם 2, אך בעקבות השיחות עם החברים "הכל התערער" והיא אינה יודעת בוודאות מי זה היה. לדבריה, ראתה את המנוח נופל על המדרכה, וכלשונה - "ראיתי את א. נופל על המדרכה, ממש ראיתי הנפילה, הייתי מרחק של מטר ממנו". כאשר חיפשה בשלב זה את א., חברה, והביטה לפנים, ראתה "ש א. מתעמת עם שניים, נופל על הרצפה וקם וממשיך להתעמת איתם" (עמ' 217). עימות זה היה בסמוך, על הכביש, ליד סבכת ניקוז מי הגשמים ומיכל האשפה (במרחק שבין מטר לארבעה מטרים, להערכתה); ובמהלכו הכו שני הנאשמים את א., והאחרון "החזיר להם" - "זה היה הדדי" (עמ' 220). היא העידה, כי א. "התעמת עם נחום ואוהד", שאותם אמנם לא הכירה בעבר, אך אָבחנה ביניהם באותה עת לפי החולצות השונות שלבשו (ובהמשך - על-פי מראה פניהם). לדבריה, מיד רצה לעברם ודחפה את שני הנאשמים בכדי להפריד - "הרבצתי להם, דחפתי אותם" (עמ' 231, 220); והללו החלו לרוץ ברחוב כורש. היא אף החלה לרדוף אחריהם, אך א. תפס אותה בידה, והם ניגשו לראות מה קרה למנוח. בדרכם, הסבה את תשומת לבו של א. לכך שהוא מדמם בגבו, ורק בשלב זה הוא הבין כי נדקר. ד. העירה, כי נראה לה שהקטטות בשני "הגושים", שהיו סמוכים זה לזה, "התחילו ביחד" - "פשוט ראיתי שני גושים של מכות... זה א. ואחד ועוד קטטה" (עמ' 218). בכל הנוגע למספרם של התוקפים, ציינה ד. כי בהודעתה במשטרה מיום 12.10.09, ציינה ששלושה אנשים רצו ברחוב והמנוח רדף אחריהם וזרק אבן לעברם, שלא פגעה באיש; וכי השלושה חזרו לכיוונו של המנוח, אשר "הלך מכות עם אחד מהם", שאינה יודעת מי הוא (עמ' 218-219). ואולם, בעקבות צפייתה במהלך החקירה המשטרית בסרט מצלמת גג בניין הפרקליטות (שתיעד את צומת הרחובות כורש - עוזי חסון), שבו ראתה את הנאשמים בורחים ושלושה רצים אחריהם - א., היא וב.מ, נזכרה ד. כי מי שתקפו ונמלטו היו שניים (שני הנאשמים) ולא שלושה, וכי האדם הנוסף היה ב.מ. לדבריה, לפני שראתה את הסרט, "היה לי בראש שלושה רבים", "שלושה על א.", ורק בעקבות צפייתה בסרט במשטרה, הבינה כי השלישי הוא ידידה, ב.מ, ש"הפריד" יחד איתה בן הנצים, ואשר רץ יחד עמה ועם א. אחר הנאשמים עד לשלב שבו א. תפס בידה (עמ' 221, 229-230).

באשר לעימות שבין המנוח לבין אחד מן האנשים, ציינה ד., כי לאחר צפייה בסרט העימות מספר פעמים במשטרה, ואף בבית-המשפט, אין היא יכולה למסור פרטים, בוודאות הנדרשת, אודות עימות זה; כי כל שהיא זוכרת הוא

שהיו "אגרופים" "בוקסים" לכיוון כללי של הלחי והצוואר של המנוח (עמ' 222-223); וכי אינה יכולה לומר בוודאות מי התעמת עם המנוח לפני שנפל (עמ' 227). היא הוסיפה והעידה, כי במקביל ובצמוד לעימות האמור עם המנוח, ראתה קטטה נוספת, וכי היא משערת, כפי שציינה בראיון בפרקליטות, שבשלב הראשוני האמור התעמת א. עם אחד משני הנאשמים יחד עם א. ק., אך אינה נזכרת בכך וממילא אינה יכולה לומר זאת בוודאות. היא הבהירה, כי לא ראתה סכין בידי מי מהמעורבים באירועים, וממילא לא ראתה דקירות. ד. התייחסה בעדותה לפגישת אקראי ברחוב שהייתה לה עם סנ"ץ מוטי אדרעי, אשר במהלכה שוחח עמה על הסרט שהוצג לה במהלך חקירתה במשטרה. בחקירתה הראשית ציינה, כי אדרעי שאל אותה, מי ראתה בסרט נותן אגרוף למנוח, וכאשר השיבה לו כי מדובר בבחור עם החלוצה הלבנה, הגיב: "יפה, זה הרוצח" (עמ' 224). בחקירה הנגדית שינתה מעט את דבריה, ואמרה שאדרעי שאל אותה "מי הרוצח", ולאחר שאמרה לו שנאשם 2 היה מי שלבש את החלוצה הלבנה אמר לה: "יפה, תסיקי מסקנות לבד" (עמ' 246). היא הוסיפה, כי לאורך כל החקירות החוקרים "נתנו לה להרגיש שזה אוהד", אך הבהירה, כי לא הושפעה מכך (עמ' 224). עם זאת, היא שבה וציינה שהפרטים השונים שמסרה, הן בהודעותיה במשטרה והן בעדותה בבית-המשפט, בתיאור פרטי התקיפות וזהותם של מי שהתעמתו עם המנוח ועם א. - כמו למשל העובדה שבהודעתה הראשונה במשטרה טענה שאת א. תקפו נאשם 1 ואדם נוסף שאת תיאורו לא זכרה - יכול שמקורם בטראומה שחוותה באירוע וכן "מבלבול" כתוצאה משיחותיה עם אחרים (עמ' 238-239). בהקשר האחרון ציינה ד., כי כאשר שוחחה עם חברה א. בבית-החולים על האירוע, אמר לה א. שאף הוא "מבלבול" לגבי האירוע (עמ' 247).

41. א.א טען בעדותו, כי אינו זוכר דבר מהאירוע ברחוב. לדבריו, זכורה לו רק תמונה אחת - של המנוח אוחז בצווארו, וכי הוא מתקשה לדבר על כך. כפי שכבר צוין, הוא הוכרז "עד עוין", ואמרתיו במשטרה (ת/105 ות/106) הוגשו כראיות, לאור בקשת המאשימה לקביעת ממצאים על-פיהן, בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות. אלעד טען, כי אינו זוכר מה אמר בהודעותיו בחקירה המשטרית, אך אם הדברים אכן נאמרו על-ידו - יש בהם משום תיאור נכון של האירועים (עמ' 321). בהודעתו הראשונה ציין אלעד, כי המנוח רץ לעבר נאשם 2 עם אבן ביד ובין השניים התפתח "ריב"; כי "א.היה עם הידיים עם מישהו פתאום הוא תפס את הצוואר ונפל", וכי הוא זוכר "שהריב זז ימינה" ואז המנוח נפל (ת/105). בהודעתו השנייה הוסיף אלעד, כי כאשר הריב בין נאשם 2 למנוח "זז ימינה", "הגיעו עוד דמויות מהצד של איציק, כאילו לעזרת איציק", כי תוך שניות "הכל נגמר", וכי ראה רק את נאשם 2 והמנוח רבים (ת/106). אלעד הוסיף וציין בהודעתו, כי הוא מכיר את הנאשמים, ואף מסר את תיאור בגדיהם; וכן הבהיר כי לא ראה סכין במהלך האירוע. הוא לא ידע לומר היכן היו נאשם 1, א., א. ול", בזמן העימות בין המנוח לבין נאשם 2, וציין כי זיהה בסביבה את דב, י., ד. וכרמית. ב"כ המאשימה גורס, כי אלעד נמנע מלהעיד על מה שראה, מתוך חשש להיתפס כ"מלשין", כפי שציין בסוף הודעתו השנייה, בפרט על-רקע היכרותו את הנאשמים; ולשיטתו יש לקבל את אמרתיו במשטרה כמשקפים את שראה באירוע.

42. א. ק. מסר בעדותו, כי היה זה נאשם 1 שתקף את המנוח עובר לנפילתו על המדרכה ברחוב כורש. א. העיד, כי לאחר שנשמעו הצעקות בסמטה: "י. קיבלה מכה", רצו שני הנאשמים מהסמטה לרחוב כורש, והוא והמנוח רדפו אחריהם. וכך תיאר את תקיפתו של המנוח בידי נאשם 1: "א. התקדם לשניהם, אני הייתי מאחורי איציק, לא זכור לי שאף אחד היה מקדימה... א. הגיע לנחום, נתקל בנחום עף אחורה; כשזה קרה שא. נתקל בנחום - אוהד היה במרחק מאחורה, במרחק של מטר, במרחק שלא יכל להגיע לאיציק... הוא לא יכל להגיע לאיציק. ברגע שא. נתקל בנחום, הוא נפל על הרצפה... פתאום שמעתי צועקים: 'יורד לו דם'" (עמ' 331-332). לדבריו, הוא היה הראשון שניגש למנוח, ראה את החתך בצווארו וניסה לעצור את הדימום ללא הצלחה; ובהמשך, כאשר הפנה את מבטו לכביש - ראה את א. פצוע בחזה. בהמשך עדותו ציין א., כי בשלב הפגיעה במנוח היו במקום - הוא עצמו, המנוח, שני הנאשמים וחברתו של נאשם 2 (ל'), ולא היו במקום אנשים נוספים; אם כי הדגיש, שהוא מתייחס לאנשים שהיו לפניו, ולא יכול לדעת מי עמד מאחוריו. בהמשך עדותו ציין א., כי מרגע המפגש של המנוח עם נאשם 1 ועד לנפילתו של המנוח עבר "שבריר שנייה, אפילו לא שנייה" (עמ' 336); הדגיש כי המנוח לא רץ עם אבן בידו (עמ' 358); והעיד כי לא ראה סכין בידי איש (עמ' 366). כאשר נדרש להתייחס לגרסאות חלק מהעדים, לפיהן הייתה קטטה ליד המנוח בטרם נפל, ציין: "א. ניגש, נתקל בנחום ונפל על הרצפה... הם נתקלו פנים מול פנים... אף אחד לא עמד לידו, הוא נתקל באיציק. מאחורה עמדו אוהד והחברה שלו... אני מבחיר - א. נתקל בנחום". לשאלה, האם עמדו לידם אנשים, השיב: "לא. מאחורה היו. לידם לא היו" (עמ' 359). א. אף חזר על הדברים בחקירתו הנגדית לב"כ נאשם 2; טען כי בינו לבין המנוח לא עמד אדם נוסף בעת העימות עם נאשם 1, והיה בקשר עין רצוף עם המנוח עד שרכן אליו בניסיון לטפל בו (עמ' 365); ושלל אפשרות לפיה נאשם 2 פגע במנוח: "אוהד עמד מרחק מאחורי נחום כך שהוא לא יכול להגיע לא. בשום מצב" (עמ' 367). יצוין, כי בהודעתו הראשונה במשטרה לא מסר א. שראה את המנוח מתעמת עם נאשם 1, ואף מסר כי גרסה שונה, לפיה ראה "מישהו עם חולצה ירוקה שהתחילו לרדוף אחריו ואנשים אמרו: 'זה הוא, זה הוא'" (עמ' 361). כאשר נאמר לו על-ידי ב"כ נאשם 1, כי רק בהודעתו השנייה הפליל את נאשם 1 בתקיפת המנוח, וזאת בעקבות מידע ששמע מאחרים ואשר "זיהם" את עדותו, לא שלל את הדברים, והגיב: "לא יודע לענות לך על השאלה הזאת" (לעיל). משהוצג לו במהלך עדותו סרט קיר בניין הפרקליטות, ונאמר לו על-ידי ב"כ נאשם 1 כי בסרט לא נראה אדם עם חולצה ירוקה, טען כי הסרט מטושטש ולא ניתן להבחין בו בדבר.

43. ב.מ, העיד כי לאחר ששמע את הצעקה של הנערה בסמטה (הצעקה כי י. הוכתה), הבחין בשני אנשים שהתחילו לרוץ מתוך הסמטה לרחוב כורש, ובמנוח וב א. שרצו אחריהם. לדבריו, כאשר יצא מן הסמטה והביט לצד ימין, ראה עימות בין המנוח לבין אחד מן האנשים. וזו הייתה תמצית גרסתו: "ראיתי את המנוח ועוד בחור עם חולצה לבנה ארוכה רבים מכות, ואז הבחור עם החולצה הלבנה התחיל לרוץ, ו א. רדף אחריו, ובשלב מסוים א. עצר... פתאום ראיתי שהיה לא. בגב חור עם דם. אמרתי לא. שיש לו דם, אז הוא העיף אותי ואמר 'עזוב את זה, תראה את איציק'".

הסתובבתי אחורה וראיתי את א.עם שלולית דם" (עמ' 683). ב.מ ציין, כי לא ראה אדם נוסף מעורב בעימות הפיזי האמור עם המנוח (לעיל); כי התקרית האלימה נמשכה פרק זמן קצר ביותר של כארבע שניות (עמ' 692); וכי הוא מתקשה לזכור במדויק את פרטי העימות - "אני לא זוכר במדויק, ריב כזה, צעקות עם בוקסים, התערבבות כזאת" (עמ' 695). עוד הבהיר ב.מ, כי לא ראה את שלב הנפילה של המנוח, הואיל ולא הסתכל עליו בשלב זה והיה ממוקד במעקב אחר הבחור שנמלט, וכי בשלב כלשהו של הריצה גם הבחין ב"בחור עם החולצה הירוקה", שאף הוא רץ ברחוב כורש לכיוון מזרח. עם זאת העיד, כי לא ראה את הבחור עם החולצה הירוקה בזמן העימות בין המנוח לבין האדם שלבש את החולצה הלבנה, והבחין בו רק בשלב ההימלטות מהרחוב (עמ' 694). כמו-כן ציין ב.מ, כי איבחן בין הנמלטים לפי בגדיהם, אך אינו זוכר את פרטי בגדי המנוח, והאם למנוח הייתה חולצה עם שרוולים ארוכים או קצרים. יצוין, כי על בגדיו של העד נמצא כתם דם, ולדבריו ייתכן שהדבר נבע מכך שעמד בקרבת המנוח (עמ' 685). כאשר הוצג לב.מ במהלך המשפט סרט מצלמת קיר בניין הפרקליטות, ציין כי הוא מבחין בשני אנשים שלובשים חולצות לבנות, אך לא יודע "מי זה מי" (עמ' 698), וכי זו אף הייתה התרשמותו כשהוצג לו הסרט בחקירה המשטרית. ב.מ לא זכר פרטים רבים מן האירוע. כך למשל, העיד כי אינו זוכר שראה בזירה את שתי הבחורות (ד.ח. ו'), למרות שהשתיים מופיעות בסרט מצלמת האבטחה של גג בניין הפרקליטות. כאשר הוצגה לו במהלך חקירתו הנגדית גרסתה של ד.ח., לפיה הפריד בין א. לבין אחרים, הגיב כי אינו זוכר זאת, ואף אינו זוכר עימות בין א. לאחרים, בציינו כי ייתכן שלא ראה את העימות שכן מבטו באותה עת התמקד במקום אחר (עמ' 699-701). יצוין, כי בחקירתו הראשונה במשטרה זכר ב.מ רק את בגדיו של אחד משני הנמלטים, שלבש חולצה ירוקה, והוסיף כי אינו זוכר את תיאורו של האדם השני. רק בחקירה השנייה מסר כי האדם השני לבש חולצה לבנה. הוא הסביר בעדותו, כי בעת החקירה הראשונה היה נתון בהלם מהאירוע, ורק בחקירה השנייה "נזכרתי שהשני היה עם חולצה לבנה". בניגוד לעדי הראיה האחרים, ב.מ לא ראה את המנוח יוצא בריצה עם אבן מהסמטה לרחוב כורש. ב.מ אישר בעדותו, כי היה "מסטול" באירוע, מחמת שתיית אלכוהול. לשאלת ב"כ המאשימה, האם ייתכן שעל-רקע זה מסר פרטים מתוך דמיון, או תחת השפעת אלכוהול, השיב: "לא יודע. זה מה שאני זוכר מהאירוע" (עמ' 684); ולשאלת ב"כ נאשם 2 "יכול להיות שהיית מסטול ולא ראית טוב?" השיב: "יש מצב, יכול להיות, אני לא יודע" (עמ' 706). עוד הדגיש ב.מ בחקירה הנגדית, כי עמד במרחק של כשני מטרים ממקום העימות עם המנוח, אם כי הוא מתקשה לשחזר את המרחק; כי העימות היה בכביש (ולא במדרכה); וכי לא ראה את השלב שבו המנוח נפל, שכן התמקד באדם שרץ מן המקום (עמ' 707-708).

44. ד. ר. הגיע למועדון עם חברו ב.מ. הוא הכיר את ד.ח. המתגוררת עמו ביישוב, ודרכה הכיר את א. ואת המנוח; ולא הכיר מי מהנאשמים. ר. הגיע להעיד רק לאחר הוצאת צו הבאה, והיות שהתקשה בתיאור פרטי האירוע, נתאפשר לב"כ המאשימה לחקרו בחקירה נגדית. הואיל והעד טען כי היה שיכור במועד האירוע, וכי ייתכן שמסר בשלוש אמרותיו מאותו יום פרטים שאינם נכונים, ביקש ב"כ המאשימה לסמוך ממצאים על עדותו של העד בבית-המשפט, וכן על הודעתו

האחרונה במשטרה שנגבתה כשלושה שבועות לאחר האירוע, ביום 28.10.09 (ת/111). הוא ביקש לקבוע ממצאים על יסוד אמרת החוץ האמורה, מקום שהעד טען שאינו זוכר את הדברים או שמסר פרטים שאינם תואמים את עדותו, זאת לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, אף שמצבו בעת האירוע מחייב בחינה זהירה של הדברים. ר. העיד, כי "השניים או השלושה" (הכוונה לנאשמים), יצאו מהסמטה לרחוב כורש בהליכה ולא בריצה; וכי המנוח יצא בעקבותיהם וזרק לעברם אבן גדולה "סלע" (עמ' 407). לדבריו, בשלב זה המנוח התקרב לעברם, והם לעברו, ומשנפגשו בתווך התפתח ביניהם עימות פיזי - "הייתה איזה קטטה, כמה שניות, לא זוכר בדיוק, והוא נפל על הרצפה" (עמ' 408). הוא טען, כי אינו זוכר מה קרה בעימות, כיצד השניים עמדו ביחס למנוח, ומה היו פרטי הלבוש של המעורבים; ובהקשר זה ציין שעמד אותה עת במרחק של למעלה משלושים מטרים ממקום העימות, ושהיו במקום אנשים רבים, אם כי ייתכן שהם הגיעו מיד לאחר נפילת המנוח. כן ציין, כי מחמת האירוע הטראגי והיותו שיכור ומטושטש בעת המקרה, לא ניתן לסמוך על אמרותיו במשטרה. כאשר הופנה להודעתו האחרונה (ת/111), שבה ציין כי אל המנוח התקרבו שניים, ואחד מהם שעמד מול המנוח פנים מול פנים, עשה תנועת יד לעברו של המנוח והאחרון "נזרק אל הרצפה" - העיד כי הוא זוכר את נפילת המנוח אך לא את תנועת היד (עמ' 414); וכאשר נשאל מי התעמת עם המנוח, השיב כי מדובר באדם "קצת גבוה, שרירי, בחור חזק" וכי לא מדובר בנאשם 1 (עמ' 417).

45. י. ב.י. מסרה עדות קצרה וכללית על ההתרחשות ברחוב כורש; ולא יכלה למסור פרטים אודות מהלך התקיפה שבה נפגעו המנוח ו א.א., זאת ככל הנראה הואיל וניצבה במרחק-מה ממקום העימות הפיזי. היא העידה, כי לאחר שהתאוששה מעוצמת המכה שספגה מנאשם 1, ראתה את כל הנוכחים רצים לכיוון היציאה מהסמטה. על ההתרחשות ברחוב כורש ציינה: "התמונה הראשונה שראיתי זה שא.ר.ב עם מישהו מכות" (עמ' 193), והוסיפה כי "אחרי שנייה בערך ראיתי את א.נזרק למדרכה עם שלולית של דם, התחיל להיות בלאגן" (עמ' 192). היא לא יכלה לשחזר פרטים נוספים וציינה באופן כללי: "אני זוכרת תמונה של הרבה אנשים שרבים, ראיתי פשוט בלאגן בעיניים ולא יכולה להעיד בדיוק מי" (עמ' 193).

46. ד.ב. מסר אף הוא עדות כללית על האירוע ברחוב כורש, כשהוא מתקשה למסור פרטים אודותיו. לדבריו, התמונה שנתקבעה בזיכרונו הנה כללית בלבד. הוא הבחין במספר רב של אנשים ליד המנוח, ושהמנוח "נדקר ונפל"; וכי בתכוף לכך, בין לפני כן ובין לאחר מכן, ראה את א. "מתעמת", "הולך מכות", עם נאשם 2 (עמ' 302). הוא לא ראה סכין באירוע, ואף לא ראה את דקירתו של א.. לדבריו, בעת האירוע עמד במרחק של כשניים-שלושה מטרים מהמנוח, ואנשים רבים - כ-15 איש - עמדו "בינו לבין המנוח או מסביב" (עמ' 306).

47. ל', חברתו לשעבר של נאשם 2, מסרה במשטרה ובבית-המשפט גרסאות שונות על האירוע ברחוב כורש. בחקירותיה הראשונות במשטרה מסרה ל' גרסה שבה הפלילה את נאשם 1 כמי שהתעמת אחרון עם המנוח ברחוב, ובהמשך חקירתה הודתה כי הייתה זו גרסה כוזבת, והסבירה זאת ברצונה אותה עת לסייע לנאשם 2 שהיה חברה. שינוי בגרסתה בחקירה, לפיו היה זה נאשם 2 שהתעמת אחרון עם המנוח, בא לאחר מעצרה של ל', ובעקבות "תרגיל חקירה" שבמסגרתו נאמר לה שהאירוע צולם במצלמות אבטחה ואין לה מה להסתיר. לעימות שהיה בין המנוח לבין נאשם 2 ברחוב כורש התייחסה ל' לראשונה בחקירותיה במשטרה ביום 19.10.09, הן בהודעה, הן בשחזור שביצעה והן בעימות מבוקר עם נאשם 2.

אפנה תחילה לסקירת עדותה של ל' בבית-המשפט. בכל הנוגע לאירוע ברחוב כורש, מסרה ל' כי האירוע החל בעקבות מרדף של המנוח אחר נאשם 2, שבמהלכו ניסה הראשון להשליך אבן על האחרון, וכי בעימות זה היה מעורב נאשם 2. לדבריה, עוד בסמטה נטל המנוח לבנה שהייתה על הארץ והתכוון להשליך אותה לכיוונו של נאשם 2. האחרון רץ מהסמטה לרחוב כורש כדי שלא להיפגע מהאבן והמנוח רץ אחריו. כאשר המנוח התקרב לנאשם 2 עם האבן, נאשם 2 "תפס לו את היד והעיף לו את האבן". לדבריה, בשלב זה עמדה במרחק-מה מהשניים, ובינה לבינם לא עמד איש. על המשך העימות מסרה את הגרסה שלהלן: "אוהד העיף למנוח את האבן מהיד, הם המשיכו לריב, ידיים, בעיטות, מכות, ברחוב כורש. בינתיים כשהם רבים אני הסתובבתי לכמה רגעים, ראיתי בצד שמאל את א. על הרצפה, עמדו מרחוק אנשים, לא ראיתי את האנשים ולא ראיתי את נחום". בהמשך העידה: "אני זוכרת שעמדתי בצד, הם רבו. לפני שראיתי את א. על הרצפה, אז ראיתי בצד שמאל את נחום ו א., ואז כשאני מסתכלת על המנוח ועל אוהד הם ממשיכים לריב, מתעמתים ביניהם, ואז הסתובבתי לשנייה וראיתי את א. על הרצפה, חזרתי להסתכל, ואני רואה את המנוח נופל ברצפה ואוהד רץ לכיוון האוטו" (עמ' 384). כן ציינה ל', כי רק נאשם 2 התעמת עם המנוח, וכי צפתה בהתרחשות האמורה ממרחק של כשלושה מטרים.

כאמור, בהודעותיה הראשונות במשטרה, טענה ל' שמי שהתעמת עם המנוח היה נאשם 1 ולא נאשם 2. בהקשר זה העידה בבית-המשפט כי במשטרה שמרה על זכות השתיקה לגבי חלק מהשאלות, וכלשונה - "שיחקתי משחקים", "ניסיתי לבוא לטובת מי שהיה איתי ומי שהיה חבר שלי... ואמרתי לחוקרים סתם דברים מה שהיה בא לי בלי לחשוב על זה". לדבריה, רק בשלב השני של חקירותיה במשטרה הבינה שעליה לומר את האמת, שכן, כלשונה, "ראיתי שלא יוצא לי מזה כלום ואני סתם סובלת" (עמ' 386, 520). כאשר הוצג ל' במהלך הדיון סרט מצלמת האבטחה של קיר בניין הפרקליטות, בהמשך להצגתו של הסרט עוד בשלבי החקירה המשטרית, ציינה כי למרות איכותו הגרועה של הסרט, היא מזהה את שני המתעמתים לפי "בגדים" ו"גובה גוף"; כי הגבוה שלובש חולצה ארוכה הנו נאשם 2, והנמוך

שלוש חולצה לבנה קצרה הוא המנוח (עמ' 387); וכי הדברים שהעידה עליהם נמסרו על ידה מזיכרונה, ולא מהשפעה של צפייה בסרט (עמ' 536).

בתרשומת של הפרקליטות, אודות ראיון שנערך לל" במשרדי הפרקליטות ביום 10.11.09, צוין כי ל" טענה שגרסתה בדבר העימות הפיזי בין המנוח לבין נאשם 2 נמסרה בעקבות הערות החוקרים במהלך הצגת סרט מצלמת קיר בניין הפרקליטות; כי אמרה לשוטרים שלא ראתה את הקטטה בין המנוח לבין נאשם 2, למרות שהשוטרים "חיכו שהיא תאמר שהיא ראתה זאת בעיניה"; וכי הדגישה לשוטרים כי לא ראתה זאת (עמ' 509). בהודעה שנגבתה מל" באותו היום, היא ציינה כי לא ראתה את המנוח ונאשם 2 מתקוטטים לבד, ושנאשם 2 היה האחרון שהתקוטט עם המנוח, וכי גרסתה הקודמת בעניין זה נמסרה כתוצאה ממה שנאמר לה על-ידי השוטרים על הנחזה בסרט. ל" הכחישה בעדותה בבית-המשפט את האמור בתרשומת הפרקליטות, וטענה כי לא אמרה את הדברים בראיון; הסתייגה מהאמור בהודעה מיום 10.11.09; והוסיפה כי את גרסתה בדבר העימות בין נאשם 2 לבין המנוח מסרה בהודעתה במשטרה בטרם ראתה את סרט מצלמת קיר בניין הפרקליטות, וכי החוקרים אמרו לה ש"הכל מתועד", אבל לא אמרו לה "מה יש בסרט" ומה לומר בעדותה. ואולם, היא עמדה על גרסתה, לפיה ראתה את המנוח ואת נאשם 2 מתעמתים "על הכביש" (עמ' 511-518). בהקשר זה הוסיפה והעידה ל", כי כאשר המנוח "רץ לעבר אוהד עם הלבנה", צעקה לעבר נאשם 2: "לא אוהד", כדי "שהם לא יריבו" (עמ' 527); כי השניים "התחילו לריב", ולאווהד "לא היה לאן לברוח, לאן יברח אחרי שנזרקה אבן?" (עמ' 527). יצוין, כי למרות שבעדותה מסרה ל" שראתה את נאשם 2 מתעמת עם המנוח, ואת נאשם 1 מתעמת עם א., הרי שבהודעתה במשטרה מיום 28.12.09 מסרה גרסה שונה לפיה ראתה "גם את א. וגם את א.קופצים על אוהד". כאשר נשאלה בבית-המשפט, מדוע לא מסרה זאת בהודעותיה הקודמות, כמו-גם בחקירה הראשית, השיבה: "אמרתי ששלושתם רבו, אוהד המנוח ו א., ו א. בא לעזור למנוח שהם התחילו לריב וזהו" (עמ' 531-532). כשנדרשה פעם נוספת להבהיר פשר הגרסה האחרונה באותה הודעה, לפיה העימות ברחוב כורש היה בין נאשם 2, המנוח ו א., הגיבה: "זה לא ממש עימות של זמן, א. בא לעזור למנוח", ובמענה לשאלת בית-המשפט הוסיפה: "שלושתם כן רבו, ו א. בא לעזור למנוח" (עמ' 532). יצוין, כי לבית-המשפט הוגשה תרשומת של מתמחה בפרקליטות, אשר שמעה את ל" משוחחת עם מאן-דהוא בנסיעה באוטובוס, ומספרת שראתה את נאשם 2 דוקר, וכי היא מגנה עליו. ל" אישרה בעדותה, כי אכן אמרה את הדברים (עמ' 567). השינויים בגרסתה של ל", והודאתה באי-אמירת אמת במשטרה, מחייבים בחינה זהירה של דבריה. תמצית גרסתה, כאמור, הייתה כי המנוח ניסה להשליך אבן על נאשם 2, נאשם 2 הוציא את האבן מהיד, והשניים המשיכו לריב "בידיים, מכות ובעיטות"; כי לאחר שהפנתה מבטה ל א., וחזרה להביט במנוח ובנאשם 2, ראתה את המנוח נופל לרצפה, ואת נאשם 2 רץ לכיוון הרכב; וכי בזמן העימות הקצר בין המנוח לבין נאשם 2 אף התרחש עימות בין נאשם 1 ל א..

48. נאשם 1 העיד, באשר לאירועים ברחוב כורש, כי כאשר רץ מהסמטה לרחוב, נעצר ליד ל', שעמדה - כתיאורו - "אדומה עם דמעות", ובשלב זה כבר לא ראה את נאשם 2, שרץ לפניו. לדבריו, אמר לל' לרוץ עמו לרכב במהירות, וזו הצטרפה אליו לריצה יחד עם אחרים שרצו אף הם מהסמטה לרחוב. על-פי גרסתו, במהלך המנוסה ראה אדם שוכב על הארץ, ולא ראה את נסיבות נפילתו. וכך העיד בעניין זה: "אמרתי לל' רוצי, רצתי ול' רצה אחריי, אני בטוח בזה. כשהסתובבתי ל' לא הייתה שם. לא ראיתי אותה. הסתכלתי עוד פעם ואז אני רואה אותה לידי, אמרתי לה, ל' בואי נרוץ לרכב, היא אמרה בוא, וכשהסתובבתי ראיתי את אוהד עומד ומתחיל לרוץ, ובינינו היו שני אנשים. אוהד עומד, צד אחד עומד בן אדם על הרצפה, שוכב בן אדם על הרצפה". בהמשך, תיקן דבריו ואמר כי ראה "שניים שוכבים על הרצפה", אחד בצד, ואחד במרכז הכביש; וכי בהמשך נאשם 2 התחיל לרוץ, והוא - נאשם 1, בעקבותיו - "אוהד היה קצת לפניי, רצתי מהר והספקתי להדביק אותו. רצנו לכיוון הרכב". על-פי עדותו, הוא הבחין בשניים השוכבים על הרצפה, לא ייחס חשיבות למצבם - "עברתי אותם, לא ייחסתי לזה חשיבות כי לא ידעתי מה קרה שם באותו הרגע, פשוט רצתי אחרי אוהד" (עמ' 866-867), ורק בדיעבד הסיק כי השניים נפצעו (עמ' 909). נאשם 1 הוסיף וציין בעדותו, כי ראה את המרדף של המנוח אחר נאשם 2 ברחוב כורש, אך לא ראה עימות פיזי בין נאשם 2 לבין המנוח או לבין מישהו אחר ברחוב. בחקירותיו הראשונות במשטרה לא מסר נאשם 1 את הגרסה האמורה, ולדבריו עשה זאת בכדי שלא להפיל את חברו נאשם 2 (עמ' 892-893, 910).

49. נאשם 2 אישר בעדותו, כי היה עימות פיזי בינו לבין המנוח ברחוב כורש, וטען כי במהלך העימות קפץ נאשם 1 על המנוח מהצד והכה אותו בצווארו. הוא מסר בעדותו, כי כאשר ברח לרחוב כורש לא ראה מישהו רודף אחריו. הוא שמע את צעקת ל': "אוהד תיזהר!", וכאשר הסתובב ראה שהמנוח השיגו ומתכוון להטיח לעברו אבן. על שאירע משלב זה, העיד כדלקמן: "המנוח השיג אותי ובא להטיח בי אבן. אני הדפתי לו את האבן מהיד, הוא נתן לי אגרוף התחיל ביננו עימות. רבנו מכות על רחוב כורש על הכביש. רבנו שם, כשרבנו אני זוכר שנתתי לו אגרוף לצד שמאל שלו, לאזור הכתף, והמשיך ביננו עימות. אנחנו התעמתנו אחד עם השני. פתאום, באיזה שהוא שלב, לא יודע מאיפה איך ומה, פתאום נחום הגיע, קפץ על המנוח נתן לו מכה פה (מצביע על הצוואר בצד ימין). אני ראיתי את המנוח נופל. אני ברחתי" (עמ' 1034-1035). הוא הדגיש, כי התכוון "לברוח בכל שלב", כי לא היה מעוניין בתגרה, כי הופתע מהתערבותו של נאשם 1, כי התקרית האלימה נמשכה כשלוש-ארבע שניות בלבד, וכי לא ראה במהלך העימות סכין או פגיעת סכין. לשאלה, מדוע נקלע לעימות עם המנוח ולא עזב את המקום עוד בטרם התערבותו של נאשם 1, השיב: "המנוח תקף אותי, הרים עליי ידיים, החזרתי, אם הייתי יכול לברוח בשנייה הזאת הייתי בורח אבל לא יכולתי... כי הוא הרביץ לי" (עמ' 1035), "בהזדמנות הראשונה שיכולתי לברוח, ברחתי. ניסיתי לפני כן" (עמ' 1168, וכן ראו עמ' 1185). כאשר נדרש למסור פרטים על מעשיו של נאשם 1, העיד: "אני לא יכול להגיד מאיפה הוא בא למנוח, אני יכול להגיד שהוא בא מהצד, ראיתי אותו מגיע פתאום, קופץ על המנוח ונותן לו מכה מצד ימין, וראיתי את המנוח נופל" (עמ' 1185).

1037, 1140-1141). בהמשך חקירתו ציין נאשם 2 ש"התמונה האחרונה" שנחרטה בזיכרונו לגבי מצבו של המנוח עובר להימלטות, היא כי המנוח עמד ליפול וגופו נטה לאחור באלכסון (עמ' 1143). לדבריו, לא הבין שהמנוח נפצע, ואם היה מודע לכך היה נשאר במקום ומנסה לסייע לו. יצוין, כי בהודעות המאחרות בחקירה המשטרית, וכן במהלך העימות שהתקיים בין הנאשמים, טען נאשם 2 כי ראה את נאשם 1 עם סכין בידו במהלך התקיפה, וכי המנוח נפצע ודימם. בעדותו בבית-המשפט טען נאשם 2, כי על-פי זיכרונו במועד עדותו, לא ראה סכין ודם בשלב זה, כי במשטרה מסר את הפרטים כפי שזכרם באותה עת (עמ' 1041-1042), וכי ייתכן שבחקירה הושפע ממידע שקיבל מאחרים (עמ' 1179). כאשר הוצג לנאשם 2 סרט מצלמת האבטחה של קיר בניין הפרקליטות, טען כי אינו מזהה את עצמו כאחד מן הנצים, זאת בשל האיכות הגרועה של הסרט; והוסיף כי למיטב זיכרונו העימות היה על הכביש ולא על המדרכה, אם כי לדבריו "זה דינאמי, יכול להיות שזזנו לצדדים, אני לא בדיוק יודע איפה" (עמ' 1095-1097). יצוין, כי בהודעותיו הראשונות במשטרה, הכחיש נאשם 2 כי התעמת עם המנוח ברחוב כורש. בהודעות הראשונות אף נמנע נאשם 2 מלמסור פרטים על חלקו של נאשם 1 באירוע, זאת לדבריו בשל לחץ ואיומים שננקטו כלפיו על-ידי בני משפחתו של נאשם 1 בסמוך לאחר האירוע. גם בהודעות מאוחרות, שבהן אישר כי התעמת עם המנוח ברחוב, מסר נאשם 2 גרסאות שונות על מעורבותו של נאשם 1. היו הודעות שבהן מסר, כי נאשם 1 קפץ על המנוח והכה אותו בצווארו; והיו הודעות שבהן ציין כי "אדם קפץ מהצד". בהקשר זה טען נאשם 2 בעדותו, כי מסר תיאורים שונים לסירוגין בעניין זה, הן מתוך חשש להפליל את נאשם 1, והן משום שלא מצא מקום לחזור בכל הודעה על מלוא הפרטים, אך הדגיש כי האדם הנוסף שאליו התייחס בחלק מהודעותיו היה נאשם 1. באשר לעימות עם א., טען נאשם 2 בעדותו כי לא "לא זכור לו שהתעמת איתו" ברחוב כורש (עמ' 1038); ואולם במענה לשאלת בית-המשפט, הבהיר כי אמנם אינו זוכר שהיה לו עימות כלשהו עם א., בין בסמטה ובין ברחוב כורש, אך אינו שולל זאת (עמ' 1031, 1138).

50. סרט מצלמת האבטחה של קיר בניין הפרקליטות (ת/8) מהווה "ראיה אובייקטיבית" שהנציחה מקצת מהעימות עם המנוח ברחוב כורש. ואולם, כפי שכבר צוין, הסרט כלל הפסקות בצילום (מעבר להפסקות שאמורות להיות כאשר לא נקלטת תנועה מול המצלמה), שמקורן בתקלה במערכת הממוחשבת, ואיכותו גרועה עד כי אינה מאפשרת זיהוי של המעורבים. משכך, למרות שזירת העימות עם המנוח תועדה על-ידי המצלמה, נקלט בה רק קטע של ארבע שניות, ולא ניתן לדעת מה אירע לפני כן ולאחר מכן. כפי שכבר צוין, בקטע זה ניתן להבחין בעימות הדדי בין שתי דמויות, כאשר אחת הדמויות, שהיא לכאורה דמותו של המנוח (על-פי החולצה והגובה) הודפת בשלב כלשהו לעבר קיר הבניין את הדמות השנייה שהיא לכאורה דמותו של נאשם 2 (בהתאם לחולצה ולגובה), ובתגובה הודפת הדמות האחרונה את הראשונה. לא ניתן לשלול שדמות נוספת הייתה מעורבת בתגרה ולא נקלטה על-ידי המצלמה, כפי שהבהיר המומחה מטעם נאשם 2; ומכל מקום, לא ניתן לדעת מה אירע בהמשך העימות, לאחר שהצילום נקטע. הסרט אישש את העדויות בדבר העימות שהיה בין המנוח לבין נאשם 2, עימות שנאשם 2 לא חלק עליו בעדותו. מכל מקום, לא היה

בסרט כדי לשלול את גרסתו של נאשם 2, לפיה בשלב כלשהו, הגיח נאשם 1 מן הצד וחבט במנוח, שכן הצילום הופסק בעיצומו של העימות ולא בסיומו. יתרה מכך, על-פי הנחזה בסרט - הדחיפה או המכה מצד נאשם 2 כלפי המנוח, ככל שמדובר בנאשם 2, נעשתה ביד ימין (היד הדומיננטית של נאשם 2), עת עמדו השניים האחד מול השני; והעובדה שהמנוח נדקר בצווארו בצד ימין, מן הצד, יכולה להתיישב עם טענת נאשם 2, לפיה נאשם 1 הגיח מן הצד ודקר את המנוח בצווארו.

51. כפי שכבר צוין, המאשימה טוענת, כי שני הנאשמים אחראים כמבצעים בצוותא, לפגיעה הקטלנית במנוח ולפציעתו של א., זאת מכוח דיני השותפות, לאחר שחברו יחדיו, כבר בעת היציאה מהמועדון, ובהמשך - בסמטה, להתעמת עם המנוח. משכך, לשיטתה, יש להרשיע את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב-האישום, מכוח דיני השותפות, מבלי לקבוע מי מהם נטל חלק בעימות הפיזי ובדקירות ברחוב כורש. שני הנאשמים גורסים, כאמור, כי אין להחיל בעניינם את דיני השותפות, וכל אחד טוען כי מי שדקר את המנוח היה השני. להכרעה העובדתית בעניין האירועים ברחוב כורש, ולדין במחלוקת המשפטית בסוגית החלת דיני השותפות, אפנה לאחר תום סקירת הראיות הנוגעות להמלטות הנאשמים ולמעשיהם לאחר האירוע.

הראיות בדבר ההימלטות מהזירה והתוודותו של נאשם 1

52. בסמוך לאחר העימות האלים ברחוב כורש, נמלטו הנאשמים ול" מהזירה לרכבו של נאשם 1, אשר חנה בהמשך הרחוב. הם נסעו ברכב לתחנת הדלק "פז מנדלבאום", שם קנה נאשם 1 משקה בחנות "ילו", והמשיכו בנסיעה ל..... לאחר שהורידו את ל" בביתה, נסעו שני הנאשמים לביתו של אחיו של נאשם 2. נאשם 2 התייצב באותו יום לחקירה במשטרה, ואילו נאשם 1 נמלט מירושלים לצפון הארץ והסגיר את עצמו למשטרה לאחר למעלה מחודשיים. אפנה לסקירת הראיות בדבר הימלטותם של הנאשמים מהזירה, תוך התמקדות בשיחות שקיימו השניים בתכוף לאחר האירוע.

53. ל" העידה, כי בעת ההמלטות לרכב - נאשם 2 רץ ראשון, נאשם 1 רץ בעקבותיו, והיא בעקבותיהם של השניים, מאחור (והדבר אף נחזה בסרט מצלמת האבטחה של גג בניין הפרקליטות). לדבריה, כאשר הגיעה לרכב, כבר ישבו הנאשמים בתוכו, והיא התיישבה במושב האחורי. בשלב זה יצא נאשם 2 לכוון את יציאת הרכב מן החנייה, ואז הבחינה בכתם דם בחולצתו. ל" ציינה בעדותה, כי עם תחילת הנסיעה אמר נאשם 1: "ואי ואי, דקרתי שלושה אנשים", ובהמשך הוסיף: "תראו כל החולצה שלי דם", ואף הרים את חולצתו והראה פצע דקירה או שריטה בחזה. לגרסתה, כאשר שאלה מה קרה, אמר לה נאשם 2 "שבי בשקט ותרגעי", והוסיף ואמר לנאשם 1: "חכה שנוריד אותה בבית". באשר

לשאלה, האם נאשם 2 הגיב לאמירתו האמורה של נאשם 1, מסרה ל' כי נאשם 2 לא הגיב (עמ' 403, 560), אך בהמשך עדותה אישרה כי נאשם 2 אמר לנאשם 1: "למה השתמשת בזה?" (עמ' 543). עוד העידה ל', כי בתחנת הדלק הוריד נאשם 2 את חולצתו לפני שיצא מן הרכב, ונכנס לתחנה כשגופיה לגופו (כנחזה בסרט מצלמות האבטחה של התחנה). כן ציינה, כי בהמשך הנסיעה אמר נאשם 1 לנאשם 2 שהוא "חייב להיפטר מהסכין", והאחרון השיבו "נמצא מקום". לדבריה, בהמשך הדרך, לאחר המנהרות לכיוון, העביר נאשם 1 לנאשם 2 "משהו", שלא ראתה מה טיבו, ונאשם 2 פתח את החלון והשליכו מהרכב. בהמשך, הורידו הנאשמים את ל' ליד ביתה (עמ' 388-389). יצוין, כי ל' מסרה גרסאות שונות בחקירה במשטרה בעניין הכתם, בתחילה טענה כי לא ראתה כתם, ובהמשך טענה כי ראתה כתם דם. עוד יצוין, כי בעימות שנערך בינה לבין נאשם 1 במהלך החקירה המשטרתית, הטיחה ל' בנאשם 1 כי אמר ברכב: "ואי ואי, דקרתי שלושה אנשים נראה לי אחד מת". נאשם 1 הגיב במהלך העימות שהיא משקרת, וטען שאמר ברכב שהוא נדקר שלוש פעמים. בהודעה שנגבתה ביום 11.10.09 ציינה ל', כי נזכרה בכך שנאשם 1 אמר: "דקרתי שלושה אנשים" כשהוא מוסיף: אחד מהם "פה" אגב הצבעתו לעבר הצוואר. ל' הבהירה, כי היא אינה זוכרת במועד עדותה את דבריו של נאשם 1 לעניין מיקום הדקירה בצוואר, שאליהם התייחסה בהודעתה במשטרה, וכל שהיא זוכרת הוא שהלה אמר ברכב: "ואי ואי, דקרתי שלושה אנשים, נראה לי אחד מהם מת" (עמ' 540). לאחר שהופנתה להודעתה מיום 11.10.09, שבה ציינה כי שמעה את נאשם 1 אומר "דקרתי שלושה אנשים, נראה לי אחד מהם מת כי דקרתי אותו בגרון", מסרה ל' כי אינה זוכרת שנאשם 1 אמר "שהוא דקר בגרון" (עמ' 539), והדגישה - "חלק שמעתי, לא שמעתי את הכל. שמעתי שהוא אומר ואי ואי דקרתי שלושה אנשים נראה לי אחד מת" (עמ' 542). ל' שללה את טענת ב"כ נאשם 1, לפיה הושפעה מלינוי דדון, גיסתו של נאשם 2, למסור גרסה לפיה נאשם 1 הודה בדקירת המנוח בצוואר. עוד ציינה ל' בעדותה, לאחר שהופנתה להודעותיה במשטרה, כי במהלך ההימלטות אמר נאשם 2 לנאשם 1 "למה השתמשת בזה?" (עמ' 543), אך אינה זוכרת היכן נאמרו הדברים, האם בנסיעה ברכב, או עוד לפני כן. ל' אף שללה את הגרסה שהעלה נאשם 1 במשטרה, לפיה אמר כי דקרו אותו שלושה אנשים, ועמדה על גרסתה האמורה בדבר התוודותו של נאשם 1 במילים שצוינו לעיל. יצוין, כי לבית-המשפט הוגשה תרשומת של מתמחה בפרקליטות, אשר שמעה את ל' משוחחת עם מאן-דהוא בנסיעה באוטובוס, ומספרת שראתה את נאשם 2 דוקר, וכי היא מגנה עליו. ל' אישרה בעדותה, כי אכן אמרה את הדברים (עמ' 567).

54. לינוי דדון, גיסתו של נאשם 2, העידה כעדה מטעם נאשם 2, לצורך הוכחת אמרה שהשמיע נאשם 1 לפניו, על-פי הנטען. לדבריה, בסביבות השעה 4:00 לפנות בוקר הגיעו הנאשמים לדירתה, וגיסה, נאשם 2, ביקש שתעיר את אחיו. לשאלתה מה קרה, השיב נאשם 2 שהם "רבו מכות" ושחברו "דקר עם חפץ חד". לדבריה, באותו מעמד אמר נאשם 2 לנאשם 1: "למה בכלל דקרת, למה עשית את זה", והאחרון השיבו: "מה יכולתי לעשות, כולם קפצו עליי" (עמ' 1271, 1281). על-פי עדותה, עוד לפני שנאשם 2 צעק על נאשם 1 "למה דקרת?", סיפר נאשם 1 כי הוא דקר,

ולמיטב זיכרונה אף הדגים כיצד עשה זאת (עמ' 1273). על-פי עדותה, בשלב זה ניגשה להעיר את בעלה, קובי, ובהמשך - שהתה רוב הזמן בחדרה, ולא שמעה את שיחתם של השניים עם בעלה. בהודעתה במשטרה, לא ציינה לינוי כי נאשם 1 הדגים כיצד דקר, זאת לדבריה הואיל ו"לא רציתי לנדב מידע" (עמ' 1281). בהמשך, במענה לשאלות בית-המשפט, ציינה כי מדובר היה בהדגמה של דקירה לכיוון הצוואר (עמ' 1288). לינוי הוסיפה והעידה, כי שני הנאשמים נראו מבוהלים, כי נאשם 2 היה עם גופיה ולא היה עליו דם, וכי על שני הנאשמים היו סימני שריטות, לנאשם 2 - בראש, ולנאשם 1 - בצד הבטן.

55. נאשם 1 לא הכחיש בעדותו, כי השמיע דברי התוודות ברכב בדבר ביצוע הדקירות, אך טען כי עשה זאת על-פי בקשתו של נאשם 2, כדי ליצור רושם מוטעה על חברתו של נאשם 2, ל'. נאשם 1 העיד, כי בעת כניסתו לרכב ברחוב כורש, עוד בטרם הגיעה ל' למכונית, פנה אליו נאשם 2 ואמר לו: "נחום תהיה חבר... תגיד לל" שאתה דקרת כדי שהיא לא תיבהל ותילחץ כדי שלא תעשה לי בעיות", "ביקש ממני להגיד לה שאני דקרתי כדי שהיא לא תעשה לו בלגן, ואני לא דקרתי אף אחד. אני לא רבתי איתם" (עמ' 867, 933). לדבריו, "הבין" מנאשם 2 כי הפגיעות באנשים לא היו משמעותיות, ולכן נענה לבקשתו לשתף עמו פעולה בעניין זה. בהקשר האחרון העיד: "האמנתי שלא עשה להם נזק, זה מה שהבנתי ממנו" (עמ' 867); בהמשך עדותו ציין: "אוהד אמר לי תגיד לל" שאתה דקרת כדי שהיא לא תעשה לי בעיות, ואחר כך אמר לי באותו זמן שהוא דקר אותם במקומות שלא יכולים לפגוע בהם, וזה מה שהבנתי ממנו באותה השיחה" (עמ' 933); והדגיש כי הבין שנאשם 2 דקר "במקומות לא רגישים" (עמ' 977, עמ' 1018). נאשם 1 הוסיף והעיד, כי במהלך הנסיעה הרים את חולצתו, שאל את נאשם 2: "איך הדקירה?", ואמר לו: "דקרו אותי, דקרו אותי, דקרו אותי נראה לי דקרו אותי שלוש פעמים, נראה לי אני הולך למות" (עמ' 868). לדבריו, חש בכאבים אותה עת, ואף סבר כי נפגע בדקירה. על-פי עדותו, השמיע את הדברים האמורים בשל בקשתו האמורה של נאשם 2: "אמרתי לל" ככה, כי זה מה שאוהד ביקש ממני, האמנתי לו... הוא היה חבר שלי הרבה שנים... הוא ביקש ממני להגיד לה את זה, לא ידעתי מה הוא עשה להם, לא ידעתי מה המשמעות של זה בכלל, של המילים האלה, באותו רגע הייתי בטוח שמה שהוא עשה להם לא רציני, לא הייתי שם, לא הייתי קרוב, לא ראיתי, ואז אמרתי לל" דקרתי שלושה אנשים, והמשכנו לנסוע כאילו כלום לא קרה" (עמ' 868). כפי שכבר צוין, בעימות שנערך בחקירה המשטרית בין נאשם 1 לבין ל' (ת/66) הטיחה ל' בנאשם 1 כי אמר "ואי ואי דקרתי שלושה אנשים נראה לי אחד מהם מת". נאשם 1 הגיב לדברים האמורים, בנוכחות החוקר קדוש: "היא משקרת, היא מנסה להציל את התחת של החבר שלה, אמרתי נדקרתי, דקרו אותי" (עמ' 916). כשנדרש נאשם 1 בעדותו, להבהיר את דבריו האמורים שהשמיע במהלך העימות, העיד: "אמרתי לא דקרתי דקרו אותי... המשפט עצמו לא נכון, איך שהיא סידרה את זה אצלה". כן טען בעדותו, כי לא השמיע את המילים "נראה לי אחד מהם מת", והוסיף כי בעימות העדיף לשתוק, שכן נמנע מלספר עד אותה עת את "הגרסה המלאה והמורחבת" שלו (עמ' 917). עוד העיד, כי ברכב אמר "דקרו אותי שלוש פעמים" שכן חשב שנדקר שלוש פעמים, ומיד

לאחר מכן גם אמר לל' שדקר שלושה אנשים, הואיל וזה מה שנאשם 2 ביקש ממנו לומר (עמ' 918-919).

על-פי עדותו של נאשם 1, בהגיעם לתחנת הדלק רכש נאשם 2 משקה בחנות "ילו", זאת לאחר שהסיר מעליו את חולצתו. בהמשך, לאחר שהוריד את ל' ליד ביתה, עלו השניים לביתו של קובי, אחיו של נאשם 2. נאשם 1 העיד, כי עובר לכניסה לבית ניגב נאשם 2 את ידיו, עטף "דבר מה" בבד והשליכו לשיחים. נאשם 1 שלל את גרסתה של ל', לפיה אמר לנאשם 2 שהוא חייב להיפטר מהסכין, ואף הוסיף כי לא התעניין מה נעשה בסכין לאחר מכן. לדבריו, הם עלו לדירת אחיו של נאשם 2, שם נפגשו עם קובי והגיסה לינו. הוא העיד, כי הראה לקובי את החתך בחזה ונאשם 2 ניגש להתקלח; טען כי לא סיפר ללינוי וקובי דבר על האירוע; ממילא הכחיש כי התוודה או כי הדגים כיצד דקר; וכן שלל את הטענה לפיה אביו הגיע לדירה לאספו. לדבריו, בהמשך נודע להם מבדיקה באינטרנט מה היו תוצאות האירוע, ונאשם 2 אמר לו כי קיבל מידע בטלפון לפיו האחים או החברים של הנפגעים מחפשים אחריהם ומבקשים להרגם. לדבריו, על-רקע זה החליטו והוא ונאשם 2 להימלט; ובהמשך נסע לביתו וסיפר לאביו על האירוע. על-פי עדותו, אביו כעס עליו, ובתכוף לאחר מכן עזב את הבית, ברח לצפון הארץ והסגיר עצמו למשטרה רק לאחר כחודשיים.

56. נאשם 2 העיד, כי לאחר שנכנס לרכב ברח' כורש, אמר לו נאשם 1, בנוכחותה של ל': "ואי, ואי, דקרתי שלושה אנשים, נראה לי אחד מהם מת". במענה לשאלתו - "למה השתמשת בזה", השיב נאשם 1: "מה אני אעשה, ראית, כולם קפצו עלינו, אני לא יודע למה עשיתי את זה" (עמ' 1037-1038). לדבריו, רק כתוצאה מדברים אלה, הבין מה קרה למנוח. נאשם 2 הכחיש את טענת נאשם 1, לפיה הודה בפניו שדקר את המנוח, וביקש ממנו לומר לל' שהוא היה זה שביצע את הדקירות (1044-1045). על-פי עדותו של נאשם 2, בהגיעם לתחנת הדלת "פז מנדלבאום", הוריד את חולצתו, הואיל והיה לו חם, אך לא היה עליה כתם כלשהו. כאשר חזר לרכב, ראה דם על ידיו של נאשם 1, וכן סכין מונח על רגלו. לדבריו, לאחר של' ירדה מן הרכב ב...., זרק נאשם 1 את הסכין מעבר לגדר, והשניים נסעו לביתו של אחיו קובי. הם נכנסו לביתו של האח, ולשאלתו של קובי מה קרה, השיב נאשם 1 שהוא דקר אנשים במועדון ואן-גוך ואף הדגים כיצד דקר אותם. עוד העיד נאשם 2, כי לאחר שקיבלו מידע באינטרנט על תוצאות הפגיעות באירוע, הטיח בנאשם 1: "מה עשית, הרגת בן אדם, יש גם פצועבנוסף לכל", והאחרון הגיב בכי ואמר שאינו יודע מדוע עשה זאת (עמ' 1043). כן ציין נאשם 2 בעדותו, כי בשלב זה אמר לנאשם 1 שהוא לא מוכן "לקחת את התיק" עליו, ודרש ממנו - "תהיה מספיק גבר ללכת למשטרה ותספר מה עשית שם". לדבריו, נאשם 1 הזעיק טלפונית את אביו לדירה, ועד להגעתו של האב התקלח נאשם 1, ובמקלחת "ירד ממנו דם". עוד העיד נאשם 2, כי כאשר הגיע אביו של נאשם 1 לדירה ושאל את בנו מה קרה, השיב הבן: "דקרתי אנשים", ובתגובה קילל האב את בנו, הורה לו להתלוות אליו לליפתא וביקש מנאשם 2 להתלוות אליו (עמ' 1043-1044). על-פי עדות נאשם 2, בחצר בליפתא אמר לו אחד מבני משפחתו

של נאשם 1: "מעכשיו אתה יותר לא מכיר את נחום... כל דבר ששואלים אותך על נחום אתה לא אומר את השם שלו... מה שאתה עשית לא מעניין אותי, ביום שאני אשמע אותך אומר במשטרה מה שנחום עשה, אפגע בך בכל צורה שהיא, בין בך ובין במשפחה שלך, אם בבית הסוהר, אם בחוץ, איפה שתהיה אני אגיע אליך" (עמ' 1045). לדבריו הדברים הטילו עליו אימה ופחד, ומסיבה זו הכחיש בחקירותיו הראשונות במשטרה מעורבות באירוע, נמנע מלהזכיר את נוכחותו של נאשם 1, ואף לא מסר את הדברים בשעתו לבא-כוחו. לדבריו, באותו שלב חקירתי, מסר דברים והיפוכם, וכלשונו "הלכתי צעד קדימה וחזרתי כמה צעדים אחורה, לא הרשיתי לעצמי לדבר על נחום בחקירות שלי" (עמ' 1048). על-פי עדותו, השינוי בגרסתו בא בעקבות עימות שנערך בינו לבין ל', שבמהלכו רשמה ל' על פתק כי יש סרט שבו נראה כתם דם על חולצתו. לטענתו, בשלב זה הבין "שמנסים לתפור לו תיק" ושעליו למסור את גרסתו, לספר על חלקו של נאשם 1 באירוע ולא לחשוש מהאיומים (1049); אך גם כאשר מסר את גרסתו המפורטת, והפליל את נאשם 1, מסר את המידע "בשליבים" - וכלשונו "הלכתי צעד קדימה ולא המשכתי עם זה יותר מידי", ולא תמיד ציין במפורש את שמו של נאשם 1 כמי חבט בצווארו של המנוח, בשל אותו חשש שעדיין ליוה אותו (עמ' 1050-1051). בהקשר זה הוסיף וציין, כי בהודעתו במשטרה לא הזכיר את האיומים האמורים מצד בני משפחתו של נאשם 1 מתוך חשש שאותם אנשים יפגעו בו (עמ' 1200).

57. שם טוב בן יצחק, אביו של נאשם 1, הכחיש בעדותו כי אסף את בנו מדירתו של אחיו של נאשם 2, טען כי בנו לא התוודה לפניו בביצוע הדקירות, והוסיף כי לאחר שהתווכחו ביניהם עזב נאשם 1 את הבית וניתק קשר עמו, עד להסגרתו לאחר כחודשיים.

הימלטותו של נאשם 1 לצפון הארץ

58. נאשם 1 טען בעדותו, כי נמלט לצפון הארץ, לן בחופי הכנרת, ולא היה בקשר עם איש ממשפחתו עד למועד הסגרתו; וכי לא ידע שהוא מבוקש על-ידי המשטרה, אלא רק חשב שהוא צריך להגיע לחקירה (עמ' 870, 983). לפשר הימלטותו מסר מספר טעמים: האחד - מחמת החשש כי ייפגע על-ידי הקרובים או החברים של הנפגעים, זאת הואיל והאמין לדברי נאשם 2 כי יש מי שמבקשים לחפשו ולהרגו; השני - לנוכח רצונו שלא להפליל את חברו הטוב, נאשם 2; והשלישי - בשל הפחד מקובי, אחיו של נאשם 2, שלדבריו "נחשב מישהו שלא כדאי להתעסק איתו". לפשר ההימלטות אף הוסיף טעם חלופי נוסף, רביעי, בציינו כי גם לולא האיומים לפגוע בו, היה בורח, שכן - כלשונו - "אוהד דקר ופחדתי שיערבו אותי ויפגעו גם בי"; וכן טעם חמישי - לפיו קיווה שבתקופת ההימלטות, אוהד שהוא חברו הטוב, יודה בביצוע הדקירות (עמ' 870). לדבריו, לאחר למעלה מחודשיים, התקשר לאביו והודיע שהוא מבקש להסגיר את עצמו, שכן לא עשה דבר, ובהקשר זה, של פרק הזמן הממושך עד להחלטתו האמורה, ציין - "לקח לי זמן להפנים בכלל

ולקלוט שנ ג דם" (עמ' 871).

ההכרעה העובדתית אודות העימות

59. מכאן להערכת הראיות ולהכרעה בשאלת זיהויים של מי שנטלו חלק בעימות הפיזי ברחוב כורש, שבמהלכו נפגעו המנוח ו א.. באשר לעדי הראיה, יש לבחון בקפידה את עדויותיהם, הואיל ומדובר היה בקטטה שבה היו מעורבים מספר אנשים, שנמשכה שניות ספורות. א.ס. העיד, כאמור, כי המנוח וא. ק. רדפו אחר הנאשמים ברחוב כורש, וכי לאחר מספר שניות אף הוא רץ בעקבותיהם יחד עם אחרים. עוד ציין, כי לא ראה את הנסיבות שבהן נפל המנוח על הארץ, שכן ראה את התקרית עמו מרחוק. כן העיד, כי לאחר התקרית שבה נפל המנוח, רץ לכיוונו של נאשם 2, חבט בראשו של האחרון, ושני הנאשמים הכו אותו באגרופים ובבעיטות, כאשר נאשם 2 עמד מולו "פנים מול פנים" ונאשם 1 תקף אותו "מכל צד אפשרי". עדותו של א., נשמעה אמינה, ובפרט כאשר לא ניסה להסתיר את חלקו הפעיל בעימות - הן בכך שרדף יחד עם המנוח וא. אחר שני הנאשמים, והן בכך שרץ לעבר נאשם 2 וחבט במכות אגרוף בראשו. אמנם א. נחשף לפרטים אודות האירוע בשיחותיו עם חבריו שביקרו אותו בבית-החולים, אולם אמינה עלי עדותו, לפיה הפרטים שציין, נחרטו בזיכרונו, ובפרט כאשר העיד על עימות פיזי שהיה בינו לבין שני הנאשמים ואשר נטל בו חלק פעיל. ד. חייט העידה, כאמור, כי המנוח רדף אחר אנשים וזרק לעברם אבן, וכי המנוח התעמת ברחוב עם אדם שלא זכור לה מי הוא, ולאחר מכן נפל על המדרכה. כן ציינה, כי כאשר חיפשה בשלב זה את א., חברה, ראתה שהוא מתעמת עם שני הנאשמים, בתקיפה הדדית, ומיד רצה לעברם ודחפה את שני הנאשמים בכדי להפריד בין הנצים. היא הבהירה, כי ראתה "שני גושים של קטטות". האחד, שבו התעמת המנוח עם אדם אחד, כאמור, והשני, התגרה בין א. לשני הנאשמים. התרשמתי מאמינות עדותה של ד., אודות העימותים שהעידה עליהם. אולם, לא ניתן לקבוע על סמך עדותה ממצאים בדבר זהותו של מי שהתעמת עם המנוח בטרם נפילתו, זאת מהטעמים שצוינו על ידה בעדותה. בכל הנוגע לתגרה שבה היה מעורב א., אמינה עלי עדותה של ד., כי בתגרה זו נטלו חלק שני הנאשמים; ובפרט כאשר התערבה בעימות הפיזי, ניסתה להפריד בין הנצים והחלה לרדוף אחר הנאשמים. א. ק. מסר בעדותו, כאמור, כי היה זה נאשם 1 אשר תקף את המנוח עובר לנפילתו על הארץ, ושלל כל אפשרות לפיה נאשם 2 פגע במנוח, שכן לדבריו, האחרון עמד במרחק שלא אפשר את פגיעתו במנוח. עדותו של א. לא נתמכה בראיה נוספת כלשהי, ואף עמדה בניגוד לגרסתו של נאשם 2 עצמו, אשר העיד כי התעמת עם המנוח ברחוב עד הרגע שבו נאשם 1 קפץ על המנוח מאחור. ב.מ. התייחס בעדותו רק לעימות של המנוח עם אדם שלבש חולצה לבנה עם שרוולים ארוכים, ועל פי תיאור הבגדים, מדובר בנאשם 2 ולא בנאשם 1. עם זאת, בחקירתו הראשונה במשטרה, תיאר רק את בגדיו של אחד משני הנמלטים, שלבש חולצה ירוקה (נאשם 1), ולא זכר את תיאורו של האדם השני. ב.מ. התקשה לזכור בעדותו את פרטי העימות שהתרחש בפרק זמן קצר של כארבע שניות; וטען כי אינו זוכר שהפריד בין א. לבין אחרים, כפי שהעידה ד.ח.. לנוכח האמור, יש להיזהר בקביעת

ממצאים על-יסוד עדותו, בכל הנוגע לזהותו של מי שהתעמת עם המנוח. מעדויותיהם של ד. ר, ד.ב. וי. ב.י, לא ניתן לקבוע בוודאות מי התעמת עם המנוח, שכן העדים עמדו במרחק-מה ממקום העימות והתקשו למסור פרטים אודותיו. עם זאת, בוגנים ציין, כי בסמוך לפני או אחרי נפילת המנוח, ראה את א. מתעמת עם נאשם 2. א.א. טען, כאמור, כי אינו זוכר דבר מהאירוע ואמרותיו הוגשו על-ידי המאשימה לשם קביעת ממצאים לפי סעיף 10א לפקודת הראיות. על-פי הודעותיו במשטרה, רדף המנוח אחרי נאשם 2 עם אבן בידו, ובין השניים התפתח עימות, שבסיומו תפס המנוח את צווארו ונפל על הארץ. לדבריו, לא הבחין בזירה בנאשם 1, ואף לא באחרים, שאין חולק שהיו שם, כמו א., ל' וא.. לא מצאתי מקום לקבוע ממצאים על יסוד הודעתו של העד במשטרה; שכן לנוכח טענתו הגורפת, לפיה אינו זוכר דבר מהאירוע ברוב, לא נתאפשר לברר מה הפרטים שנחרטו בזיכרונו, בפרט כשמדובר בתקרית שנמשכה שניות בודדות ושבה היו מעורבים מספר אנשים. ל' מסרה, כאמור, במשטרה ובבית-המשפט גרסאות שונות וסותרות על האירועים ברוב כורש, והסבירה את הסיבות לכך, כמפורט בסקירת גרסאותיה לעיל. על-פי גרסתה האחרונה, ראתה ברוב כורש שני עימותים: האחד - בין המנוח לבין נאשם 2, שבמהלכו ניסה המנוח להשליך אבן על נאשם 2, אך האחרון הוציא את האבן מידו, ובין השניים התפתח עימות פיזי של תגרה הדדית; והשני - בין א. לבין נאשם 1. בסיומם של האירועים הבחינה כי השניים - המנוח ו א., שרועים על הרצפה. נאשם 2 העיד, כאמור, כי כאשר המנוח רדף אחריו והתכוון להטיח אבן לעברו, הדף את האבן והתפתח עימות ביניהם, שבמהלכו קפץ נאשם 1 על המנוח מהצד וחבט בצווארו. הוא לא שלל אפשרות לפיה התעמת גם עם א., אך טען כי אינו זוכר זאת. נאשם 1 מסר בעדותו, כאמור, כי במהלך ריצתו יחד עם ל', הבחין בשני אנשים שוכבים על הארץ, כי חלף על פניהם בריצה, כי לא ראה עימות פיזי כלשהו במקום, וממילא - כי לא נטל חלק בכל עימות. גרסתו האמורה של נאשם 1, לפיה המנוח ו א. כבר היו שרועים על הארץ בעת שחלף על פניהם ברוב כורש, אינה מתיישבת עם העדויות של עדי הראיה, וניגפת בסרט מצלמת האבטחה של גג בניין הפרקליטות, שבו נצפה א. רודף אחר הנאשמים ברוב כורש בשלב הימלטותם מהמקום (בשלב שקדם לנפילתו על הארץ). כפי שכבר צוין, שני הנאשמים הכחישו בחקירותיהם הראשונות במשטרה מעורבות באירועים, והגרסה שהשמיעו בבית-המשפט נמסרה רק בשלב מתקדם של החקירה המשטרית, כגרסה מתפתחת.

60. הגרסאות השונות שמסרו עדי הראייה על האירוע ברוב כורש נובעות מכך שכל עד תיאר את מה שנחרט בזיכרונו, מזווית ראייתו, על-פי מה שהתמקד בו באותה עת; ובפרט כאשר מדובר באירוע של תגרה רבת משתתפים, שאירעה בחטף, במשך שניות בודדות, באזור חשוך יחסית, כאשר הניצים משנים את מיקומם ותנוחתם, כפי שנחזה למשל בקטע הקצר שתועד במצלמת האבטחה של קיר בניין הפרקליטות. על כן סביר, כי בסיטואציה כמו הנדונה לפנינו, כל עד "צילם במבטו" ככל הנראה רק קטע מסוים מן האירוע, שבו מיקד את מבטו והוא שנחרט בזיכרונו (ראו והשוו: ע"פ 872/86 יוסף ישראל נ' מדינת ישראל, פ"ד לא(3) 573, 578 (1977)). עם זאת, קיימת אפשרות כי בתגרה דינאמית שכזו, אף יטעו העדים בשיוכה של כל דחיפה או מהלומה (שנעשית מן הסתם בחטף) לאדם ספציפי מבין

המעורבים; ואף לא ניתן לשלול את ההשפעה שהייתה על העדים משיחותיהם עם חבריהם על האירוע ומצפייתם בסרט מצלמת קיר בניין הפרקליטות. ואולם, מהתרשמותי מהעדויות, ניתן לקבוע בוודאות הנדרשת, כי המנוח, א. וחבריהם, רדפו אחר הנאשמים ברוחב כורש, ולאחר שהשיגו אותם - התפתחה ביניהם תגרה שבמהלכה נטלו חלק שני הנאשמים.

61. מכאן למחלוקת בשאלה, מי מהשניים דקר את המנוח ואת א.. אמנם עמדת המדינה הייתה, כי ניתן להרשיע את שני הנאשמים כמבצעים בצוותא, לפי דיני השותפות, מבלי לקבוע מי מהם דקר את המנוח ואת א., ואכן ב"כ המאשימה ציין, כי לטעמו לא ניתן לקבוע בוודאות הנדרשת מי מהשניים דקר את המנוח; ואולם, כפי שכבר צוין, בסיכומים אישר ב"כ המאשימה, כי בית-המשפט מוסמך ורשאי לקבוע מי ביצע את הדקירות בפועל ככל שישתכנע שהדבר עולה מן הראיות. כך נהגתי, ואף מצאתי חובה לעשות זאת משמדובר באירוע שבו נקטלו חיי אדם; ובפרט כאשר לא ראיתי מקום להחיל את דיני השותפות על שני הנאשמים בזיקה לדקירות במנוח ובא.. ממכלול הראיות ומהתרשמותי מהעדויות, הגעתי למסקנה כי הוכח בוודאות הנדרשת במשפט פלילי שהיה זה נאשם 1 שדקר את המנוח ואת א., זאת מהטעמים שיפורטו להלן.

62. ראש לכל, יש לתת משקל מוגבר ומכריע להתוודותו של נאשם 1 בעת הנסיעה ברכב, עת השמיע את המילים: "ואי, ואי, דקרתי שלושה אנשים, נראה לי אחד מהם מת". מדובר בהתבטאות ספונטאנית, בסמיכות לאירוע ולזירה, המצביעה על האותנטיות שבה ועל אמינותה. נאשם 1 הודה בעדותו, כי השמיע את המילים "ואי, ואי, דקרתי שלושה אנשים", אך טען כי לא הוסיף את המילים "נראה לי אחד מהם מת". בעניין זה אמינה עליו עדותה של ל', לפיה נאשם 1 השמיע את כל המשפט האמור. טענתו של נאשם 1, כי השמיע את הדברים לבקשתו של נאשם 2, בכדי "להרגיע" את ל', לא נשמעה אמינה ולא הייתה סבירה. ראשית, לא היה כל טעם והיגיון בהשמעת בקשה כאמור על-ידי נאשם 2, כאשר ל' עמדה לצדם והייתה עדה לאירועים; ואין כל דבר "מרגיע" במשפט כאמור, אלא להיפך. שנית, ההתוודות בנוסחה האמור לא התיישבה עם עדותו של נאשם 1, לפיה נאשם 2 נתן לו להבין שלא נגרם נזק מהדקירות ואף לא ציין כמה אנשים נפגעו. שלישית, בתחילת החקירה המשטרית הכחיש נאשם 1 כי אמר את הדברים, וטען כי אמר ברכב משפט אחר: "דקרו אותי שלוש פעמים, נראה לי אני הולך למות". בהקשר זה יצוין, כי כאשר ל' והטיחה בנאשם 1, במהלך עימות במשטרה, כי אמר את הדברים בנוסחה האמור, טען נאשם 1 באוזני החוקר, כי ל' משקרת, וכי כל שאמר לה הוא שהוא עצמו נדקר. ההכחשה הכוזבת, אותה עת, של אמירת הדברים, והניסיון לתת להם תוכן אחר, כוזב (שכן נאשם 1 לא נדקר שלוש פעמים ולא חש כי חייו בסכנה), מצביעה על כך שהנאשם ניסה להרחיק עצמו מההתוודות האותנטית. רביעית, המילים "נראה לי אחד מהם מת", מצביעות על מודעות של נאשם 1 למיקום ולאופי הפגיעה במנוח - נעיצת סכין בצווארו, בבחינת "פרט מוכמן" שהיה בידיעתו באותה עת. להתוודות האמורה, מעבר להיותה הודאת בעל-

דין בביצוע העבירה, יש משקל מוגבר שכן היא למעשה מהווה רכיב בהתרחשות העבירה, עד כדי היותה חלק ממנה, בבחינת "RES GESTAE"; קרי - אמרה ספונטאנית תוך כדי האירוע, המסבירה את המעשה והמבטאת הלך נפש של האומר בעת אמירתה. רציונאל זה, בדבר משקלם המוגבר של אמרות המושמעות אגב האירוע העברייני, מהווה בסיס לקבילות אמרות של עדים (ראו והשוו: קדמי, על הראיות, חלק שני, תש"ע-2009 עמ' 587, 588). בענייננו, כאשר מדובר באמרת נאשם בתכופ לאירוע, נותן הרציונל האמור משקל מוגבר להפללה העצמית. העובדה שנאשם 1 אמר שנדקרו שלושה אנשים, בשעה שבסופו של יום נתחוו שנדקרו רק שניים, אינה פוגמת באמינות ההתוודות, קרי - ההודאה, שכן נאשם 1 התעמת עם מספר אנשים, ולא היה יכול לדעת במדויק את מספרם של אלה שנפגעו מדקירות הסכין.

63. זאת ועוד: היה זה נאשם 1 אשר הביא את הסכין לזירה מרכבו, כפי שאישר בעדותו. כאמור, כאשר חזר נאשם 1 מהרכב לסמטה, הוא הכריז בקול: "אני מצויד", ואיים על כי ידקור את מי שיפגע בחברו הטוב, נאשם 2. הוא אף הצביע על הכיס ועשה תנועות המדגימות נכונות לשליפת הסכין בכל רגע. עדותו של נאשם 1, לפיה העביר באותו השלב את הסכין בהסתר לנאשם 2, לא הייתה אמינה כלל ועיקר, לא התיישרה עם גרסתו לפיה הביא את הסכין בכדי להרתיע את המתקהלים ולהזהירם, ולא נשמעה סבירה; מה-גם שאיש מהנוכחים לא הבחין בהעברת הסכין. משנדחתה גרסתו של נאשם 1, בדבר העברת הסכין לנאשם 2, מתחייבת המסקנה כי הסכין נשאר בידו בהמשך האירוע, ואם בוצעה דקירה שניות ספורות לאחר מכן, הרי שזו בוצעה על-ידו. הטענה הכוזבת של נאשם 1, בדבר העברת הסכין לנאשם 2, משמעה ניסיון להסתיר את העובדה שעשה שימוש בסכין בתכופ לאחר מכן. האיום שהשמיע נאשם 1 בסמטה, לפיו ידקור את מי שיפגע בנאשם 2, חברו הטוב, מומש, אפוא, על-ידי נאשם 1 בעת שהמנוח התעמת עם נאשם 2 ברחוב כורש שניות ספורות לאחר האיום האמור.

64. לא זו אף זו: לכך יש להוסיף את עדותה של ל', לפיה במהלך הנסיעה ברכב אמר נאשם 1 לנאשם 2 שהוא - נאשם 1 - חייב "להיפטר מהסכין", ובהמשך העביר לו את הסכין שהושלך מהחלון (עמ' 542-543). הודאתו של נאשם 1 במהלך הנסיעה בהחזקת הסכין, ומסירתו לנאשם 2 לצורך השלכתו מן הרכב, מהווה נדבך מפליל רב-משמעות במארג הראיות המפליל את נאשם 1 בביצוע הדקירות באמצעותו, זאת מכוח כלל "החזקה התכופה". הכלל האמור, אינו אלא אחת מהחזקות שבעובדה, הנסמכות על ההיגיון ועל ניסיון החיים; ועל-פיו, ניתן להסיק מהימצאותו של חפץ שהושג בעבירה, או שבוצעה באמצעותו עבירה, בחזקתו של פלוני, זמן לא ממושך לאחר ביצוע העבירה - על הקשר שבין אותו אדם לבין מעשי העבירה (ע"פ 15/78 ביבס נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(3) 64 (1978); וע"פ 859/09 פינטו נ' מדינת ישראל (22.3.10) בפסקה 6 לפסק-הדין). הכלל מקים חזקה לכאורה, כי אותו אדם מעורב בעבירה; וחזקה זו

מטילה עליו הנטל להסביר כיצד הגיע הנכס לידי, ואם לא הצליח בכך, עשוי הוא להתחייב בביצוע העבירה (ע"פ 421/78 בן בסת נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(1) 215, 219-220 (1979)). החזקתו של נאשם 1 בסכין החל מהבאתו מהרכב ועד להשלכתו במהלך הנסיעה ל..., והכחשתו הכוזבת את העובדה האמורה, מובילה - מכוח כלל "החזקה התכופה" - למסקנה לפיה היה זה הוא שדקר את המנוח ואת א. בעת העימות עמם ברחוב כורש.

65. זאת ועוד אחרת: המסקנה לפיה נאשם 1 היה זה שדקר את המנוח אף נלמדת מהתנהגותו בחקירה המשטרתית. בחקירותיו הראשונות, לאחר שהסגיר עצמו למשטרה, נמנע נאשם 1 מלהציג את גרסתו שהועלתה בבית-המשפט, שמר על זכות השתיקה ומסר גרסאות שגם על-פי גרסתו דהיום - אינן אמת. גם כאשר הטיח בו נאשם 2 במהלך עימות, כי הוא זה שהביא את הסכין לזירה ועשה בו שימוש, שתק נאשם 1 ולא הגיב. הסבריו לשתיקה זו לא נשמעו אמינים וסבירים. בנוסף, כאשר אמר המדובב לנאשם 1, במהלך שיחה מוקלטת: "עוד דקה היו הורגים אותנו", קטע נאשם 1 את המדובב, ואמר לו "אז הגנה עצמית" (עמ' 933). גם במהלך העימות המבוקר שנערך בין הנאשמים, הפנה נאשם 1 לנאשם 2 שאלה: "האם הייתה סכנה ממשית לחיים שלי ושלך באותו ערב" והאחרון אישר: "סכנה ממשית" (ת/41 עמ' 11). התבטאויות כאמור אינן מתיישבות עם גרסתו של נאשם 1, לפיה לא היה צד לעימות עם מאן-דהוא ברחוב כורש. לכך יש להוסיף, כי גרסתו של נאשם 1 לפיה לא היה לו קשר עין עם נאשם 2 בעת הבריחה מהסמטה לרחוב כורש (עמ' 970), עמדה בסתירה לגרסאותיו בעניין זה באמרותיו במשטרה (הודעתו ת/40 והשחזור ת/77א), ולא הייתה אמינה וסבירה לאור טענתו כי לאורך כל האירוע דאג לנאשם 2 וביקש להגן עליו.

66. יתרה מכך: על-פני גרעין עדותו של נאשם 1, לפיו בעת שרץ לרכב ברחוב כורש לא ראה עימות כלשהו ושני הנפגעים כבר היו שרועים על הרצפה, טופח סרט מצלמת האבטחה של גג בניין הפרקליטות, שבו נראה א. רודף אחר הנאשמים, עד לקרן הרחובות כורש - עוזי חסון; והמסקנה העולה מן הסרט, כמו-גם מעדויותיהם של עדי הראייה, היא כי א. נפל על הארץ רק לאחר שנאשם 1 המשיך בריצתו לעבר הרכב. הגרסה הכוזבת שמסר נאשם 1 בעדותו בבית-המשפט, לפיה שני הנפגעים היו שרועים על הארץ בשעה שחלף על פניהם, מצביעה על ניסיונו להרחיק את עצמו מחלקו בעימות ומהדקירות שגרמו לפגיעות במנוח וב א.. בהקשר זה כבר נפסק, כי שקריו של נאשם בחקירה או בעדות, יכולים להוות חיזוק למסכת הראיות המפלילה נגדו, ובפרט כאשר מטרתם להרחיקו מהמעשים המיוחסים לו (בש"פ 931/12 סלהב נ' מדינת ישראל (9.2.12); ע"פ 6917/06 חרמאן נ' מדינת ישראל (1.9.08)); וכי בנסיבות המתאימות, עשויים הם לשמש כראיית חיזוק, ולעיתים אף כראיית סיוע (ע"פ 7401/07 מדינת ישראל נ' פלוני (31.7.08); ע"פ 8743/09 מנקין נ' מדינת ישראל (13.2.13)).

67. נוסף על כך: בהימלטותו של נאשם 1 מירושלים, לפרק זמן ממושך של כחודשיים, יש משום נדבך מפליל משמעותי בדקירתו את המנוח ו א.. הימלטות מהדין, ובעניינו הימלטות ממושכת מן העיר, נתפסת כהתנהגות מפלילה בעלת כוח ראייתי עצמאי, שיש בה כדי להצביע על תחושת אשם, ואף לשמש סיוע מקום בו הוא נדרש (ראו והשוו: ע"פ 365/81 א. נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 113, 128 (1983); בש"פ 1132/91 ג'רבי נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(3) 50, 54 (1991); ע"פ 1688/99 הוכברג נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 381, 356 (2002); וע"פ 9184/06 מדינת ישראל נ' אושר כהן (19.9.07), בפסקה 12). בריחתו של נאשם 1 לצפון הארץ לתקופה ממושכת של כחודשיים מהווה התנהגות מפלילה, התומכת במארג הראיות המפליל אותו. כאמור, נאשם 1 מסר מספר טעמים לפשר הימלטותו וביניהם: החשש שיפגע על-ידי קרובים של הנפגעים; הרצון שלא להפליל את חברו, נאשם 2; הפחד מאחיו של נאשם 2; ותקוותו כי בתקופת ההימלטות יתרצה חברו, נאשם 2, ויודה בביצוע הדקירות. הטעמים שמסר הנאשם לפשר הימלטותו הממושכת מירושלים והסתרתו באזור הכינרת, אגב ניתוק קשר עם משפחתו - לא נשמעו אמינים וסבירים, בפרט לנוכח גרסתו לפיה לא היה מעורב כלל בתקרית האלימה ברחוב כורש.

68. בנוסף, המסקנה האמורה, בדבר ביצוע הדקירות על-ידי נאשם 1, נלמדת מעדותה של לינוי דדון, גיטתו של נאשם 2, אשר העידה, כאמור, כי לאחר שהנאשמים הגיעו לדירתה בסמוך לשעה 4:00 לפנות בוקר, סיפר נאשם 1 כי הוא שביצע את הדקירה, כמפורט בסקירת עדותה לעיל. אכן, יש להיזהר מקביעת ממצאים לחובתו של נאשם 1 על-יסוד עדותה של לינוי, זאת נוכח היותה עדה "בעלת עניין"; וככל שהיה מדובר בעדות יחידה, לא היה מקום לסמוך ממצאים בעניין זה על עדותה בלבד. ואולם, עדותה משתלבת במארג הראיות המפליל את נאשם 1 ותומכת בו, כמי שהתוודה בביצוע הדקירה, לא רק בעת הנסיעה ברכב, אלא אף בעת ההגעה לביתה.

69. עוד יודגש, כי העובדה שנאשם 1 לא נראה תוקף את המנוח בסרט קיר בניין הפרקליטות, אינה מעלה ואינה מורידה לעניין המסקנה המפלילה את נאשם 1 בביצוע הדקירות; שכן, כאמור, מדובר בקטע קצר וקטוע של חלק מהעימות, בן 4 שניות, שלא תיעד את מה שאירע בהמשך העימות ואת שלב נפילת המנוח. בנסיבות אלו, דקירתו של המנוח על-ידי נאשם 1 נעשתה לאחר השלב שבו נקטע הסרט, ועדותו של נאשם 2 לפיה נאשם 1 תקף את המנוח מן הצד הולמת את מיקום הפגיעה - בצד ימין של צווארו. גם העובדה ש א. התנפל על נאשם 2 ותקף אותו, כפי שהעיד א., אינה מכרסמת במסקנה המפלילה האמורה בדבר ביצוע הדקירה על-ידי נאשם 1, שכן א. העיד, כאמור, כי בשעה שהיה בעימות מול נאשם 2, "פנים מול פנים", תקף אותו נאשם 1 מן הצד, וכלשונו - תקף אותו "מכל צד אפשרי".

70. באשר לכתם על חולצתו של נאשם 2, שנחזה בסרט מצלמת האבטחה של קיר בניין הפרקליטות, הרי שמעדותו של המומחה מטעם ההגנה, נתחוויר כי מדובר בצל ולא בכתם על החולצה. גם ב"כ המאשימה הבהיר בסיכומיו, כי אינו טוען שבסרט נראה כתם דם. הראיה היחידה להימצאותו של כתם דם על חולצתו של נאשם 2, הייתה עדותה של ל', בצד העובדה שנאשם 2 בחר להסיר את חולצתו בסמוך לאחר האירוע. בהקשר זה יצוין, כי הן חולצתו של נאשם 1 והן חולצתו של נאשם 2 לא נתפסו על-ידי המשטרה, ולא נעשה מאמץ על-ידי החוקרים לבצע חיפוש בבתיים של החשודים לשם כך. מכל מקום, לא ניתן לקבוע, על סמך עדותה היחידה של ל', כי היה כתם דם על חולצתו של נאשם 2; וגם אם היה על החולצה כתם דם, ניתן להסביר את הימצאותו מהתזת דם של המנוח כתוצאה מדקירתו בעורק הצוואר, בשעה שנאשם 2 עמד בסמוך אליו, כפי שצוין ב"כ המאשימה בסיכומיו בעניין זה.

71. סיכומם של דברים: ממכלול הראיות, מהתרשמותי מהעדויות ומהטעמים שצוינו לעיל - הוכח לפניי בוודאות הנדרשת במשפט פלילי, כי הסכין שבאמצעותו נדקרו המנוח ו א. הובא לזירה על-ידי נאשם 1; כי הלה החזיק ברשותו את הסכין בכל מהלך האירוע, ולא העבירו לאיש, וממילא לא לנאשם 2, בטרם נמלט ברכב מהמקום; וכי התוודותו ברכב כי דקר מספר אנשים, ואחד מהם נפגע באורח קטלני, נעשתה ביוזמתו שלו, הייתה אותנטית ושיקפה את האירועים כהווייתם. נאשם 1 היה מי שדקר את המנוח, עת הגיח לעברו מן הצד או מאחור, בעת שנאשם 2 והמנוח התעמתו ביניהם; ומיד בתכוף לכך, נטל חלק בעימות עם א. ודקר אף אותו.

דיני השותפות- המסגרת המשפטית

72. עמדת המדינה היא, כי יש להרשיע את שני הנאשמים על-יסוד דיני השותפות, כמבצעים בצוותא של העבירות. לשיטתה, עם יציאתם המשותפת מהמועדון עשו עצמם הנאשמים לגוף אחד, עת חברו למטרה משותפת של הליכה לעימות מול המנוח, שפניו אינם לשלום כי אם לתגרה. הואיל ומטרה זו התממשה, הן בתגרה שפרצה בסמטה, והן בעימות האלים ברחוב כורש, אחראי כל אחד מהשניים לביצוע העבירות כמבצע בצוותא, ומסקנה זו אינה משתנה בין אם היה זה נאשם 1 או נאשם 2 שדקרו את המנוח או א., ובפרט כאשר כל אחד מהם היה מודע לאפשרות כי יעשה שימוש בסכין, בין בעצמו ובין על-ידי האחר.

73. אפנה תחילה לסקירת הרקע המשפטי בשאלת דיני השותפות. אחריותם של הצדדים השותפים לעבירה רבת-משתתפים, מוסדרת בסעיפים 29-31 לחוק העונשין. ההבחנה העיקרית הנה בין שותפים ישירים לבין שותפים עקיפים. השותפים הישירים נוטלים חלק בביצוע העיקרי של העבירה, ואלו הם המבצעים בצוותא או המבצעים באמצעות אחר

(סעיף 29 לחוק); ואילו השותפים העקיפים נוטלים חלק עקיף בביצוע העבירה, ואלו הם המסייעים והמשדלים (סעיפים 30 ו-31 לחוק). ההבחנה בין צורות השותפות - הישירה והעקיפה - היא פונקציונאלית, ונעשית על-פי התפקיד השונה שיש לשותפים השונים בהגשמת המזימה העבריינית (ע"פ 2769/95 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 401, 388 (1997); וכן ראו על ההבחנות שבין השותפים הישירים לשותפים העקיפים: ש"ז פלר, יסודות דיני עונשין, כרך ב', 179, 186 (תשמ"ז)).

סעיף 29 לחוק העונשין קובע, כי "מבצע עבירה" הוא "לרבות מבצעה בצוותא"; וממשיך ומורה: "המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקה מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר".

המבצעים בצוותא מצויים בראש מדרג השותפים בעבירה רבת-משתתפים. הם פועלים כגוף אחד לביצוע המשימה העבריינית, מהווים יחדיו יד-אחת השולטת על הביצוע וכל אחד מהם הוא חלק מהמשימה העבריינית עצמה (ע"פ 4389/93 מרדכי נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 250, 239 (1996)). כפי שנפסק, "החוק רואה במבצעים בצוותא גוף אחד, הפועל באמצעות זרועות שונות. פעולתה של כל זרוע משיכת לגוף כולו, לכל אחד ממשתתפיו" (ע"פ 2796/95 בעניין פלוני, לעיל, בעמ' 402; וכן ראו ע"פ 4693/01 מדינת ישראל נ' בביזאיב, פ"ד נו(5) 580 (2002)).

74. היסוד הנפשי של המבצע בצוותא, הנו היסוד הנפשי הנדרש לביצוע העבירה העיקרית, בנוסף למודעות לפעולה בצוותא עם שאר השותפים (ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל (12.1.11)). היסוד העובדתי מתאפיין ב"מבחן השליטה". על-פי מבחן זה, המבצע בצוותא הוא גורם פנימי לביצוע, השולט - יחד עם אחרים - על הפעילות העבריינית כולה. על מהותו של מבחן השליטה הפונקציונאלי עמד כב' הנשיא ברק בע"פ 2796/96 בעניין פלוני, לעיל: "המאפיין את המבצע בצוותא שהוא אדון לפעילות העבריינית. בידי השליטה הפונקציונלית-מהותית ביחד עם המבצעים בצוותא האחרים, על העשייה העבריינית. הוא חלק מהחלטה משותפת לביצוע העבירה. הוא חלק מהתוכנית הכוללת להגשמת הפעולה העבריינית האסורה... מעמדו ביחס להחלטה לביצוע העבירה הוא של איש 'פנים'. תרומתו היא 'פנימית' חלקו הוא מהותי להגשמת התוכנית המשותפת" (לעיל, בעמ' 403; וכן ראו: ע"פ 2638/10 פלוני נ' מדינת ישראל (24.3.11)). על המאפיין את הביצוע בצוותא כפעילות יחדיו, ביד אחת, השולטת על הביצוע, עמד גם פרופ' קרמניצר במאמרו, "המבצע דיני עונשין - קווים לדמותו", פלילים א', 65, 73 (תש"ן): "לכל אחד מן המבצעים ביחד יש שליטה יחד עם האחרים על התפתחות העניינים ... כל אחד מהם פועל עם חברו ובאמצעות חברו. לכן, גם יש לראות

כל אחד מהם כאילו ביצע במו ידיו את כל מה שבוצע במו ידיו או בידי האחרים..."

יוער, כי בפסיקה הוצע מבחן נוסף לבחינת קיומו של ביצוע בצוותא, שכונה "המבחן המשולב", בו ניתן להיעזר במצבים בהם הכרעה על-פי "מבחן השליטה" אינה ברורה דיה (דנ"פ 1294/96 משולם נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(5), 1 (1998)). על-פי מבחן זה, מבצע עיקרי הוא זה אשר תרומתו לאירוע עברייני רב-משתתפים מתבטאת בהתנהגות - אקטיבית או פאסיבית - וביחס נפשי, שמקנים לו, בלבד או ביחד עם האחרים, את המעמד של העשייה. על-פי המודל, המדמה מעין "מקבילית כוחות", ככל שהיסוד הנפשי של עושה העבירה ניכר יותר, ומידת העניין שלו בביצועה רב יותר, ניתן להסתפק בדרגה נמוכה יותר של היסוד העובדתי, ולהיפך (ראו ענין משולם, שם, עמ' 25-26; ע"פ 2638/10 פלוני, לעיל, בפסקה 10 לפסק-דינו של כב'השופט לוי).

75. ככלל, אדם ייקח חלק ב"מעגל הפנימי" של ביצוע העבירה, מקום בו היה תכנון מוקדם לשם הגשמת מטרה משותפת אשר הוביל, בסופו של דבר, לביצוע העבירה בפועל. עם זאת, הפסיקה ציינה כי ייתכנו מקרים בהם תתגבש שותפות ספונטאנית, רגעית, שלא כללה תכנון מוקדם מראש, אשר תסווג אף היא כביצוע בצוותא (ע"פ 259/97 סובחי נ' מדינת ישראל (28.4.98); ע"פ 807/99 מדינת ישראל נ' עזיזיאן, פ"ד נג(5) 756, 747 (1999); וע"פ 2247/10 ימיני, לעיל, בפסקה 22).

מפסיקת בית-המשפט העליון עולה, כי לשם גיבושה של "שותפות ספונטאנית" העולה לכדי ביצוע בצוותא, נדרשת מודעות המלמדת על תוכנית משותפת ואין להסתפק במעשה משותף מטעם הצדדים לעבירה. הפסיקה ציינה, כי "ייתכן מצב ששני אנשים מבצעים עבירה ביחד, אך האחד לא מודע לקיומו של האחר. הוא סבור שהוא פועל לבדו...כל עוד זה המצב, לא יהיה נכון להגדירם כמבצעים בצוותא. נעדרת הכוונה לפעול כגוף אחד" (ע"פ 5686/07 בסטיקאר נ' מדינת ישראל (17.2.11)). עוד נקבע, כי נקודת המוצא היא כי הנוכחות, כשלעצמה, של מי מהצדדים במקום ביצוע העבירה מהווה עובדה ניטרלית בלבד (ע"פ 6202/95 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(5) 690, 685 (1996)).

הפסיקה הדגישה, כי בכדי לקבוע בצורה פוזיטיבית שהתקיימה "שותפות ספונטאנית" יש צורך לערוך בדיקה עובדתית מקיפה וקונקרטיבהתאם לנסיבות המקרה (ע"פ 5686/07 בסטיקאר, לעיל, בפסקה 13; וע"פ 8704/09 באשה נ' מדינת ישראל (11.11.12)); וכי מידת התכנון המקדים של הצדדים עובר לביצוע העבירה מהווה אינדיקציה בלבד המשתקללת עם שאר הראיות בתיק (דנ"פ 1673/11 בסטיקאר נ' מדינת ישראל (24.11.11); להרחבה על מהי שותפות ספונטאנית בהשוואה לתכנון מוקדם, ראו גבריאל הלוי השותפות לדבר עבירה, 242-246 (2008)).

76. בדיון בפרקים הקודמים בדבר נסיבות היציאה מהמועדון והאירועים בסמטה, נקבע כי יציאתם של נאשם 2 והמנוח מהמועדון נעשתה מתוך רצון ליישב את ההדורים ו"לסגור" את המחלוקת בהידברות, לאחר שלא נתאפשר להם לשוחח במועדון מחמת הרעש והצפיפות. ממילא לא הייתה הידברות מוקדמת בין הנאשמים בעת היציאה מהמועדון, להליכה לקראת עימות פיזי או קטטה, או לשם תקיפתו של אדם; והנאשמים לא יצאו, אפוא, מן המועדון לקראת "הליכה מודעת לעימות" או "מתוך תכנית עבריינית לתקוף את הצד השני" - כטענת המאשימה בסיכומיה. ייתכן, כי הנאשמים צפו אפשרות שהניסיון "לסגור" את המחלוקת בהידברות לא יצלח, ועלול להסלים לכדי תגרה, ואולם מכאן ועד למסקנה שהשניים נדברו מראש לצאת לעימות פיזי עם המנוח או מי מחבריו, ארוכה הדרך (ראו והשוו ע"פ 2638/10 בעניין פלוני). בכך שלא נקשר קשר מוקדם לביצוע העבירה לא די, שכן כמבואר בסקירת הרקע המשפטי, ביצוע בצוותא עשוי להתגבש גם באופן ספונטאני, ללא תכנון מוקדם. בכל הנוגע לאירועים בסמטה, כבר נקבע כי המנוח ונאשם 2 שוחחו בסמטה כדי ליישר את ההדורים בהידברות, ולא הייתה חבירה משותפת של שני הנאשמים לעימות פיזי עם המנוח או מי מחבריו בסמטה, אף לא ספונטאנית. כן נקבע, כי האירוע התדרדר לכדי קטטה רק בשל מעשיו של נאשם 1, אשר הביא לזירה סכין, הודיע כי הוא "מצויד", איים לעשות בו שימוש, ובתכוף לאחר מכן אף תקף את חברתו של המנוח במכת אגרוף בפנים. נאשם 2 לא נטל חלק בהסלמת האירוע, וכאשר גלש האירוע לקטטה, שבמהלכה תקף נאשם 1 את חברתו של המנוח, נמלט נאשם 2 מהסמטה לרחוב כורש. ממכלול העדויות עולה, כי גלישת האירוע לתקרית אלימה לא הייתה פרי פעילות משותפת של שני הנאשמים, אף לא ספונטאנית, ומקור ההסלמה היה בהתנהגותו של נאשם 1. הכרזתו של נאשם 1 כי הוא מצויד בסכין, איומיו כי יעשה שימוש בסכין אם חברו יפגע, ודחיפתה של י. על-ידי נאשם 1 בתכוף לאחר מכן, נעשו כולם ביוזמתו של נאשם 1, ואין במעשים אלו כדי להכניס את נאשם 2 למעגל הפנימי של ביצוע תקיפה בצוותא. לא הייתה תוכנית משותפת לביצוע עבירה, או תרומה משמעותית של נאשם 2 למעשיו של נאשם 1, וקשה להלום כי לנאשם 2 הייתה שליטה פונקציונאלית על מעשיו של נאשם 1 בסמטה (ראו והשוו: ע"פ 2638/10 לעיל). משלא הוכח, כי הנאשמים יצאו לדרכם לצורך עימות פיזי, בין בתכנון מראש ובין באופן ספונטאני, בין בשלב היציאה מהמועדון ובין בשלב ההתקהלות בסמטה, ומשלא ניתן לקבוע במידת הוודאות הנדרשת במשפט פלילי, כי לנאשם 2 הייתה שליטה על מעשיו של נאשם 1 בסמטה, אין לראות בנאשמים כמי שיצאו לביצוע פעילות תוקפנית ומאיימת בצוותא - בכלל, ואגב שימוש בסכין - בפרט; לא מתוכננת ואף לא ספונטאנית.

77. שלב ההימלטות מהסמטה לרחוב כורש לא שינה את פני הדברים. התמונה המצטיירת הנה, כי באירוע ברחוב לא הייתה חבירה של הנאשמים, אף לא ספונטאנית, בוודאי שלא מצד נאשם 2, לתקוף את המנוח או מי מחבריו. כפי שנקבע, לאחר שפרצה התגרה בסמטה, נמלטו שני הנאשמים מהסמטה לרחוב כורש, והמנוח וחלק מחבריו רדפו

אחריהם. נאשם 2 - שהיה במגמת בריחה - רץ ראשון מהמקום, וכאשר הבחין כי המנוח רץ אחריו ומנסה להטיח לעברו אבן גדולה, נעצר והתעמת עם המנוח. במסגרת עימות זה, הפיל את האבן מידו של המנוח, והשניים תקפו איש את רעהו, כפי שנחזה באופן חלקי בסרט מצלמת האבטחה של קיר בניין הפרקליטות. העימות בין נאשם 2 לבין המנוח היה קצר ביותר ונמשך כ-4 שניות; ולא עולה מן הראיות שנאשם 2 ידע אותה עת היכן נמצא נאשם 1 ושהלה מתכוון לתקוף את המנוח, לא כל שכן - לדקור אותו בסכין. בזמן שנאשם 2 והמנוח תקפו האחד את השני, הגיח לפתע נאשם 1 מן הצד ודקר את המנוח בצווארו. בתכופ לכך הכה א. את נאשם 2 בראשו, כפי שהעיד א., והתעמת עם שני הנאשמים. העימות שהיה לנאשם 2 עם א. נמשך שניות ספורות בלבד, ובא בעקבות פעולה יזומה של א., שאישר בעדותו כי הצטרף למרדף של המנוח ותקף את נאשם 2. במהלך העימות האחרון עם א. אף נטל נאשם 1 חלק, כאמור, אך לא הוכח כי נאשם 2 ידע על הצטרפותו של נאשם 1 לעימות הקצר, ולכך שהאחרון עושה שימוש בנשק קר באותו עימות. מיד בהמשך, נמלטו שני הנאשמים ברחוב כורש לכיוון רכבם. סיכומם של דברים: לא הוכח בוודאות הנדרשת במשפט פלילי, כי תקיפתם של המנוח ו א. באירוע ברחוב כורש, נעשתה תוך חבירה של נאשם 2 לנאשם 1, לביצוע תקיפה - בכלל, ולדקירה באמצעות נשק קר - בפרט; אף לא חבירה ספונטאנית; ואין להחיל, אפוא, על נאשם 2 את האחריות לביצוע הדקירות כמבצע בצוותא, מכוח דיני השותפות.

בקשת המאשימה להרשעה לפי עבירה שונה ונוספת

78. המאשימה טענה, כי ככל שלא תתקבל עמדתה בדבר אחריותם של הנאשמים לביצוע העבירות מכוח היותם מבצעים בצוותא, יש להרשיעם בנתיב הרשעה חלופי, לפי סעיף 34א לחוק העונשין. סעיף זה מורה, כי ככל שאגב עשיית עבירה, נעברה עבירה שונה ממנה או נוספת לה, ישאו באחריות לה מבצעי העבירה, כאשר אדם מן הישוב יכול היה להיות מודע לאפשרות עשייתה. המדינה גורסת, כי הואיל וביציאה מהמועדון ובכניסה לסמטה חברו הנאשמים במודע לביצוע עבירת תגרה או עבירה של תקיפת המנוח, ניתן להרשיעם בעבירות הנוספות שהיו צפויות בנסיבות העניין, קרי - ההריגה וגרימת החבלה בכוונה מחמירה, זאת לאור הבאת הסכין לזירה על-ידי נאשם 1, בידיעתו של נאשם 2. יצוין, כי הקונסטרוקציה האמורה של התביעה מעוררת קשיים; שכן לשיטתה, כל מי שהשתתף בתגרה עלול לשאת באחריות לתוצאות הדקירות - ובכלל זה חלק מעדי התביעה, חבריו של המנוח. מכל מקום, אין בסיס להרשעתו של נאשם 2 מכוח סעיף 34 לחוק, שכן כבר נקבע לעיל, כי לא הוכח שהנאשמים חברו לביצוע פעילות תוקפנית בצוותא, בין מתוכננת ובין ספונטאנית.

טענות נאשם 2 על פגמים בחקירה

79. חלק לא מבוטל מסיכומי נאשם 2 הוקדשו לפגמים בחקירה המשטרית, אשר על-פי הנטען, יש בהם כדי להביא לביטול כתב-האישום מחמת הגנה מן הצדק. לנוכח מסקנתי, לפיה נאשם 2 אינו אחראי לביצוע העבירות, מתייתר הצורך לדון בטענת ההגנה מן הצדק, ולנפקותן על ההליך המשפטי בעניינו של נאשם 2. חלק מהטענות בדבר הפגמים שנפלו בניהול החקירה, היו מקובלות על המאשימה, ואת מקצתן אמנה להלן. בין הפגמים שנפלו בחקירה, היה אי-ניהול יומן צח"מ; היעדר תיעוד בכתב של המשא ומתן שנוהל בין גורמי החקירה לבין אביו של נאשם 1 לקראת הסגרתו; וניהול שיחות של חוקרים עם עדים, שחלקן לא תועד, אשר בהן הוכונו העדים למסקנה, על-יסוד הנחזה בסרט מצלמת האבטחה, שמי שדקר את המנוח היה נאשם 2 (כמו למשל בעניינם של ד., א. וא.). בנוסף, ראוי היה שהשוטרים יבהירו לעדים שצפו בסרט, כי מדובר בקטע קצר מסרט פגום וקטוע, ואף יתעדו את המעמד של הצגת הסרט לעדים. לכאורה, נפל גם פגם בבקשת המשטרה לעצור את העדה ל' כחשודה בשותפות ברצח, זאת שעה שמטרת המעצר הייתה לבצע עימותים, בין עם נחקרים ובין עם מדובבת, לשם איסוף ראיות נגד הנאשמים. מעצרו של עד לשם השגת ראיות נגד חשודים, הנו צעד מרחיק לכת, בפרט כשמדובר בקטינה; ואף ב"כ המאשימה אישר בסיכומיו, כי עדיף היה שלא לעשות זאת (עמ' 1355). בתקלות האמורות, שכאמור המדינה לא חלקה עליהן, וכן בפגמים הנוספים בחקירה שצוינה על-ידי נאשם 2 - כמו למשל אי-מיצוי החקירה בעניין בדיקות דם ו-DNA ואיתור הבעלים של השרשרת והתליון שנמצאו בזירה - לא היה כדי לבסס טענת הגנה מן הצדק, שיש בה כדי להביא לביטול האישום. מכל מקום, כאמור, הצורך בדיון בטענות האמורות מתייתר, לאור ההכרעה לגופה בעניינו של נאשם 2.

עבירת ההריגה

80. מכאן אפנה לבחינת העבירות שהשתכללו במעשיו של נאשם 1. עבירת ההריגה הוגדרה בסעיף 298 לחוק העונשין, כדלהלן: "הגורם במעשה או במחדל אסורים למותו של אדם, יאשם בהריגה, ודינו - מאסר עשרים שנים". היסוד העובדתי של העבירה כולל רכיב התנהגותי - מעשה או מחדל אסורים, ורכיב תוצאתי - גרימת מוות, אשר ביניהם מתקיים קשר סיבתי עובדתי ומשפטי (ע"פ 9723/03 מדינת ישראל נ' בלזר, פ"ד (2) 416, 408 (2004)). היסוד הנפשי בעבירה הנדונה דורש מודעות סובייקטיבית של הנאשם לטיב המעשה, ולאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית (ע"פ 5870/01 חסיין נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 221, 232 (2002)). בנוסף למודעות לתוצאות המעשה, נדרש להוכיח על-יסוד הוראת סעיף 20(א) לחוק, כי הנאשם פעל בפזיזות, דהיינו - בין מתוך אדישות כלפי אפשרות גרימת התוצאה; ובין מתוך קלות דעת לאפשרות גרימת המוות, מתוך תקווה להצליח למנעה (ע"פ 4752/08 שולמן נ' מדינת ישראל (6.4.09)).

על-פי הפסיקה, הוכחת היסוד הנפשי בעבירת ההריגה יכולה להיעשות תוך שימוש בחזקות עובדתיות, כדוגמת "חזקת המודעות" לפיה "מקום שאדם עושה מעשה העלול באופן אובייקטיבי לגרום למות קורבנו - תוך שהוא מודע

לכל היסודות המהווים את הרכיב העובדתי של העבירה - רשאים אנו להניח, בהיעדר ראיה לסתור, כי היה מודע גם לתוצאה הקטלנית" (ע"פ 8827/01 שטרייזנט נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 524, 506 (2003); וע"פ 10715/08 ולס נ' מדינת ישראל(1.9.09)). עם זאת, הודגש כי מדובר בחזקות הניתנות לסתירה בהתאם לנסיבות המקרה (ראו: עניינבלזר, לעיל, פסקה 5 לפסק-הדין; ע"פ 3158/00 מגדיש נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5) 89, 80 (2000); וע"פ 4351/00 מדינת ישראל נ' אבו-אלהווא, פ"ד נה(3) 333, 327 (2001)).

81. ומן הכלל אל הפרט: בענייננו התגבש במעשיו של נאשם 1 היסוד העובדתי של עבירת ההריגה, הן הרכיב ההתנהגותי והן הרכיב התוצאתי, שכן דקירתו את המנוח בצווארו גרמה למותו, כמפורט בחוות דעתו של המומחה לרפואה משפטית. במקרה שלפנינו אף השתכלל היסוד הנפשי של העבירה, קרי - מודעות סובייקטיבית לטיב המעשה ולאפשרות גרימת התוצאה הכללית, זאת ולו מכוח "חזקת המודעות", שכן מי שנועץ סכין בצווארו של הזולת מודע לאפשרות גרימת תוצאה קטלנית; בין אם פעל בפזיזות ובין אם מתוך קלות דעת. נאשם 1 לא סתר חזקה זו, ובמעשיו, השתכללו, אפוא, יסודות עבירת ההריגה שיוחסה לו בכתב-האישום.

עבירת גרימת חבלה בכוונה מחמירה

82. סעיף 329 לחוק, בחלופה הרלבנטית לענייננו, מורה כדלהלן:

"(א) העושה אחת מאלה בכוונה להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה, או להתנגד למעצר או לעיכוב כדיון, שלו או של זולתו, או למנוע מעצר או עיכוב כאמור, דינו - מאסר עשרים שנים: (1) פוצע אדם או גורם לו חבלה חמורה, שלא כדיון".

במעשיו של נאשם 1 השתכלל היסוד העובדתי של העבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק, בכל הנוגע לפציעתו של א., שכן לא הייתה מחלוקת של א. הוסבה הפגיעה המתוארת בכתב-האישום. "חבלה חמורה" מוגדרת בסעיף 34כד לחוק, כ"חבלה העולה כדי חבלה מסוכנת, או הפוגעת או עלולה לפגוע קשות או לתמיד בבריאות הנחבל או בנוחותו, או המגיעה כדי מום קבע או כדי פגיעת קבע או פגיעה קשה באחד האיברים, הקרומים או החושים החיצוניים או הפנימיים". כבר נפסק, כי רכיב תוצאתי זה שביסודות העבירה "אינו מחייב גרימת נזק תמידי, וכי גם 'נזק חמור' או 'נזק רציני' לבריאות או לנוחות של קורבן העבירה, כמו גם צלקת שרישומה ניכר במשך מספר שבועות או חודשים, או כאבים עזים - נכלל במושג האמור" (ע"פ (י-ם) 920/97 ישראל לדרמן נ' מדינת ישראל (8.10.97); ת"פ (י-ם) 4327/96

מדינת ישראל נ' ישראל לדרמן; וכן ראו: ע"פ 476/72 טרטקובסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד כז(1), 376, 381 (1973); וע"פ 295/77 שמור נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(1) 335, 332 (1977)). כן הובהר בפסיקה, כי לא נדרש שתיגרם פגיעה קשה בבריאותו או בנוחותו של הנפגע, וכי די בכך שהחבלה שנסבה לנפגע, למצער, עלולה לפגוע קשות בבריאותו (ע"פ 4267/09 עזאמי נ' מדינת ישראל (9.11.09)). משכך, דקירתו של א. בחזה, דקירה אשר חדרה לחזה ואף פגעה בריאה, וחייבה טיפול רפואי במהלך אשפוז בבית-חולים, באה בגדרו של המונח "חבלה חמורה".

83. בכל הנוגע ליסוד הנפשי של העבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק, נדרשת "כוונה מיוחדת", במשמעות המונח "כוונה" בסעיף 90א(2) לחוק, קרי - עשיית המעשה מתוך מניע או שאיפה להשיג את המטרה המיוחדת שנקבעה בפתיח לסעיף הנ"ל, ובענייננו - גרימת חבלה חמורה. על הכוונה המיוחדת בעבירה לפי סעיף 329 לחוק, ניתן להסיק מהחלת כלל הצפיות. כלל הצפיות משמעותו היא, "כי היסוד הנפשי של כוונה נתקיים בעושה אף אם זה לא רצה להשיג תוצאה כלשהי בהתנהגותו, אך נתקיימה אצלו צפייה ברמת הסתברות גבוהה כי התוצאה אמנם תושג עקב ההתנהגות" (רע"פ 9818/01 ביטון נ' סולטן פ"ד נט(6) 601, 554 (2005); וע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל (29.6.05)). הלכת הצפיות עוגנה בסעיף 20(ב) לחוק, הקובע כי "לעניין כוונה, ראייה מראש את התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי, כמוה כמטרה לגרמן". סעיף זה חל על עבירות כוונה בעלות רכיב תוצאתי בלבד ולא על עבירות התנהגות בעלות יסוד נפשי של מטרה (ע"פ 217/04 בעניין אלקורעאן, לעיל). הפסיקה החילה את כלל הצפיות גם ב"עבירות מטרה", ומשמעו: "המודעות להתממשות היעד הטמון במטרה המיוחדת את המחשבה הפלילית בה תלויה התהוות עבירה פלונית כאפשרות קרובה לוודאי, שקולה כנגד השאיפה להגשמת היעד או להשגתו, ויש בה כדי לשמש תחליף למטרה בהיעדרה" (ש"ז פלר, יסודות דיני עונשין, כרך א', 607, (התשמ"ד)). עם זאת, כלל הצפיות הפסיקתי בעבירות מטרה לא הוחל באופן אוטומטי וגורף, וישומו נעשה על בסיס סוג העבירה, תכליתה והיקפה הראוי (רע"פ 9181/01 בעניין ביטון לעיל, עמ' 574; ע"פ 217/04 בעניין אלקורעאן, לעיל; וע"פ 6269/99 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2), 507, 496 (2001)). יישומה של הלכת הצפיות בענייננו, מובילה למסקנה, כי השתכלל גם היסוד הנפשי בעבירה דנן. בעת שדקר את א. בסכין, היה נאשם 1 מודע לאפשרות גרימת חבלה חמורה כאפשרות קרובה לוודאי, ובפרט כאשר הדקירה כוונה לחזה, מקום בו מצויים איברים חיוניים ורגישים, כמו הריאות והלב.

את יסוד הכוונה המיוחדת ניתן להוכיח גם באמצעות כלל "חזקת הכוונה" או "הנחת הכוונה", לפיו "חזקה על אדם כי מתכוון הוא לתוצאות הטבעיות הנובעות ישירות ממעשיו" (ע"פ 7540/02 יוסף כליב נ' מדינת ישראל (27.10.03); ע"פ 2189/98 יזרייב נ' מדינת ישראל (1.12.99)). מדובר "בחזקה ראייתית-עובדתית, לפיה אדם התכוון לתוצאות הצומחות באופן טבעי ובהסתברות גבוהה ממעשיו" (ע"פ 10110/03 גמליאל נ' מדינת ישראל (11.12.06));

אשר בהיעדר ראיות לסתור, ובהתקיים נסיבות חיצוניות מתאימות, "מוחזק המבצע כמי שמתקיימת בו הכוונה באופן שהוא צפה את התוצאה ורצה בה" (ע"פ 228/01 יעקב כלב נ' מדינת ישראל (2.7.03); וכן ראו: ע"פ 3126/96 יגאל עמיר נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 649, 638 (1996); ע"פ 6908/10 רן דוד נ' מדינת ישראל (2.1.13); וע"פ 3052/10 ראפיק זועבי נ' מדינת ישראל (5.9.11)). חזקה זו ניתנת לסתירה, ודי בכך שהנאשם יעורר ספק סביר בראיות המקימות את החזקה, בכדי להפריכה (ע"פ 3151/08 דוידוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 20 (26.5.10); וע"פ 295/10 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 65 (2.4.12)). בנסיבות המקרה דנן, עת דקר נאשם 1 את א. באמצעות סכין באזור החזה, חלה חזקת "הנחת הכוונה", לפיה התכוון הלה לתוצאות הטבעיות של מעשיו, קרי - גרימת חבלה חמורה, ולא עלה בידיו לעורר ספק סביר בדבר אי-קיומה של חזקה זו. לפיכך, הוכח גם היסוד הנפשי בעבירה דנן, בין מכוח הלכת הצפיות, ובין מכוח הנחת הכוונה; והשתכללו, אפוא, בעניינו של נאשם 1, כל יסודותיה של העבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק.

בנסיבות האמורות, ממילא הוכחו בעניינו של נאשם 1 יסודות העבירה של החזקת סכין - לפי סעיף 186 לחוק. בכל הנוגע לעבירת התקיפה בנסיבות מחמירות שיוחסה לנאשם 1, הרי שלנוכח קביעתי שלא הייתה חבירה של שני הנאשמים לביצוע תקיפה, יש להרשיע את נאשם 1 בעבירה לפי סעיף 379 לחוק, ולא בעבירה לפי סעיף 382, לחוק שיוחסה לו בכתב-האישום.

התוצאה

84. על-יסוד האמור לעיל, החלטתי לזכות את נאשם 2 מהעבירות שיוחסו לו בכתב-האישום.

נאשם 1 מורשע בארבע העבירות שלהלן: הריגה - לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; חבלה בכוונה מחמירה - לפי סעיף 329(א)(1) לחוק; החזקת סכין - לפי סעיף 186 לחוק; ותקיפה - לפי סעיף 379 לחוק.

ניתנה היום, י"ד שבט תשע"ד, 15 ינואר 2014, בנוכחות ב"כ המאשימה, הנאשמים ובאי-כוחם.